Vol. II
No. 4

29th March, 1962
(Thursday)
8th Chaithra, 1884 S. E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

PART II—Proceedings other than Questions and Answers.

CONTENTS

	Pages.
Papers Laid on the Table of the House :	
Annual and Audit Report of the Singareni Collieries Co., Ltd., for the year ended 31—12—1960.	283
Amendments to the Madras Public Service Commission Regulations, 1950 as adapted in Andhra Pradesh.	
G. O. Ms. No. 1130 General Administration (Services-A) dated 11—9—1961.	283
G. O. Ms. No. 1504, General Administration (Services-A) dated 27—11—1961.	284
G. O. Ms. No. 1523, General Administration (Services-A) dated 29—11—1961.	284
G. O. Ms. No. 1550, General Administration (Services-A) dated 5—12—1961.	284
Supplementary Estimates of Expenditure for 1961-62 and	
Demands for Grants for Excess Expenditure for the years 1956-57 and 1957-58. (Not concluded)	285-302
Previlege Motion:	
re: Reply of the Finance Minister to the discussion on the Budget in the Legislative Council. (Disallowed) ..	302-308
Business of the House:	
Supplementary Estimates of Expenditure for 1961-62. Passed ..	308
Demands for Grants for Excess Expenditure for the years 1956-57 and 1957-58.—Passed	308-392
Business of the House	392
Appendices	393-396

Note:— * at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member.

PRINTED BY DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, AT GOVERNMENT TELUGU PRESS, AMIRPET, HYDERABAD-16.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

PART II — Proceedings other than Questions and Answers.

OFFICIAL REPORT.

Ninth day of the First Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 29th March, 1962

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

(NO QUESTIONS-PART I NOT PUBLISHED)

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

ANNUAL AND AUDIT REPORT OF THE SINGARENI COLLIERIES CO. LTD. FOR THE YEAR ENDED 31-12-1960.

The Chief Minister (Sri N. Sanjiva Reddy):—Sir I beg to lay on the Table under Section 619 (*a*) of the Companies Act, 1956*, a copy of the Annual Report on the working and affairs of the Singareni Collieries Co, Ltd., for the year ended 31-12-1960, the Audit Report together with the comments thereon of the Comptroller and Auditor General of India and a brief review on the activities of the Company and results obtained during the year.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

AMENDMENTS TO THE MADRAS PUBLIC SERVICE COMMISSION REGULATIONS, 1950 AS ADAPTED IN ANDHRA PRADESH,

G. O. Ms. No. 1130, *General Administration* (*Services-a*) DATED 11-9-61.

Sri N. Sanjiva Reddy:—I beg to lay on the Table a copy of Notification issued with G. O. Ms. No. 1130, General Administration (Services-A), dated 11-9-61 making an amendment to the Madras Public

---

* 10 Copies placed in the Library.

Service Commission Regulations, 1950 as adapted in Andhra Pradesh in accordance with clause (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

G. O. Ms. No. 1504, *General Administration (Services-A) dated* 27-11-61.

Sri N. Sanjiva Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table a copy of Notification issued with G. O. Ms. No. 1504 General Administration (Services-A), dated 27-11-61 making an amendment to the Madras Public Service Commission Regulations, 1950 as adapted in Andhra Pradesh in accordance with clause (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

G. O. Ms No. 1523, *General Administration (Services-A) dated* 29-11-61, *containing a Regulation in accordance with clause* (5) *of Article* 320 *of the Constitution.*

Sri N. Sanjiva Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table a copy of Notification issued with G. O. Ms. No. 1523, General Administration (Services-A) dated 29-11-1961, containing a Regulation in accordance with clause (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

G. O. Ms. No. 1550, *General Administration (Services-A) dated* 5-12-61.

Sri N. Sanjiva Reddy —Sir, I beg to lay on the Table a copy of Notification issued with G. O. Ms. No. 1550, General Administration (Services-A) dated 5-12-61 making an amendment to the Madras Public Service Commission Regulations, 1950 as adapted in Andhra Pradesh in accordance with clause (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

*శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) :—ముఖ్యమంత్రిగారు టేబుల్ మీద పెట్టిన దానిలో నెం. 1130 ఉత్తరువు 11-9-61 నపాస్ చేయబడింది. టేబుల్ మీద పెట్టటానికి దాదాపు సంవత్సరంన్నర పట్టింది. ఈలోగా ఎసంబ్లి సమావేశాలు జరిగినా టేబుల్ మీద పెట్టకుండా దాదాపు సంవత్సరంన్నర తరువాత పెట్టటం జరిగింది. అలా కాకుండా ఇస్యూ చేసినతరువాత వచ్చే శాసన సభలోనే పెడితే బాగుంటుందని సంవత్సరంన్నర తరువాత టేబుల్ మీద పెట్టటం అంటే అది శాసనసభ్యుల గౌరవాన్ని కాపాడటం కాదేమోననుకుంటాను.

Sri N. Sanjeeva Reddy:—I have placed it on the Table at the earliest opportunity that I could possibly do, Sir.

*శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—మద్రాసు సర్వీస్ కమీషన్ రూల్స్ అంటున్నాము. కాని ఎడాప్షన్ ప్రకారం అన్నీ మార్చాము. పేర్లుకూడా మార్చాము మద్రాసు అనేది లేకుండా, కాని ఎమెండ్ మెంట్ వస్తే అది దేనికి ఎమెండ్ మెంటో అర్థం కాకుండా వుంది. అందువల్ల పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ రెగ్యులేషన్స్ అన్నీ అప్ టు డేట్ గా ప్రింట్ చేసి మనకు ఇస్తే

ఎడాప్టేషన్ అప్పుడు తేలిగ్గా వుంటుంది. అర్థం చేసుకొనటానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక అలా చేయించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరిచ్చిన సలహా బాగుంది. ప్రభుత్వంవారు ఆ విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1961-62 and

DEMANDS FOR GRANTS FOR EXCESS EXPENDITURE FOR THE YEARS 1956-57 AND 1957-58.

Demand No. I-Land Revenue Rs. 5,12,400,

Sri N. Sreenivas Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

1. పాత తక్కావి బకాయిలు ఒకేసారి నిర్బంధంగ ప్రభుత్వం వసూళ్ళను పూనుకున్నందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

పత్రికాల్వల రిపేరింగు సంవత్సరాల తరబడి ప్రభుత్వం చేయించకుండా నిర్లక్ష్యం చూపినందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

నకిరెకల్లు నియోజకవర్గంలోని వల్లాల గ్రామంలో మహాపూజు తాటి చెట్లకు నెంబర్లు వేయకుండా భూస్వాములు గీయించి రెవిన్యూ నష్టం కల్గించి నప్పటికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

1. తాటిచెట్లు, ఈతచెట్లకు మొదళ్ల పన్ను రెండు సంవత్సరాలనుండి చెల్లించక పోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

2. బంచరాయి భూములపై 10 పర్సెంటుకు తక్కువున్నదనే కారణం చేత 5 నుండి 10 రెట్ల తావాను వసూలు చేస్తున్నందుకు చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri Gurram Chinna Venkanna:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

బంజరు భూములను పంచుటలో లోపయుక్తార విధానములు తొలగించి, ఆలస్యములు జరుగకుండా వెంటనే పంచుటను గురించి చర్చించుట.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

For not abolishing taxes to the peasants who pay taxes upto Rs. 10

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

లంచగొండి విధానాన్ని, అంతమొందించుటకుగాను ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని పరిదిద్దవలెనని చర్చించు నిమిత్తము.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri V. Chidanandam:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs 100

To urge upon the Government to solve the problem of Village Officers at once.

Mr. Speaker:—Motion moved:

Sri C. D. Naidu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

For not amending Survey and Boundaries Act though the peasants are agitating throughout the State to rectify the mistakes done in the implementation of the above Act.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

For not issuing pattas for the house sites to the residents of Vinayakapuram, Sarvanpuram and Asokapuram in Chittoor.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri K. Nagaiah:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

To disapprove the measure of the Government for not allowing enough funds for the rehabilitation of the landless poor house-site slum encroachers who are eligible for free house sites in the Municipal towns.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Poola Subbaiah:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

బంజరు భూములను బీదలకు సక్రమముగా పట్టాలను యివ్వనందున కొన్ని చోట్ల వేలమునకు పెట్టుచున్నందున.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri V. Visweswar Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

పంచాయతీలకు లాండు రెవిన్యూ నుండి 15 పర్సెంటు కేటాయించక పోవటము గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

Grants-in-aid ను పంచాయతీలకు సకాలంలో ఎడ్జస్టు చేయకపోవుటను గురించి.

2. పంచాయతీలకు 0. 25 న. పై. యిచ్చే సందర్భములో జనాభా నంతా దృష్టిలో తీసుకోకుండా మైనారిటీ వెళ్ళనివారిని మినహాయించి 0. 25 న. పై. యివ్వటం పంచాయతీలకు కళ్ళనీళ్ళు తుడవటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

హైద్రాబాద్ అగ్రికల్చరల్ ఇన్ కంట్రాక్సు చట్టంను ప్రజాభిప్రాయంనకు వ్యతిరేకంగా రద్దుచేయుటను గురించి.

Mr. Speaker:— Motions moved.

Sr. K. Mara Reddy:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

To criticise the Government for not abolishing watercess for the lands under spring and river channels in Cuddapah, Chittoor, Kurnool and other districts in the State, as in Anantapur District.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

To criticise the Government for not giving remission to the additional cess on sugarcane for the year 1961-62 though the price of jaggery has fallen to a great extent.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

To criticise the Government for stopping Tastiq allowances till now given to some religious institutions and Temples in our State.

Mr. Speaker :— Motions moved.

DEMAND No. III - STAMPS ADMINISTRATION Rs. 1,65,200

Sri V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,65,200 for Stamps Administration by Rs. 100

ప్రభుత్వం చేసిన చట్టములను, ఆర్డర్లను వెంటనే అమలు పర్చక నిర్లక్ష్యం చేయుటవలన ప్రభుత్వమునకు నష్టం రావటం, తద్వారా ప్రజలు ఫలితములను పొందకపోవుటను గురించి.

Mr. Speaker :— Motion moved.

DEMAND No. IV - FOREST DEPARTMENT - Rs. 4,75,800

Sri P. Rajagopal Naidu :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by Rs. 100

To discuss the failure of the Government in allotting separate blocks for goat grazing.

Mr. Speaker :— Motion moved.

Sri V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 4,75,800 for Forest Department by Rs. 100

అనేక వందల యకరాలు అడవీ భూమిని సాగుకు లాయకైన భూములను కృష్ణా జిల్లాలో అడవులనుండి మినహాయించి సాగుకు యిచ్చి అధికాహారోత్పత్తికి పూనుకోక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by Rs. 100

అడవుల సంరక్షణ పంచాయతీలకు బాధ్యత అప్పగించపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by Rs. 100

ప్రభుత్వం అడవులను పెంచుట అనే కార్యక్రమం (జీడి, సరుకు చెట్ల పెంపకం) క్రింద లక్షల కొలది వృథా పర్చుటను గురించి.

Mr. Speaker :— Motion moved.

Sri K. Mara Reddy :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by Rs. 100

To criticise the Government for not protecting the wild life in Balapalli game sanctuary of Cuddapah.

Mr. Speaker :— Motion moved.

DEMAND No. V - REGISTRATION DEPARTMENT Rs. 1,10,000

Sri P. Rajagopal Naidu :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,10,000 for Registration Department by Rs. 100

To discuss regarding the mounting corruption in Registration Department and the failure of the Government to take necessary measures to reduce the bribery in the above Deparment.

Mr. Speaker :— Motion moved.

Sri V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,10,000 for Registration Department by Rs. 100

కృష్ణా జిల్లా, గన్నవరం తాలూకా, ఇందుపల్లి గ్రామంలో సబ్‌రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు ఐటినరేటింగు సెంటర్ ను ఓపెన్ చేయకపోవుటను గురించి.

Mr. Speaker :— Motion moved.

DEMAND VI-TAXES ON VEHICLES ADMINISTRAION Rs.3,79,900

Sri V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,79,900 for Taxes on Vehicles Administration by Rs. 100

ఈ సంవత్సరం ట్రాన్సుపోర్టు ఆఫీసరులను చాలామందిని పరిపాలనా అవసరం పేరుతో విపరీతంగా ట్రాన్సఫర్లు చేయుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 3,79,900 for Taxes on Vehicles Administration by Rs. 100

మోటారు వెహికిల్స్ చట్టం ననుసరించి లారీలను సక్రమంగా కంట్రోలు చేయకపోవుటను గురించి.

2. లారీలకు స్పీడు కంట్రోలు మెషీన్‌ను ప్రవేశపెట్టకపోవుటను గురించి.

Mr. Speaker :— Motions moved.

DEMAND VII-GENERAL SALES TAX ADMINISTRATION Rs. 5,18,700

Sri P. Rajagopal Naidu :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

To urge the Government not to utilise Commercial Tax Officials to collect loans floated by the Government.

Mr. Speaker:—Motion moved:

Sri C. D. Naidu :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

To discuss about the malpractices of the Officials at the Check-posts causing much inconvenience and hardship to the poor peasants.

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

To discuss about the harassment done to the merchant class by the Commercial Tax Officials.

Mr. Speaker:— Motions moved.

Mr V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

సేల్సు టాక్సు అధికారులకు చాల విపరీతమైన అధికారాలు కలుగచేస్తూ వ్యాపారులను అధికారుల, దయాధర్మాలకు గురిచేస్తూ, అత్యధిక అధికారాలు యివ్వటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

జనరల్ సేల్సు టాక్సు చట్టంలో అనేక మార్పులు తెచ్చి వ్యాపారులను అనేక యిక్కట్లకు గురిచేస్తూ ర సం. రాల పాత లేఖలను ఎప్పుడు అడిగితే అప్పుడు చూపించాలని నిర్బంధించటంను గురించి.

Mr. Speaker :— Motions moved.

DEMAND IX-IRRIGATION FOR Rs. 53,08,800.

Sri K. Mara Reddy:— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

To criticise the Government for not having taken up the repairs to Kottakaluva in Tangatoor Village Rajampet Taluq, Cuddapah District.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

To criticise the Government for not having taken up flood relief Measures in Rajampet Taluq.

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri Gurram Chinna Venkanna:— Sir, I beg to move:—

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

తుంగభద్ర ఎగువ కాలువలోని భాగముగా, గుంతకల్లు కాలువను, ఇదివరలో అంగీకరించి కూడా, ప్రస్తుతము తొలగించినందున విచారిస్తూ, దానిని కూడా చేర్చవలసినదిగా కోరుటకు.

Mr. Speaker:— Motion moved :

Sri V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

కృష్ణానదికి flood readings తెల్పే guage లను ప్రతి ఉపనదీ ముఖద్వారాలలోను నెలకొల్పుటకు చర్యలు తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

విజయవాడ సర్కిల్ యున్న spill over works కార్యక్రమంను కృష్ణా జిల్లాలో వెంటనే పూర్తి చేయించక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

బుడివేరు వరదకట్టలు నందిగామా, వెల్లటూరు, వెల్వడం గ్రామాలవద్ద 2 సంవత్సరాల క్రితం గండ్లు పడినను పూడ్చించుటకు చర్యలు తీసుకోక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

జిల్లా పరిషత్ లకు, పంచాయతీ సమితీలకు మైనరు యిరిగేషన్ అభివృద్ధి కార్యక్రమం రెస్టోరేషన్ కాకర్యక్రమం అప్పగించినను సకాలంలో డబ్బు మంజూరు చేయక జాప్యం చేయుటను గురించి.

Mr. Speaker:— Motions moved:

Sri V. Chidanandam:— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 53.08,800 for Irrigation by Rs. 100

To urge upon the Government to take up the Bandallapalli Project to give irrigation facilities to Kudunadu, Kuruntlmpalli and other villages.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

To urge upon the Government to take up the Nandipalli Project to feed the tanks upto Chendravagi village in Sidhout Taluk of Cuddapah District.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

to urge upon the Government to take the work of constructing a new Tank for the village of Taraballagudem in Sidhout Taluk of Cuddapah District.

Mr. Speaker:— Motion moved :

Sri C. D. Naidu:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

To discuss regarding the failure of the Government in impressing the Central Government to treat Nagarjunasagar Project as a National Project.

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri N. Srinivasa Reddy:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

శాలిగౌరవరం ప్రాజెక్టు (నల్లగొండ తాలూకాలోకి వచ్చు), ఏటి కాలువ మరమ్మతు పూడికను సంవత్సరాల తరబడి చేయించని ప్రభుత్వ చర్యను చర్చించుటకు గాను.

మేళ్ళమ్మ చెర్వు, ఖండేరాలోని చెర్వుల గండ్లు పూడ్చకపోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

చిన్నపాలేరు ప్రాజెక్టు (నల్లగొండ తాలూకాలో, మూడవ ప్రణాళికలో చేర్చకపోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker:— Motions moved.

Sri Gurunatha Reddy:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

నల్లగొండ తాలూకాలోని కిష్టాపురం గ్రామం వాగుకు ఆనకట్ట కట్టక పోవటం వల్ల చర్చించుటకు గాను దోనిపాముల (నల్లగొండ తాలూకా) వాగుకు ఆనకట్ట కట్టించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri Karatam Babu Rao:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

గూటాల పంపింగు స్కీము వల్ల పోలవరం-కొవ్వూరు తాలూకాలలో 11 గ్రామాలలో 11 వేలు (పదకొండు) ఎకరముల భూమికి నీటి సదుపాయము కలుగును. సదరు స్కీము అమలు నిమిత్తం ఆయా గ్రామాల రైతాంగము తమ వంతు వాటా ఖర్చులు భరించుటకు ముందుకు వచ్చినప్పటికి యింతవరకు పంపింగు స్కీము అమలు జరుపుటకు ప్రయత్నము ప్రారంభించనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, పోలవరం తాలూకాలో గూటాలవద్ద పంపింగు స్కీము పూర్తిచేసి నట్టయిన 11 వేల యకరముల భూమిసాగు అవుతుంది. గత 15 సంవత్సరములలో నిర్మాణముకొరకు అన్ని పార్టీలవారు కోరినప్పటికి యింత వరకు పూర్తి నిర్మాణము పూర్తిచేయ నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, పోలవరం తాలుకాలో కోండ్రవాడ వద్ద కాల్వకు రిజర్వాయర్ నిర్మించితే పది గ్రామాల గిరిజన రైతులు అధికోత్పత్తి చేయుటకు ఆర్థికంగా బాగుపడుటకు వుపయోగపడుతుంది. గత 25 ఏండ్ల నుండి ఈ రిజర్వాయర్ నిర్మాణం చేయవలసినదిగా అన్ని రాజకీయ పక్షములు కోరినప్పటికి, యింతవరకు ఆ నిర్మాణము పూర్తి చేయ నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, పోలవరం తాలుకాలో జాగిపూడివద్ద రిజర్వాయర్ నిర్మించితే 15 గ్రామాల గిరిజన సం|గ్రామాల రైతులు అధికోత్పత్తి చేయబడుటకు-ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డ వారిని బాగుచేయుటకు ఉపయోగపడుతుంది. గత పది సంవత్సరముల నుంచి అన్ని రాజకీయ పార్టీలు రైతాంగము కోరినప్పటికి యింతవర్కు ఆ నిర్మాణము పూర్తి చేయనందుకు.

Mr. Speaker:--Motions moved.

DEMAND X-HEADS OF STATE MINISTERS AND HEADQUARTERS STAFF.—Rs. 12,59,400.

Sri K. Gurunatha Reddy:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Head of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100

1. మంత్రులు, పొదుపు ఉద్యమానికి ఆదర్శంగ తమ జీతముల తగ్గింపుకై ఎలాంటి ప్రయత్నం చేయకపోవటం గురించి తప్పించుకొనుటకు గాను.

2. చిన్న కుటీర పరిశ్రమలలో జట్లు, దుబార, పై ఎలాంటి ఫిర్యాదులొచ్చి పరిశీలించుటకు సిద్ధంగాలేని ప్రభుత్వ చర్యను చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker:— Motion moved :

Sri V. Visw swara Rao:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100,

ప్రభుత్వోద్యోగులకు నేటి అధిక ధరలను గురించి జీతాల పెంపుదలకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100

ఉన్నితన్ కమిటీ రిపోర్టు ననుసరించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100

డిస్ట్రిక్టు గెజటీర్సును సభ్యులకు సకాలంలో అందించక పోవుట చాల జాప్యం చేయుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యిన్ఫర్మేషన్ అండ్ పబ్లిక్ రిలేషన్సుకు ప్రజలతో నిత్యా సంబంధం పెట్టుకొనుటకు వీలుగా తెలుగు తెలిసిన డైరెక్టరును నియమింపక పోవుటను గురించి.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri Vavilala Gapala Krishnayya:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 12,59,200 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100

to criticise the Government of for not merging the Directorate and Secretariat along with the abolition of Revenue Board.

Mr. Speaker:—Motions moved.

DEMAND XII-DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS for Rs. 49,49,200.

Sri P. Rajagopal Naidu:— Sir, I 0eg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To criticise the Government for utilising the Officials in collecting loans flowted by the Government and thereby giving oppertunity for corruption to grow.

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To discuss as to how the Panchayat Administration in Telangana area has failed to exercise proper supervision over the affairs of the Panchayats.

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri Ramachandra Rao Deshpende:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To bring to the notice of the Government that the remuneration paid to the Seth Sendis is not actually being paid to them but it is only a virtual payment.

And further to bring to the notice of the Government as to how the system of adjusting the Salaries payable to the Seth Sendis towards the collection of Small Savings compulsorily although it is a voluntary scheme with particular reference to (1) Shadnagar, Mahabubnagar Dt, (2) Nirmal, Adilabad District.

To reduce the allotment of Rs: 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To discuss and bring to the notice of the Government how the Revenue Patels are not so far being supplied their necessary registers and the like free of costs inspite of specific orders of the Government in this regard.

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To discuss and to bring to the notice of the Government as to how the interim relief is not the solution to the problem of Village Officers especially of Telangana area.

And further to bring to the notice of the Government that the Kagaz Baha payable to the village officials is not being paid to them in Yellareddy, Taluk Nizamabad District.

Mr. *Speaker*:— Motions moved.

Sri V. Visweswara Rao:— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

ఉన్నితన్ కమిటీ రిపోర్టు ననుసరించి గ్రామోద్యోగులకు తగిన సౌకర్యములు కలిగించకపోవుటను గురించి.

(౨) జీతాలు పెంచుటకు తగిన చర్యను తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

"ప్లాన్ పబ్లిసిటి" కార్యక్రమమంతా ప్రభుత్వ ఆఫీసులకు, అధికారులకే పరిమితం చేస్తూ ప్రజా సహకారం, ప్రజాసమీకరణ అవుసరంను గుర్తించక పోవుటను గురించి.

Mr. Speaker:— Motions moved.

DEMAND XV–POLICE for Rs. 18,60,600.

Sri V. Visweswara Rao :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 18,60,600 for Police by Rs. 100

పోలీసు అధికారులలో కాంగ్రెసు పక్షాభిమానం పెరిగిపోవుటను గురించి.

(2) తిరువూరు పోలీసు స్టేషనుకు గ్రామస్తులు యిచ్చే పిటీషనులు విచారించక పోవుటను గురించి.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri N. Srinivas Reddy:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 18,60,600 for Police by Rs. 100

జనరల్ ఎన్నికల్లో మిర్యాలగూడెం నకరకెల్లు నియోజక వర్గాల్లో గుండాయిజానికి తోడ్పాటు యిచ్చిన సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ పోలీసు మిర్యాల గూడెంపై, ఎన్ని ఫిర్యాదులొచ్చిన ఎలాంటి చర్య తీసుకోక పోవుటను గురించి చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri K. Mara Reddy:— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 18,60,600 for Police by Rs- 100

To criticise the Government for the growing corruption in Police Department (Prohibition Police)

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND XVI-MINES AND ARCHAEOLOGY ETC., for Rs. 1,17,400.

Sri V. Visweswara Rao: — Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology etc., by Rs. 100

గండ్రాయి ఏరియాలో యున్న ఇనపరాయిని ప్రవేటు కంపెనీకి ఎగుమతి చేసే సౌకర్యం యివ్వటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology etc., by Rs. 100

గండ్రాయి ఇనుపరాయిని ఎగుమతి చేయుటకు K. R. B. అనే కంపెనీకి టెండర్సు పిలువకుండా యివ్వటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology etc., by Rs. 100

కృష్ణా జిల్లా నూజివీడు తాలూకాలో బొగ్గు పరిశోధనకు సత్వర చర్యలు వెనువెంటనే తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology etc., by Rs. 100

గండ్రాయి నుండి ఇనుపరాయిని ఎగుమతి చేయుటకు అనేక లారీలు హైద్రాబాదు విజయవాడ రోడ్డు పైన తిరుగును కాన హైద్రాబాద్-విజయవాడ రోడ్డు, maintenance. కు అదనపు గ్రాంటును మంజూరు చేయకపోవుటను గురించి.

Mr. Speaker:—Motions moved.

DEMAND XVII-EDUCATION for Rs. 4,59,700

Sri P. Rajagopal Naidu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

To urge upon the Government to permit the examinations for S. S L. C. Students at Madanapalli to be conducted at Madanapalli itself.

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri V. Visweswara Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

వుయ్యూరులో పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ స్థాపనకు ప్రభుత్వం కండిషన్సు పెట్టకుండా వెంటనే స్థాపించుటకు సత్వర చర్యలు తీసుకోవటం గురించి.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri C. D. Naidu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

To urge the Government for opening a High School at Yadamari village in Chittoor Taluk and District.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

To discuss and bring to the notice of the Government as to why the Primary Education of the linguistic Minorities is being neglected in the Telangana area.

In particular to discuss that no proper management is necessarily made for the education and protection of the Linguistic Minorities in Narayankhed Taluk, District Medak.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Vavilala Gopala Krishnayya:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 4,59,700 for Education by Rs. 100

తెలుగు టైపురైటర్ కీబోర్డును నిర్ణయంగా తేల్చి కనీసం 500 ల టైపురైటర్లను ఆర్డరుయివ్వక తెలుగును అధికార భాషగా అమలు జరుపుటలో జాప్యం వహిస్తున్నందున.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XIX-PUBLIC HEALTH Rs. 32,63,000

Sri Vanka Satyanarayana:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 32,63,000 for Public Health by Rs. 100

తణుకు తాలూకా ఆరపల్లి పంచాయతీకి జి. ఓ. ఎమ్. ఎస్. నం. 167 తేది. 25 ఫిబ్రవరి, 1954 లో మంచినీళ్ల చెరువు అభివృద్ధి పరచుటకు పంచాయతీ వంతు 10 వేలు రూ. ఖర్చుపెట్టుకున్నచో ప్రభుత్వపరంగా 15 వేలు గ్రాంటు యిచ్చుటకు అంగీకరించి పంచాయతీ తనవంతు పని పూర్తిచేసిన తరువాత ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన గ్రాంటు యిచ్చుటకు నిరాకరించిన కారణంగా ఏర్పడిన పరిస్థితిని గురించి విమర్శించుటకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XX - AGRICULTURE Rs. 100

Sri K. Mara Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 100 for Agriculture by Rs. 100

To criticise the Government for not conducting ground watez survey in the famine strcken areas in the State.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XXIV-INDUSTRIES Rs. 10,00,200

Sri C. D. Naidu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,00,200 for Industries by Rs. 100

To discuss for not allotting grants for the construction of Industrial Estate at Chittoor though foundation stone was laid 12 months ago by the Small Scale Industries Minister.

To reduce the allotment of Rs. 10,00,200 for Industries by Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in giving grant to the Coir Society at Yadamari, in Chittoor taluk and district though it was registered one year back.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XXVI-WELFARE OF SCHEDULED TRIBES, CASTES etc. Rs. 6,02,500.

Sri P. Rajagopal Naidu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc. by Rs. 100

To criticise the Government for not formulating an integrated plan to give house sites to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Communities and also for not preparing a plan to provide housing facilities to them.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Vanka Satyanarayana:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc. by Rs. 100

ది. 25–4–1958 లో తణుకు తాలూకా ఆరవల్లి గ్రామ హరిజనులకు ఇండ్ల శాంక్షన్ కాబడి ప్రభుత్వంచే ప్రకటించబడి, భూములను కేటాయించ బడినప్పటికి ఈ రోజువరకు ఆ భూములకు పట్టాలిచ్చి పేద హరిజనులకు స్వాధీనము చేయనందులకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc .by Rs. 100

తణుకు తాలూకా ఇరగవరం గ్రామ శివారు యర్రాయచర్వులో 100 కుటుంబాలవారు శెట్టి బల్జిలు వెనుకబడినకులాలవారు గత 40 సంవత్సరములనుండి గ్రామకంఠంలో ఇండ్లు నిర్మించుకొని జీవిస్తూవున్నారు. వీరికి గతంనుండి ఇండ్లకు పట్టాలు యివ్వక జాప్యముచేస్తూ అధికంగా పెనాల్టీలు విధించుచున్నందుకు.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc. by Rs. 100

పానుకుపాడు, పణిదెం, చంద్రాజపాలెం, సత్తెనపల్లి తాలూకా, గుంటూరుజిల్లా గ్రామంలో హరిజనుల యిండ్ల స్థలాలు డైఫర్ కేషన్ యాక్టు క్రింద దరఖాస్తు చేసినా యివ్వనందుకు విమర్శచేయుటకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XXVII-CIVIL WORKS Rs. 58,25,700.

Sri Vanka Satyanarayana:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 58,25,700 for Civil Works by Rs. 100

తణుకు తాలూకా మంచిలి నుండి ఉనికిత వరకున్న జిల్లాపరిషత్తు రోడ్డు రైతులకు ప్రయాణీకులకు నిరుపయోగంగా తయారైనందున ఆ రోడ్డు ప్రక్కన కందసారి యిల్లువుండి దానివల్ల ప్రభుత్వంవారికి మంచి ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు ఆ రోడ్డును పునర్నిర్మించి రైతాంగానికి ఉపయోగపడునట్లు చేయనందులకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri K. Mara Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 58,25,700 for Civil Works by Rs. 100

To criticise the Government for not having completed the black topping on the road from Kodur to Nandaloor in Cuddapah district.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Gurram China Venkanna.—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 53,25,700 for Civil Works by
Rs. 100

పందికుంట, వెంకటాంపల్లి, ఎలుగొండ, మోపిడి, ఆమిదేల, ఇంద్రావతి, ర్యాకట్ల. కొకుంట్ల, మైలార్ పల్లి, ఎర్రిస్వాముదాపురం గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా వెంటనే చేయవలసినదిగా కోరుట.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XXVIII-ELECTRICITY Rs. 2,90,400.

Sri V. Chidanandam:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by
Rs. 100

To urge upon the Government not to abolish the electricity Division at Cuddapah and to execute construction work to extend electricity to villages in Sidhout taluk villages i.e., in Kondur, Obular and Vantimitta firkas.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri D. Ramchandra Rao:—Sri I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by .. Rs. 100

To discuss as to how the Government has failed to supply power for Agricultural purposes of pumping water especially in Telangana area.

Further to urge the Government to supply Electricity power at the earliest for Agricultural pumping sets at Narayanked. district Hyderabad scheme.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri C. D. Naidu:—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by .. Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in extending electricity to Gudipala, Papichettypalle, Narasanpet, Banjareddypalle and Diguvamasapalle in Chittoor taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by .. Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in extending electricity to Bommasamudram, Marakalakoppam Nangamangalam, Panatoor and Pallur villages in Chittoor taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by .. Rs. 100

To discuss regarding the utter neglect of Rayalaseema by the Government in allotting sums this year for the estimation of electricity.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri K. Mara Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by .. Rs. 100

To criticise the Government for not having located a Tharmal station at Cuddapah to meet the shortage of power.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—Sri, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by .. Rs. 100

గుంటూరుజిల్లా, సత్తెనపల్లి తాలూకా మాదల, నెమలిపురి, చెలంకొండ, రెంటపాళ్ల, పాకాలపాడు, కోసూరు గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా వెంటనే చేయవలసినదిగా కోరుటకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XXIX—FAMINE—Rs. 5,42,400

Sri V. Chidanandam:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,42,400 for Famine by .. Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in setting up a high power committee to go into the problem of finding out ways and means to eradicate famine permanently in our State.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XXXV—OTHER MISCELLANEOUS CONTRIBUTIONS AND ASSIGNMENT — Rs. 2,10,000.

Sri Vanka Satyanarayana:—Sri, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,10,000 for other Miscellaneous Contributions and Assignments by .. Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పెనుగొండ నియోజకవర్గంలో కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుకు చెందిన సూపర్‌వైజర్లు బహిరంగంగా కాంగ్రెసు అభివృద్ధికి అనుకూలంగా ఎన్నికలలో ప్రచారంచేస్తూ, రైతులకు అప్పులు ఎరువులు, వోట్లు కాంగ్రెసుకు వేయనిచో శాంక్షన్ కాబడవని ప్రచారం చేసినందులకు, అటువంటి వారిపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోనందులకు విమర్శించుటకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No. XLIII—CAPITAL OUTLAY ON MULTIPURPOSE RIVER SCHEMES—Rs. 1,15,16,000.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,15,16,000 for Capital Outlay on Multipurpose River Schemes by .. Rs. 100

నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువకు వెంటనే రెండవ టన్నెలు సొరంగం ప్రారంభించి 21,000 క్యూసెక్కులనీరు ప్రవహించుటకు తగు ఏర్పాటు చేయనందుకు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించుటకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

PRIVILEGE MOTION

re: REPLY OF THE FINANCE MINISTER TO THE DISCUSSION ON THE BUDGET IN THE LEGISLATIVE COUNCIL.

Mr. Speaker:—Yesterday, hon. Sri Tenneti Viswanatham raised some privilege issue. I would like to hear him.

* *Sri Tenneti Viswanatham (Madugula)*:—The hon. Speaker may please ask the hon. Finance Minister to state some thing upon the point raised.

Mr. Speaker:—After hearing the hon. Member fully, I would ask the hon. Finance Minister to reply.

Sri Tenneti Viswanatham:—The point was, Sir, that our Constitution says that the initiating House for all money matters, including the budget votes on account and the like, is this House and not the legislative council. The implication of it is that although the "vote on account" expenditure was introduced in the Legislative Council on the same day as here you might have been pleased to note that it was presented there after it was presented here. That is to say this House has got precedence in the case of all money matters. That also means that the discussion should not be completed there or even if the discussion was completed, he Government should not give a reply and close it there, in the first instance, while the debate on the same is still going on here. If that is done, it is a matter which will affect the privilege of this House. Apart from the technical question that the privilege is affected, we will receive here only the pulp of the matter while the council gets the substitance. we are here as direct representatives of the people. We are therefore entitled to hear the Government first here then only the Legislative Council can hear. As you are aware, Sir, the Council has not got even the right to vote upon these matters. And, therefore, I drew your attention that a Constitutional privilege of this House was violated in asmuch as the hon. Finance Minister wound up the Debate and gave the entire reply on behalf of the Government in the Legislative Council first. That is the point, Sir.

The Minister for Finance (Sri K. Brahmananda Reddi):—Sir, from what I could see there is nothing unconstitutional or illegal in this matter. It is true that according to our Constitution all money matters should be initiated in the lower House. I do not deny that proposition. But it is a matter of convenience, Sir. And as a matter of fact, there is no intention on the part of the Government to treat this House, which consists of direct representatives of the people, lightly or in any offensive manner. The only point is this. The discussion there was only for two days and naturally after the discussion ended, I had to reply I could not keep quiet. The Legislature Secretariat has helped me with certain precedents in this matter. They have been able to trace that in Madras in the year 1958, reply had been given in the Upper House–there also we have an Upper House, Sir–A day earlier than it was given in the Legislative Assembly. Even in the Central Government, in the case of Lok Sabha and Rajya Sabha also the Finance Minister replied to the debate earlier in the Rajya Sabha than in the Lok Sabha. That happened in the year 1960. His reply in the Rajya Sabha was on 7-3-1960 and his reply in the Lok Sabha on the Budget was on 10-3-1960 three days later. And in Madras, it was a day later. Therefore, I would only urge for your consideration, Sir, that no where in the Constitution it is laid down that the reply in the lower House should be earlier. But, as I have already submitted, even in the years past, the budget was being presented here earlier than in the Council. But last year, a question arose about the publication of budget in some newspaper earlier than it was presented in the Council. Therefore, we took a decision according to the practice obtaining in the Central Government also, to simultaneously present the budget in both the Houses. I did it here, Sir, and one of my colleagues did it there. We followed that practice here. Therefore, the question of improperly presenting and things like that cannot arise. I would submit that if the Business Advisory Committee fixes the date earlier, certainly we would be very much pleased to reply here in this House than we do it in the Upper House. It has been a question of arrangement of the work, Sir. In future also, if the business is arranged as I suggested, we can have it earlier here. So far as unconstitutionality or illegality is concerned, there is nothing, Sir.

*శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:-*Mr. Speaker*, Sir, may I say a word about it. మంత్రి గారు unconstitutionality ఏమి లేదంటున్నారు unconstitutional గా కాకపోయినట్లయితే, నేను మాట్లాడనవసరమే లేదు. ఇది వరకు లోక్‌సభలో ఈలాగు జరిగింది. చెన్నపట్టణంలో ఈలాగు జరిగిందని చెప్పారు. చెన్నపట్టణంలో అంతకు పూర్వం question ఒక తూరి అక్కడ arise అయింది. అప్పుడు దాన్ని ఒప్పుకున్నారు. నేను చెప్పినటువంటి వాదాన్ని అయితే అది composite State లో జరిగింది. కాబట్టి మన వాళ్లకు వెంటనే ఆ విషయం దొరకక పోవచ్చును. అసలు నేను మనవి చేసేది, లోక్‌సభలో ఈ విధంగా జరిగింది. చెన్నపట్టణంలో ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అన్న విధంగా జరిగింది అంటె, శాసనసభలో దానికి ఎవరూ అభ్యంతరము తీసుకోక పోవడం వల్ల ఆ విధంగా అది జరిగి అలాగుననే పోయివుండవచ్చును. కనుక దానిని precedent గా తీసుకోడానికి

విలులేదు. మన యొక్క హక్కులను సంరక్షించుకోవలసిన వాళ్లము మనమే. మనపైన High Court లేదు Supreme Court లేదు. అందుచేత ఇది illegal గా ఉంది. unconsitutional గా ఉందా అంటె constitution లో వేసినటు వంటి విధులను మనము న్యాయంగానే అనుసరిస్తామనేటటువంటి ఉద్దేశంతో ఆ హక్కులన్నీ కూడా మనకే అప్పజెప్పారు. మనమే వాటిని సంరక్షణ చేసుకోవాలి. Business Advisory Committee వారు చెప్పినట్లయితే చేస్తామని అంటె, వారు కూడా Constitutional provision ను దాని spirit ను అనుసరించే సలహా చేస్తారు. కనుక మనము దానిని అట్టిపెట్టనక్కరలేదు. Constitutional violation అన్నప్పుడు గాని ఆ spirit letters violation అయినప్పుడు గాని, దానినేమో మనమే సర్దుకోవాలి. దానిని సరిపెట్టే వాళ్లు మరొకరు ఎవ్వరూ లేరు. Money matters ప్రవేశము ఇక్కడే గాని కౌన్సిలో అక్కడలేదని ఎప్పుడైతే అన్నామో, అక్కడ ముందుగా విలుతీసుకోవడం గాని, ప్రభుత్వము జవాబు అక్కడే పూర్తి చెప్పడం గాని Constitution లో ఉన్నటువంటి విధిని మనము సరిగా నిర్వహించుట కానేరదు. ఇదివరకు ఏదో అలవాటును బట్టి చేశాము గాని, ఈ సభను అవమానించడానికి కాదని వారు చెప్పుతున్నారు. ఏమైనప్పటికినీ, ఇటుపైన ఇటువంటివి జరగకుండా చూచినట్లయితే నేను సంతోషిస్తాను

* శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం):-అధ్యక్షా, రాజ్యసభలో డిమాండు మీద చర్చించే హక్కు లేదు. సామాన్యంగా బడ్జెటుమీద చర్చ రాజ్యసభలో జరిగిన తరువాతనే లోకసభలో తీసుకుంటారు. కొత్త Constitution వచ్చినప్పటినుంచి, 1952 నుంచి బడ్జెటును లోక్‌సభలో ప్రతిపాదించి, ఆ కాపీని రాజ్యసభలో టేబిల్ మీద పెడతారు. రాజ్యసభలో చదివే ఉపన్యాసం కూడ లేదు. జనరల్ డిబేట్ మాత్రం రాజ్యసభలో ఆరంభం అవుతుంది. సమాధానం కూడ చెప్పటం జరుగుతుంది. రాజ్యసభకు ప్రతి డిమాండుమీద చర్చించే అవకాశం లేదు కాబట్టి Appropriation Bill కు మాత్రమే సవరణలు—రికమెండేషన్సు క్రింద పంపవచ్చునుగాని అసలు శాంక్షన్ చేసే అధికారం వారికి లేదు. జనరల్‌గా రాజ్యసభలో జరిగే చర్చలను దృష్టిలో పెట్టుకొని లోక్‌సభకూడ consider చేస్తుందనే దృష్టిలో అక్కడ ముందు చర్చ జరుగుతోంది గాని ప్రాధాన్యత దృష్టితో కాదు. అక్కడికి, యిక్కడికి యింకొక భేదము ఉన్నది. వివిధ రాష్ట్రాలయొక్క అసెంబ్లీలద్వారా, indirect గా ఎన్నుకోబడి వచ్చే సభ్యులతో కూడినది—రాజ్యసభ. మామూలుగా స్టేట్స్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్సుకన్న స్టేట్సు రెప్రెజెంటేటివ్ ఆర్గనైజేషన్ క్రింద ఉన్న రాజ్యసభకు కాన్‌స్టిట్యూషన్ క్రింద ప్రత్యేక అధికారాలు కూడ ఉన్నవి. ఆస్థాయి లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుకు లేదు. రాజ్యసభలో జరిగినట్లు యిక్కడ చేయాలని లేదు. కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రకారం Money Bills యిక్కడ పాస్‌కాకుండ పై సభలో ప్రతిపాదించేదానికి లేదు, అక్కడ చర్చ ప్రారంభించి conclude చేసే సమస్య కూడ లేదు. కాని బడ్జెటు జనరల్ డిబేటు జరిపి, సలహాల క్రిందవారేదైనా చర్చిస్తే, ఆ చర్చలు దృష్టిలో పెట్టుకొని

దానిలో ఏదైనా కూడిఉంటే స్వీకరించటం కోసం మనకు తోడ్పడుతుందనే ఉద్దేశంతో అక్కడ జరుగుతోంది. అయితే సమాధానం యిక్కడ యిస్తే బాగుంటుంది కాని రెండు సభలూ ఒకే రోజున పెట్టి బడ్జెటు ప్రెజెంట్ చేసి యిక్కడ debate conclude కాకుండ, అక్కడ debate ఆరంభిస్తే దానికి సమాధానము చెప్పకుండ వాయిదా వేయుట సాధ్యం కాదు. అక్కడ కూడ బడ్జెటు present చేస్తే చేయండిగాని యిక్కడ డిబేట్ conclude కానిదే అక్కడ ఆరంభించకుండ మధ్యన నాలుగయిదు రోజులు యింకొక business ఏదైనా తీసుకోవాలి. మన రూల్సు ప్రకారం ఇక్కడ చర్చ అయిదు రోజులు జరిపేటప్పుడు అక్కడ 100 మంది సభ్యులతో అయిదు రోజులు అక్కడ చర్చ కొనసాగించటానికి వీలుంటుందా? ఇది Business Advisory Committee కి కూడ సంబంధం లేదు. ఎందుకంటె ఇక్కడ ముందు debate చేయాలని అది ఒక్క రోజులో పూర్తి చేసే సమస్య కాదు. ఇప్పుడు కాన్‌స్టిట్యూషన్ లా, అన్-కాన్‌స్టిట్యూషన్ లా అనే మాట కాదు. ఇదె జనరల్ డిబేట్. రాజ్యసభ అధికారాలు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుకు లేవు కాబట్టి, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు, అసెంబ్లీలో debate conclude కానంతకాలం కౌన్సిలులో డిబేటు ఆరంభించకుండ ఉండే పద్ధతి అనుసరిస్తేనే ఉపయోగంగా ఉంటుంది గాని ఇక్కడ డిబేటు ప్రారంభమైనప్పుడు అక్కడ కూడ ఆరంభించి అక్కడ రెండు రోజులు, యిక్కడ అయిదు రోజులు అయితే అది సవ్యముగా ఉండదని నా అభిప్రాయం.

* *శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—* అధ్యక్షా, Financial Statements కు ఒక్క క్రింద సభకే హక్కు ఉందిగాని కౌన్సిలుకు లేదు. బడ్జెటు అనేది Financial Statement. Financial Statement మనకు యిచ్చినప్పుడు దానిని తుణ్ణంగా చర్చించటానికి నాలుగయిదు రోజులు తీసుకొంటున్నాము. తరువాత రికమెండేషన్సు, సూచనలు వినడం వరకే వారు చేసేది. Policies అన్నీ యిక్కడ discuss చేసి వోట్ చేయాల్సిన opportunity యీ హౌసుకు ఉన్నది. కౌన్సిల్‌లో వోటు చేయవలసిన అవసరం లేదు. అక్కడ reply చెప్పేది లేదు. దీనిమీద (బడ్జెటు) అధికారం లేనటువంటి కౌన్సిలులో మొత్తంగా ప్రభుత్వ పాలసీల మీద జవాబు చెప్పడమనేది యీ House యొక్క prerogative ను question చేసినట్లవుతుంది. Money bills తప్పితే తక్కిన బిల్సు అక్కడ తీసుకురావచ్చును, ఇక్కడా తీసుకురావచ్చును. కాని Money Bills యిక్కడే తీసుకురావాలి; ఇక్కడనే ముందు చర్చచేస్తారు. బడ్జెటు చాలా ముఖ్యమైనది. దానిలో రెండు ఉన్నవి. రాష్ట్రవ్యాప్తమైన ఆర్థిక విధానం నిర్ణయించేది ఒకటి ఉన్నది. అంతేకాకుండ రాజకీయ విధానాన్ని నిర్ణయించేది ఒకటున్నది. ఈ రెండింటిని చేయగలిగిన అధికారము, బడ్జెటు ఎవరు పాస్ చేయగలిగితే వారికి ఉంటుంది గాని, బడ్జెటు విని, వదిలిపెట్టేవారికి లేదు. కౌన్సిలుకు ఉన్న అధికారము ఏమంటే - బడ్జెటు వినడం, లేకపోతే ఒకటిరెండు సూచనలు ఉన్నవి, ఇవికూడ ఆలోచిస్తే బాగుంటుందని చెప్పటంవరకే అధికారంఉన్నది. Cut-motions ప్రతిపాదించటానికి గాని, vote down చేయటానికిగాని, బలపరచటానికి గాని

సర్వాధికారాలు ఉన్నవి. ఈ సర్వాధికారాలు ఉన్న హౌసుకే పాలసీలు విన టానికి అధికారం ఉన్నది. Policy statements, ప్రభుత్వ reply లో వచ్చి తీరుతాయి. నిన్న కూడ Policy statements వచ్చినవి. బడ్జెటులో పాలసీ స్టేటుమెంటు యివ్వటం జరిగింది. అదియు హౌసుకు రాకుండ, ఆ హౌసుకు పోవటం, యీ హౌసుకు ఉన్నటువంటి Propriety, constitutional position, ఎక్కువ అధికారాలు, యివన్నీ ప్రాస్వీకరించినట్లవుతుంది. అయితే యిది కన్వెన్షనా, కాన్‌స్టిట్యూషనల్ క్వశ్చనా, అనే ప్రశ్న వచ్చింది. మనకు ఉన్నది బ్రిటిష్ పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయం. But British Constitution is un-written law. వారికి ఏవైతే కన్వెన్షన్సు ఉన్నవో, అవి మనకు ఉన్నవి. నేను బ్రిటిష్ కన్వెన్షన్సు చూస్తే అదితేమ. అది వేరే కావాలంటే తీసుకువచ్చి చూపిస్తాను. House of Lords యీ వేళ ఉన్న పార్లమెంటరీ వ్యవహారాలలో జవాబు చెప్పరు. అన్నీ పార్లమెంటులో చెప్పవలసినదే. House of Lords nominal గా ఉన్నది. సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు రాజ్యసభకు ఎక్కువ అధి కారాలు ఉన్నవి. ఆ అధికారాలు మన కౌన్సిలుకు లేవు. అయితే కౌన్సిలు సభ్యులను కించపరుస్తున్నానని గాని, గౌరవం తగ్గిస్తున్నానని గాని కాదు. మనకు వారు elders. They are elders, we are youngsters అయితే అధి కారాలు మనకే ఉన్నవి. గౌరవంలో వారు పెద్దలు. ఎవరు ముందు కూర్చోవాలనేది, order of precedence లో కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటు రావచ్చును. కాని అధికారం అసెంబ్లీకి ఉన్నది. స్పీకరుకు ఉన్నది. House of Commons కు అన్ని అధికారాలు ఉన్నవి. కన్‌వెన్షన్ క్రింద జరుగుతోంది కాబట్టి మనంకూడ ఆ కన్వెన్షన్ maintain చేయాలి. అందువల్ల పాలసీ స్టేటుమెంట్సు గాని, బడ్జెటు రిప్లైగాని ముందు యిక్కడయిస్తే యీ హౌసుయొక్క prestige, previlege ఎక్కువగా ఉంటుందని దానిని uphold చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ వి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి) :—అధ్యక్షా, నాను కాన్‌స్టి ట్యూషన్‌లో యీ విధముగా ఉన్నది.

"It is not proved by the Constitution as to who will present the statement in the two Houses respectively. Under the Government of India Act, 1935, the Finance Minister personally presented the Budget to the Lower House and this practice has been followed after the commencement of the Constitution".

ఇక్కడ యిది కాన్‌స్టిట్యూషన్ లా, అన్-కాన్‌స్టిట్యూషనలా అనేపాయింట్ మీద మీరు రూలింగ్ యివ్వవలసివుంటుంది. Constitutional point అని విశ్వనాథంగారు raise చేశారు. నాను కాన్‌స్టిట్యూషన్ ననుసరించి ఏమున్నది? ఇది కన్వెన్షన్ అని స్పష్టంగా చెప్పియున్నారు. బ్రిటన్‌లో ఉన్నది un-written constitution, conventional constitution. మనకు written-constitution ఉన్నది. When there is a written constitution, convention is secondary, but not primary. కన్వెన్షన్స్‌ను అనుసరించాలి, రాదని చెప్పను. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో

ఉన్నదా, లేదా, చూచుకోవాలి. Dignity of the House, privileges సంరక్షించా లంటే, యిప్పుడు మీరు రూలింగ్ యివ్వడం మంచిది. ఇంతకుముందు ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు చెప్పారు. ఈ విధముగా రాజ్య సభలోగాని, లేక మద్రాసు అసెంబ్లీలోగాని జరిగినదని చెప్పారు. దానిని విశ్వనాధంగారు contest చేశారు. ఎప్పుడయితే objection తీసుకురాలేదో, అప్పుడు అది precedent గా భావించ టానికి వీలులేదు. Objection raise చేసియుంటే decisions తీసుకుంటే అప్పుడు వాటిని follow చేయటానికి వీలుంటుంది. కాబట్టి అప్పుడు objection raise చేయలేదు గనుక ఆ విధంగా జరిగి వుండినా దానిని right అనడానికి వీలులేదని చెప్పియున్నారు. కాబట్టి ఇప్పుడైనా సరే definite గా మీరు ఒక రూలింగ్ యిస్తే దానిని అనుసరిస్తే అది యికమీదట precedent గా ఉంటుంది. అందువల్ల మీరు ఈ రూలింగ్ యిస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

* శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:—అధ్యక్షా, ఇందులో ఒక చిన్న విషయం ఉన్నది. Leader of the Opposition చెబుతూ — Appropriation Bill కు, Budget కు ఒక చిన్న distinction ఉన్నదని అందువల్ల అక్కడ ముందు జరిగినా అంత ప్రమాదం లేదన్నారు. నేను మనవి చేసింది—సరిగా ఏదైతే బడ్జెట్ ప్లాన్ చేస్తామో అదే Appropriation Bill embody చేస్తుంది. అది Appropriation Bill యొక్క introductory statement. ఇందులోది ఒక్క ఫిగర్ అందులో మార్చటానికి వీలులేదు. అందుచేత Appropriation Bill stage లో అది right అయినప్పుడు బడ్జెటు స్టేటుమెంటు అక్కడ చెప్పి, అది ప్రమాదం లేదనుట సరైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. Appropriation Bill దానికి అనుగుణ్యంగా ఉంటుంది. అందుచేత Appropriation Bill కు ఏదైతే వర్తిస్తుందో, బడ్జెటు స్టేటుమెంటుకు కూడ అదే వర్తిస్తుంది. సుందరయ్యగారు చెప్పింది కూడ— డిబేట్ పోస్టుపోన్ చేస్తేనే మంచిది అని చెప్పారు. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ప్రతి చోట ప్రతీదీ వ్రాయలేదు. మామూలుగా అప్పుడున్న పరిస్థితులను బట్టి upper House లో యిది present చేయటం అనే మాట లేదు కాబట్టి మామూలుగా ఆ విధంగా వ్రాశారు. లేకపోతే clear గా వ్రాసియుండేవారు. అందువల్ల కౌన్సిలులో ముందు జవాబులు యివ్వకూడదు. Money Bill గురించి ఏవిధంగా చేస్తున్నామో, Money Bill యొక్క ముందు భాగం క్రిందనే బడ్జెటు కూడ ఆలోచించుకోవలసినదని వ్రాసియుందురు. కాని వ్రాయనక్కరలేదు. Budget ను అనుసరించే Appropriation Bill ఉంటుది. Appropriate Bill కు వర్తించేది Budget కు కూడ వర్తిస్తుంది. మొత్తంమీద consensus of opinion ఒకలాగే ఉన్నది. ఇక్కడ అయిన తరువాతనే కౌన్సిలుకు Money matters వెళ్ళితే మంచిదని constitutional point క్రింద రూలింగ్ యివ్వవలసినదన్నారు. ఆమోస్తరుగా మీరు డైరెక్షన్ యిప్పించినా సరే. అదే నా ప్రార్థన.

Mr. Speaker:—There are no two opinions that, in all financial matters, this House which consists of the elected representatives of the people takes precedence over the Legislative Council. As there is no

specific provision in the Consititution deal'ng with the procedure it is not illegal for the Government to give a reply either in the Legislative Council or in the Rajya Sabha even before they reply in the Assembly or in the Lok Sabha as the case may be. Whatever the practice in the past might have been either in the Rajya Sabha or in the Madras Legislative Council, I consider it not desirable that in all financial matters Government should give a reply enunciating policies or give any kind of preference or precedence in all financial matters to the Council.

However, I would direct the Government to make note of the views expressed by the hon'ble Leader of the Opposition and other hon'ble Members of this House and see that in future such things do not recur. I do not, therefore, consider that it involves any breach of privilege.

Shri Tenneti Viswanatham:—Thank you, Sir.

BUSINESS OF THE HOUSE.

శ్రీ వి. గున్నయ్య (కొత్తూరు):—అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు మా బల్ల ముందు పెన్సిల్ కాగితం, పేపర్ వెయిట్ ఉంచేవారు. దానివల్ల సభ చాలా సుందరంగా ఉండేది. రేపటినుండి తిరిగి ఆ ఏర్పాటు చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ప్రతి రోజు కాగితాలు, పెన్సిల్, పేపర్ వెయిట్ పెట్టాలంటే సాధ్యం కాదేమో. అక్కడ ఉంచినవి జాగ్రతగా ఉంచేటట్లు గౌరవ సభ్యులే చూసుకోవాలి.

శ్రీ వి. గున్నయ్య:—ఇదివరకు అవి ఇచ్చారండి. అప్పుడు యీ సభ చాలా సుందరంగా ఉండేది. ఆవిధంగా తిరిగి ఏర్పాటు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఇదివరకు ఉన్న సాంప్రదాయం అనుసరించే ఇప్పుడు కూడ చేస్తున్నారనుకొంటూను. అట్లా జరగకుండా ఉంటే, జరిగేటట్లు చూస్తాను.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1961–62 AND DEMANDS FOR GRANTS FOR EXCESS EXPENDITURE FOR THE YEARS 1956–57 AND 1957–58.

*శ్రీ జి. బాపనయ్య:—అధ్యక్షా, 1961—62 రెవిన్యూ ఎకౌంట్స్‌లో మొత్తము 83 కోట్ల పై చిల్లర ఆదాయం 85 కోట్ల 62 లక్షల ఖర్చు ఉన్నది. అప్పటికే డెఫిసిట్ 2 కోట్ల 50 లక్షలు ఉన్నది. ఇప్పుడు అన్‌ఫోర్‌సీన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ వల్ల, రెవిన్యూ ఎకౌంట్‌లో 5 కోట్లు, పబ్లిక్ డెట్స్ 15 కోట్ల వరకు మొత్తం 20 కోట్లు అదనంగా కావాలని యీ డిమాండ్స్‌లో ప్రతిపాదించటం జరిగింది. ఈ డిమాండ్లను మనం ఆమోదించే ముందు యీ డిమాండ్స్‌లో ఏమేమి ఉన్నవో మన మందరం చూడవలసిన అవసరము ఉన్నది. ప్రభుత్వం యీ ఐదు కోట్లు రెవిన్యూ అకౌంట్ గాక, 15 కోట్ల 29 లక్షల అప్పుల వ్యవహారం ఉన్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి 14 కోట్ల రూపాయల అప్పు ఒక

సారే తీర్చవలసిన అవసరం వచ్చిందని చెప్పారు. ఎందుకు యీ విధంగా వచ్చిందో, ముందే మనం ఎందుకు ఏర్పాటు చేసుకోలేక పోయామో తెలియదు. మనం ఆ అప్పు తీర్చటానికి వాయిదా అడిగితే బాగుండేది. దానిని గురించి ఆర్థిక మంత్రిగారు వివరించాలని కోరుతున్నాను. పంచాయతీలకు తలఒకింటికి 25 నయాపైసాలు చొప్పున ఇస్తున్నాము అందుకు అదనంగా కొంత డబ్బు కావాలన్నారు. రెవిన్యూ ఎకౌంట్ నుండి పంచాయితీ ఎకౌంట్‌కు 25 నయా పైసలు ట్రాన్స్‌ఫర్ గాక చాలా ఇక్కట్లపాలు అవుతున్నారు. పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్స్ ట్రెజరీ ఆఫీసుచుట్టూ తిరగ లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దాని వల్ల పంచాయితీలు చాలా వ్యయప్రయాసలకు లోను కావలసివస్తున్నది. ఇది తొందరగా చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జ్యుడిషియల్ స్టాంప్సుకు హెచ్చు డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసివస్తున్నది. తాలుకాఫీసులో పిటీషన్ పెట్టటానికి ఒక రూపాయి స్టాంపు. దానిపై అపీలుకు మూడు రూపాయల స్టాంపు, దానిపైన అపీలుకు ఐదురూపాయల స్టాంపు అంటించాలంటున్నారు. పేదవారు ముఖ్యంగా హరిజనులు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకొన్నప్పుడు, పిటీషన్స్ పెట్టుకొన్నప్పుడు, వారికి యీ స్టాంప్సు అంటించవలసిన అవసరం లేకుండా ఎగ్జంప్ట్ చేస్తామని లోగడ యీ శాసన సభలో ప్రకటించారు. కాని ఇంకా ఆ విధంగా ఎగ్జంప్ట్ చేయడం జరగ లేదు.

అది సక్రమంగా జరగడం లేదు. ప్రతి పేదవాడు ప్రభుత్వానికి వినతి పత్రాలు పెట్టుకున్నప్పుడు చాల యిబ్బందులకు లోను అవుతున్నాడు. లేని రోజులలో పేదవాళ్ళమీద petition పెట్టుకున్నందుకు ఈ రకంగా వేయడం మంచిది కాదు. దీనిని పరిశీలించి exempt చేయాలని కోరుతున్నాను. Deputy Chief Conservator ను ఒకరిని అదనంగా వేశాము. అందుకు కొంత డబ్బు అయింది అని forest head చెప్తున్నారు.

"Transport Commission had to tour..frequently from place to place outside the State like Banglore, Delhi, Bombay and Madras." అని ఉన్నది. ఈ tour programme క్రింద చాల డబ్బు అదనంగా ఖర్చు అయినట్లుగా ఉన్నది. Production క్రింద ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టకుండా State Administration కోసం ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నట్లు కనబడుతున్నది. Commercial tax కు సంబంధించిన దానిలో Six Assistant Commissioners ను అదనంగా post వేశామని చెప్పారు. ఎక్కువ వ్యయం గల ఈ post create చేయబడినందువల్ల అదనంగా tax వేయబడుతున్నది. ఇదివరకు లేనిది యిప్పుడు ఎందుకు అవసరం వచ్చిందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. అదేకాకుండా అనేక రకాలైన expenditure ఉన్నాయి. Visitors వచ్చినప్పుడు వాళ్ళకు టీ పార్టీలు, డిన్నర్ పార్టీలు చేయడానికి మొత్తం 15 వేల రూపాయల వరకు ఖర్చు పెట్టాము. అదికూడ చాలదు అని చెప్పారు. అవన్నీ తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. State కు చాల దుబారా అవుతున్నది. In contingencies expenditure on certain items like entertainment of guests and maintenance of furniture and maintenance of cars is also included. అతిథులు మన దేశానికి వచ్చినప్పుడు ఈ రకంగా ఖర్చు పెడుతున్నాము అని

చెపుతున్నారు. మాటలలో గాంధేయులమని చెప్పుకుంటూ, ఆర్భాటం కోసం యింతింత ఖర్చు పెట్టడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలను పొదుపు చేయమంటారు. ఆచరణలో departmental గా ప్రతి దానికి ఖర్చు ఎక్కువై పోతుంది. ప్రభుత్వం ఈ ఖర్చును తగ్గించడానికి ఏమి ఆలోచించడం లేదు. మొత్తం మీద Supplementary demands చూస్తే top administration ఎక్కువ చేయడానికి పంచినట్లుగా ఉన్నది గాని యింకొకటేమి లేదు. Police department కు యిచ్చిన Jeeps condemn చేశాము. 32 new Jeeps కొన్నాము అని చెపుతున్నారు. ఈ విషయంలో చాల జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వానికి అవసరం వచ్చినప్పుడు కొన్ని జీప్స్ వాటంతట అవే condemn అయిపోతాయి. బహిరంగంగా వేలంలో పెడితే ఎవరో inter state persons కొనుక్కోవడం జరుగుతుంది. మళ్ళీ 32 క్రొత్త జీప్స్ డిపార్టుమెంటు కొనాల్సిన అవసరం ఉన్నది. Condemn చేసేటప్పుడు ఎందుకు Condemn అవుతున్నాయి? దానిపరిస్థితి ఏమిటి? ఎన్ని మైళ్ళు నడిచినాయి. ఎన్ని సంవత్సరాలు పనిచేసినాయి? ఆ reports కూడ శాసనసభముందు ప్రవేశ పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. Condemn చేసేటప్పుడు Single officer మీద ఆధారపడి Condemn చేయడం దానివల్ల State money అంతా దుబారా కావడం జరుగుతోంది. అందుచేత గవర్నమెంటు వస్తువులు ఏవైన Condemn చేసినప్పుడు అవి ఎంతకాలం పని చేసినది, దాని life ఎంత ఎందుకని పోయింది మొదలైన వివరాలన్నీ శాసన సభముందు పెట్టాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అవేమి పెట్టకుండా 32 జీపులుకొన్నాము మీరంతా ఓటుచేయండి అంటే మమ్ములను ignorance లో పెట్టినట్లవుతుంది. ఆ information ఈ memorandum లో ఎక్కడా లేదు.

"In April 1961 the Government sanctioned the expenditure not exceeding Rs. 50,000 for carrying out repairs to road leading to All-India Sarvodaya Sammelan held from 16th April, 1961, in Unguturu."

అని ఉన్నది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో సర్వోదయ సమ్మేళనం జరిగింది. దానికి దేశంలో ఉన్న సర్వోదయ నాయకులంతా వచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం సర్వోదయ సమ్మేళనంకోసం 50 వేల రూపాయలు యిచ్చినది. అది దీనిలో చూపించారు. నేను ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. సర్వోదయ నాయకులు కూడ యిది తప్పనిసరిగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. మన state మీద బరువు ఎందుకు వేయాలని అడుగుతున్నాను. వారు భూదానాలు అడుగుతున్నారు. గ్రామ దానాలు అడుగుతున్నారు. సంపద్దానాలు అడుగుతున్నారు. ఈ విధంగా ధనవంతుల దగ్గరనుంచి సేకరించి పేదలకు యివ్వడానికి సర్వోదయ కార్యకర్తలు పూనుకున్నారు. అటువంటప్పుడు ప్రభుత్వం అనాదమ్మిడి, కాని చొప్పున ప్రజల దగ్గరనుంచి వసూలుచేసిన సొమ్మును ఈ సర్వోదయ కార్యకర్తలకు ఎందుకు యివ్వవలసి వచ్చినదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. వారు సభలు వారంతటవారు ఏర్పాటు చేసుకోలేరా? ప్రభుత్వ ఆదరణ వారికి కావాలా? కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కూడ ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వం సర్వోదయ సమ్మేళనానికి 50 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టింది అంటే చిన్న విషయం కాదు. ఎందుకు ఖర్చు పెట్టాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. పూర్వం యింగ్లీషు వాళ్ళకు వ్యతిరేకంగా

పోరాటాలు చేసి ఆస్థులన్నీ పోగొట్టుకొని ఉండవచ్చు సేవచేస్తే వారికి ఏదైన జీవన భృతి కల్పించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. గాంధిగారి లాగా ఉంటున్నాము అంగోస్త్రాలు కట్టుకున్నాం అంటూ 50 వేల రూపాయలు State సొమ్మును ఈ రకంగా ఒక రోజు meeting కొరకు మన budget నుంచి యివ్వడం మంచిది కాదు. ఇంతేకాకుండా electricity వాడుకున్నారు. Transport వాడుకున్నారు. అనేక రకాలుగా ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది ప్రభుత్వం ఈ రకంగా చేయడం మంచిది కాదు. దేశమంతా famine వస్తే చాల తక్కువ డబ్బు యిస్తున్నారు. అప్పుడుకూడ productive purpose కోసం వినియోగించకుండా వాళ్లు రప్పలు కొట్టడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. అదికూడ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

గవర్నరు గారికి Horsely hills లో భవనం కట్టడానికి 7 లక్షల 47 వేల రూపాయలవరకు వినియోగిస్తున్నారు. ఇక్కడచాలా విశాలమైన భవనం ఉన్నది. వేసవి కాలంలో విశ్రాంతి తీసుకోడానికి విశాఖపట్టణంలో భవనం ఉన్నది. ఇంత ఎక్కువఖర్చుతో లేని రోజులలో యిబ్బందిపడుతున్న రోజులలో యింకోభవనం గవర్నరు గారికి Horsely hills దగ్గర ఎందుకు కట్టవలసివచ్చినదో అర్థం కావడంలేదు. వేసవిలో ఉండలేరు అనుకుంటే చిన్న కుటీరం లాగా ఏర్పాటుచేసి యితరులు ఉన్నట్లుగా ఉండడానికి వీలుచేయవచ్చుగదా ? Office, staff అంతా ఉండడానికి గవర్నరు సెక్రటేరియట్ లాగా అక్కడకూడా విశాలమైన భవనాలు నిర్మిస్తూ, ఈ రకంగా అనవసరఖర్చు చేస్తూవున్నారు. Reserve Bank నుంచి overdraft చేస్తున్నామని చెపుతూ ప్రభుత్వం ఈ విధంగా యింకా deficit ను పెంచుతున్నది. పోయిన ప్రభుత్వంCommunal G. O. ఒకటి జారీ చేసినది. ఈ Communal G O. వల్ల హరిజనులకు కూడ లాభం కలుగుతుంది, ఉద్యోగాలుయివ్వడంలో నేగాక Promotions లో కూడ లాభం కలుగుతుంది అని చెప్పారు. ఎవరికైతే సమాజంలో ఏ: థమైన పెత్తనం లేకుండా ఉన్నదో వారందరిని ఉద్ధరించాలని ఈ G. O. తీసుక వచ్చారు. ఒకప్పుడు నిమ్నజాతులు అన్నారు ఒకప్పుడు Schedule జాతులు అన్నారు. ఇంకా అనేకరకాల పేరులతో పిలుస్తున్నారు. సమాజంలో వెనుకబడ్డ వారందరికి ఉద్యోగాలు యివ్వడంలో ప్రాధాన్యత యివ్వాలని ఈ G. O. తీసుకు వచ్చారు. కాని ఈ మధ్యన సమాజంలో పెత్తనం చేస్తున్న వారినికూడ ఈ Communal G. O. లో చేర్చడం మూలాన ఈ Communal G .O. delete అయిపోయింది. ఉద్యోగాలు యివ్వడంలోగాని promotions యివ్వడంలోగాని preference హరిజనులకు గిరిజనులకు కాకుండా యింకెవ్వరికో యివ్వాలని దానిలో ఉండడం, మొట్టమొదట B.C. కి rotation ఉండడం దానిద్వారా అధికారంలో ఉన్నవారు, పదవులలో ఉన్నవారు వారికుమారులకు ఉద్యోగం రావడానికి ఈ Communal G. O. ఉపయోగపడింది తప్ప హరిజనులకు ఒక్కడికి కూడ ఉపయోగపడలేదని. ఈ Communal rotation G. O. వల్ల ఏ హరిజనుడు promote కాలేదని, తమద్వారా ఈ సభకు మనవి చేస్తున్నాను.

కమ్యూనల్ జి. ఓ. వలన నిజంగా వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఏమీ సహాయం కలగడం లేదు. అంతేగాక యీ లిస్టులో యింకా అనేక మందిని చేర్చుకుంటూ పోతున్నారు. పైగా వీరిని ఉద్ధరించడానికి సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అని ఒక డిపార్టుమెంటును ఏర్పాటు చేశారు. సంఘంలో వెనుకబడివున్న యీ వర్గాన్ని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకరావడానికి యీ జి. ఓ. ను తయారుజేశారు. కాని, అది ప్రభుత్వం, ప్రజలు ఆశించిన విధంగా ఉపయోగ పడడం లేదు. మరొక ముఖ్యవిషయం కూడా నేను యీ సందర్భంలో తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిజేయవలసి వున్నది. వికేంద్రీకరణం పేరుక్రింద ప్రభుత్వం అన్ని అధికారాలను, ఒక్క సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కాలర్ షిప్పుల కార్యక్రమం తప్ప, జిల్లా పరిషత్తులకు దఖలు చేయడం జరిగింది. జిల్లా పరిషత్తుల అధ్వర్యంలో యీ కార్యక్రమాలు చాలా అన్యాయంగా జరుగుతున్నవి. హరిజనులకు ఏమీ ఉపయోగం జరగడం లేదు. ఈ విషయాన్ని గత ముఖ్య మంత్రిగారికి అన్ని పక్షాలకు చెందిన హరిజన శాసన సభ్యులందరూ విన్నవించుకొనడం జరిగింది. కాని ఆ విన్నపం అమలులోనికి రాలేదు. దయచేసి, ముఖ్యమంత్రిగారిని యీ విషయాన్ని వెంటనే ఆలోచించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. హరిజనులకు అందవలసిన సౌకర్యాలను అందేట్లు చేయవలసిందిగా మనవిజేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు లచ్చన్నగారు మాట్లాడుతూ స్కాలర్ షిప్పులు, హాస్టల్స్ మొదలైనవాటి గూర్చి చెప్పారు. అధ్యక్షా, మన ఆంధ్రప్రదేశంలో 800 వరకు హాస్టల్సు వున్నాయి. అనేకమంది విద్యార్థులు అందులోవుండి చదువుకుంటున్నారు. కాని, యీ హాస్టల్స్ అన్నీ సక్రమంగా మేనేజ్ చేయబడడం లేదు. ప్రభుత్వం కలుగజేస్తున్న సదుపాయాలు సరాసరి వారికి సక్రమంగా అందడంలేదు. ప్రభుత్వం అనేకమంది విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్పుల నిస్తున్నది. మనం యిచ్చే ఆ 15 రూపాయిలూ విద్యార్థుల తలిదండ్రులకే అందేట్లుగా యిస్తే చాలా ఎంకరేజింగ్ గా వుంటుంది; పైగా అందులో మాల్ ప్రాక్టిసెస్ ఏమీ జరగకుండా వుంటుంది. దీనిని గూర్చి ఆలోచించ వలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కొన్ని వేల రూపాయలు ప్రభుత్వం స్కాలర్ షిప్పుల కొరకు గ్రాంటుగా కోరుతున్నది. కాని, ఇంకా అనేక వందల అప్లికేషన్స్ డిస్పోజాఫ్ కాకుండా వుండిపోయాయి. వారంతా ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగవలసి వస్తున్నది. కాలేజీలో చేరినవెంటనే ఆగస్టు, సెప్టెంబరు నెలలోనైనా వారికి యిచ్చేస్తే, వారు ఏవిధమైన యిబ్బందులకు గురికావలసి వుండదు. కాలేజీలో చేరిన తరువాత పరీక్షలు దగ్గర పడుతున్నప్పటికి వారికి ఆమొత్తం అందడం లేదు. అందువలన కాలేజీ అథారిటీస్ వారికి హాల్ టికెట్సు యిస్యూ చేయడంలేదు. జీతం కడితేగాని యిస్యూ చేయమంటున్నారు. అటువంటివారు చాలమంది వున్నారు. గుంటూరు ఎ. సి. కాలేజీలోను, భీమవరం కాలేజీలో ఇటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. వెంటనే తగు ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

8 లక్షల ఎకరాల బంజరుభూములను యింతవరకు పంచినట్లుగా ప్రభుత్వం తెలియజేస్తున్నది. ఈ ఎనిమిది లక్షలు ఎప్పుడు పంచినట్లు? ప్రకాశంగారి మంత్రివర్గం వున్నప్పటినుంచి పంచినట్లా? ఆ విషయాన్ని చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం లెక్కల ప్రకారం మొత్తం 40 లక్షల ఎకరాల బంజరుభూమి వున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. అసలు యిప్పటి పంపిణీ విధానములో చాలా యిబ్బందులున్నాయి. అందువలన సక్రమంగా పంపకం జరగడం లేదు. ఇందుకు లాండ్ ట్రిబ్యునల్స్‌ను ఏర్పాటుచేసి యీ కార్యక్రమాన్ని అమలు జరుపవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం యీ సూచనగూర్చి తప్పక ఆలోచిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వం కృష్ణా బారేజి క్రిందనున్న భూములకు సంబంధించి ఒక జి. ఓ. యిస్యూ చేసింది. దానిలో కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో ఆయకట్టు క్రిందలేని భూములను పంచమని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఆయకట్టులో లేని భూములను పంచినందువలన వారికేమీ ఉపయోగంగా వుండదు. కనుక ఆ ఆర్డర్సును క్యాన్సిల్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తెలంగాణాలో యింకొక విధానము కూడ అమలునందున్నది. అది ఆంధ్ర ప్రాంతములో లేదు. మొత్తం భూమిలో పది శాతం బంచరాయిగా వుండాలనేదే ఆవిధానం. దానినెవరూ ఆక్రమించ కూడదనేది సంప్రదాయంగా వుంది. దానిని రద్దు చేస్తామన్నారు. కాని ఇంతవరకు ఆవిధంగా చేయలేదు. పేదవారిపై పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. ఇది వారి జీవనోపాధికెంతో ఆటంకముగా వున్నది. ప్రభుత్వం లాండ్ సీలింగు చట్టాన్ని చేసింది, కాని, అది 'డెడ్ లెటర్' వలె తయారైంది. దీనివలన ఒక్క భూస్వామికి కూడ ఒక్క ఎకరం పోలేదు. మా చల్లపల్లి రాజాగారు పెద్ద భూస్వామి. వారికి ఒక్క ఎకరం కూడా పోలేదు. అలాగే విజయనగరం మహారాజాగారున్నారు. వారికి కూడా ఒక్క ఎకరం పోలేదు. ఇది పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని పెంచి పోషించడంతప్ప సోషలిజంవైపు ప్రయాణం కాదని మనవిజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని గమనించాలి.

నేను మనవిజేసిన యీ నాలుగు విషయాలగూర్చి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. కమ్యూనల్ జి. ఓ. గూర్చి బంజరు భూముల పంపకం గూర్చి తగిన శ్రద్ధ వెంటనే తీసుకోవలసిందిగా మరొకసారి మనవిజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ సిహెచ్. యస్. ఆర్. సిహెచ్. వి. వి. మూర్తిరాజు (పెంటపాడు):— అధ్యక్షా, ఈ సదవకాశం ప్రత్యేకంగా యీ సమయంలో రావడం చాలా అదృష్టం అని చెప్పాలి. ఎందుకంటే-ప్రతిపక్షంనుండి యిప్పుడే ఒక సభ్యులు భూదానం గూర్చి ప్రచారం సాగించారు. చాలా సంతోషం. అఖిల భారత సర్వోదయ సమ్మేళనం మా జిల్లాలో, నా సమితిలో జరిగింది. దానికి బాధ్యత వహించింది కూడా నేనే. కనుక యిది చాలా మంచి రోజుగా నేను భావిస్తున్నాను. ఆ సమ్మేళనమును చూసిన తరువాత, పాపం, వారికి కన్నుకుట్టడం న్యాయమే. ఎందుకంటే, వారుకూడా అఖిలభారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ

మహాసభలు జరిపారు. అందులో వారియొక్క శ్రద్ధ అంతా చూపించారు. వారి సమర్థత అంతా చూపించారు. కాని, అందులో నూరోవంతు సమర్థవంతంగా కూడా వారు చేయలేక పోయినారు. అందువలన వారికి కన్నెర్ర అయివుండడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. అంతేగాక వారు ప్రభుత్వం యీ సమ్మేళనానికి యాభై వేల రూపాయలు యిచ్చినట్లుగా చెబుతున్నారు. ఏపార్టీ సభలు జరిగినప్పటికి, ఆ సభలకు ప్రజలందరూ వస్తారు. కాంగ్రెసువారే కాదు, కమ్యూనిస్టువారేకాదు, అందరూ వస్తారు. వారికి కావలసిన సదుపాయాలు చేయవలసిన విధి ఆ సభలను నిర్వహించే వారిపై వుంటుంది. పైగా యిది కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టులకు సంబంధించినదికాదు. అందువలన కొంతవరకు యీ బాధ్యత ప్రభుత్వముపై కూడ వున్నది. ఇది ప్రజా సౌకర్యమునకు సంబంధించిన విషయము. పైగా ఇది గాంధీగారి సిద్ధాంతాలను అమలు జరుపడానికి ఏర్పాటు చేయబడినది. ఇది అంతా ప్రజలకు రహదారీ సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయడానికి, మంచినీళ్ల సౌకర్యం కలుగజేయడానికి వినియోగింపబడినది. అంతేగాని, ఇంకొక విధమైన అలవాటు కాంగ్రెసుకుగాని, సర్వోదయానికిగాని లేదని మనవిజేస్తున్నాను. చేసినది ఏదో చెప్పదలచుకున్నాము. చెప్పినది ఏదో చేయదలచుకున్నాము. అది మా విధి, మా అలవాటు. చెప్పినది చేయడం కమ్యూనిస్టులకు అలవాటు లేదు కాబట్టి అనుమానించవచ్చు. భూస్వాములు దగ్గరనుంచి చందాలు వసూలు చేసాము అంటున్నారు. తప్పకుండా వసూలు చేస్తాము. అడుగుతాము. అదే పని కమ్యూనిస్టులుకూడ చేసారు. వారి సభలకు వసూలు చేసారు. వారు సభలకు అని వసూళ్లు చేసుకుని అందులో మిగుల్చుకున్నారు. మేము తగుల్చుకున్నాము. అదే తేడా వారికి మాకు. మాకు 50 వేలు నష్టం, వారికి ఎన్ని లక్షలు లాభం ఉందో మాకు తెలియదు, మాకు లెక్కలు రావు, మా లెక్కలు అందరికి తెలిసినవే. అంతే కాదు, కమ్యూనిస్టు సభలనే పేరుతో వారి పత్రికలకు మెషినరీ కొనుక్కోడానికి డబ్బు సంపాదించుకున్నారు. మేము ఏమీ సంపాదించుకోలేదు; ఇంకా అప్పులలో వున్నాము. వారికి మిగిలితే సంతోషిస్తాము. ఒక ప్రక్క కాంగ్రెసువి బూర్జువా తత్వాలు, పనికిరావు అంటారు. మరొక ప్రక్క అన్నీ సమానంగా చేయాలనే భూదాన ఉద్యమాన్ని, సర్వోదయాన్ని వ్యతిరేకిస్తారు. వారు ఎక్కడకు వెడుతున్నారో తెలియదు. భారతదేశంలోని సిద్ధాంతం గాంధీగారి సిద్ధాంతం, భూదాన ఉద్యమం, సర్వోదయం, దాని ప్రకారం నడిపించాలని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పారు. కాని దానిని అనుసరించడానికి పూర్తిగా వీలు కాకపోయినా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కొంతవరకైనా కృషి చేస్తోంది. అది కమ్యూనిస్టుల వల్లకాదు. వారికి ఆ ఉద్దేశాలు లేవు. ఎంతసేపు ఎన్నికలు పేరు చెప్పి ప్రభుత్వానికి వచ్చి ఎన్నికలు లేకుండా చేసి అధికారాన్ని ఆక్రమించుకోవడం అలవాటు అంతేకాని ప్రజాస్వామికంలో వారికి విశ్వాసం లేదు. మాకు ప్రజాస్వామికంలో నమ్మకం ఉంది. ఆ ప్రకారం జరుపుతున్నాము. దాని ప్రకారం అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పడమే నా విధి. 50 వేలే కాదు, అదేమీ స్వంతానికి ఖర్చుపెట్టుకున్నది కాదు,

ప్రభుత్వ ఉద్యోగి అక్కడ వుండి వారే న్యాయమైన పద్ధతిలో ఖర్చు పెట్టినదే కాని ఆ డబ్బు మా చేతికేమి ఇవ్వలేదు. మాకు అప్పగించలేదు. ఆ డబ్బు మమ్మల్ని వాడుకోవాలని చెప్పలేదు. అంత నిజాయితీగా నడచినది, ఇప్పటికైనా సర్వోదయంమీద దండెత్తడంకంటే—ఏదో వారూ, కాంగ్రెసువారు పడుతున్నారు; బాగానే ఉంది. మామీదికి మాత్రం రాకండి. ఆత్మశక్తి మాది; ఆత్మశక్తికి బలం పనికిరాదు. అందువల్ల వారికి ఉపయోగంకూడా ఏమీ ఉండదు. నదీ జలాల విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంనుంచి ఈ మధ్య రకరకాలైన ఉపన్యాసాలు వస్తున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ మధ్య మనకు ఉన్న అధికారాలను పోనివ్వమని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఎట్టి పరిస్థితులలోను river waters board ను వేయడంకాని 1951 ఒడంబడికను ఏ మాత్రం మార్చడం కాని జరుగ కూడదు. ఆ విషయం స్పష్టంగా చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఈ అనుమానం ఎందుకు వచ్చింది అంటే — రాయలసీమవారు, తెలంగాణా జిల్లాలవారు ఎక్కువగా ఆధ్వర్యం తీసుకున్నారు; వారికి సర్కారు జిల్లాలోని వారిమీద ప్రేమ లేదనే అనుమానంవల్ల ఇది వచ్చింది. ఇది అంతా ఆంధ్ర రాష్ట్రం. ఇదివరకు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఎలా వున్నా, ఇప్పుడు ఆయన ప్రత్యేకంగా భారతదేశానికి కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా వుండి ఇక్కడకు వచ్చారు కాబట్టి అన్నీ సమానంగా చూస్తారనే పూర్తి నమ్మకం మాకు ఉంది. ఆ విధంగా నమ్ముతున్నాము; ఆ విధంగా నమ్మకం పోయి చేసేదేమి లేదు. నమ్మేట్లు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. గోదావరి జిల్లాలలో ఇటువంటి అనుమానం ఇకనుంచి అయినా తగ్గుతుందనే ఆశిస్తున్నాను. ఆశించడంకంటే ముఖ్యమంత్రి గారు దానిని అమలు చేయడంలో శ్రద్ధ చూపిస్తారని అనుకుంటాను. గోదావరి ఆనకట్టకు దెబ్బ తగిలే ప్రమాదం వచ్చింది. దానిని కట్టి 100 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. కృష్ణా ఆనకట్ట అక్కడ పగిలి పోవడంవల్ల బ్యారేజి కట్టడం జరిగింది. ఇటువంటి ప్రమాదం గోదావరి ఆనకట్టకు వచ్చే స్థితి ఉందని టెక్నికల్ నిపుణులు అంటున్నట్లు వింటున్నాము. ఇపుడు బారేజిగా మార్చకపోతే, పోయిన తరువాత మనం ఆలోచిస్తే కొన్ని కోట్లడబ్బు, ప్రాణాలు పోవడమేకాక సర్వనాశనమై తిండి లేకుండా పోవడం జరుగుతుంది. కాబట్టి 16 కోట్ల ఖర్చుతో బారేజిని ఏర్పాటు చేయాలి. అందులో నుంచి మూడు వంతులు కేంద్రం ఇవ్వాలి. అలా ఇవ్వాలని తప్పకుండా కోరాలి. మిగత నాలుగు కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టుకోవచ్చును. లేదా, మా రెండు జిల్లాల తరపున అప్పు ఇస్తాము, ఉచితంగా ఇవ్వాలన్నా ఇస్తాము. గోదావరి ఆనకట్టను ప్రమాదం రాకుండా వుండేటట్లు చర్యతీసుకుని 16 కోట్ల రూపాయలు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాము. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఎర్రకాలువకు సంబంధించిన మూడు స్కీములకు ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తి అయింది. ఫిబ్రవరిలో సంజీవయ్యగారు, సత్యనారాయణరాజుగారు వీటికి పునాది రాళ్లు వేశారు. పూర్తి అలాట్ మెంటు ఉందా, లేదా అనే భయం ఉందట, ఆ భయం లేకుండా చేయాలి, సంజీవరెడ్డిగారికి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాపై అభిమానం ఉందనే నాకు పూర్తి నమ్మకం ఉంది. అది చూపిస్తారనే ఆశిస్తున్నాను. వీరు మొదట రాజకీయా

లలో ఇంతస్థితికి రావడానికి కారణం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాయే అనీ, అక్కడి వారే ముఖ్య పాత్ర తీసుకున్నారని వారికి జ్ఞాపకం ఉంటుందనుకుంటాను. వారు ఇప్పుడు మరచి పోకుండా తప్పకుండా సహాయం చేస్తారనే ఆశిస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో గూటాల పంపిగ్ స్కీము వెనుక పడిపోయింది. దానిని వెంటనే తీసుకువస్తారని ఆశిస్తున్నాను. పోలవరం గోదావరిలో ఎప్పుడూ మునిగి పోవడం, ప్రజలు పడే బాధలు చూస్తే భరించలేని స్థితిలోఉంది. అక్కడ రింగ్ బండ్ కావాలని అంటున్నారు, చాలాకాలంగా బాధపడుతున్నారు ఎన్నాళ్లుగానో వారు చేస్తూండే ఆందోళన, తీర్మానాలు చూస్తూంటే ఇప్పటికైనా విముక్తి కలుగుతుందనే ఆశిస్తున్నాను. గూటాల పంపింగ్ స్కీము ఇవ్వడంవల్ల అక్కడవున్న మెట్ట ప్రాంతాలకు కొంత వరకైనా తిండి కలుగుతుందని అందరు ఆశిస్తున్నారు. పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలనుచూచి రాయలసీమ వారు కాని తెలంగాణా వారు కాని అక్కడ అందరు బంగారంతో తులతూగుతూంటారని వారికి తిండి గింజలంటే లెక్కలేదని అనుకుంటూంటారు. అక్కడకూడా వెనుకబడిన ప్రాంతాలున్నాయి. అక్కడకూడా నీరు పడని ప్రాంతాలున్నాయి. అక్కడకూడా తిండిలేని ప్రాంతాలు ఎన్ని వున్నాయో చెప్పడానికిలేదు. అటువంటి ప్రాంతాలను మీరు చూచిఉండరు. అక్కడ అందరు సౌభాగ్యంతో ఉన్నారనుకోవడం. కరువు ఉండదు, బంగారం తింటారుకాని ధాన్యం తినరని అనుకోవడంవల్ల చాలా ప్రమాదం జరుగుతోంది. నాకు అనుభవముంది; చెబుతాను, సర్కారు జిల్లాలలో ఇచ్చే గ్రాంట్సు చూస్తే చాలా విచిత్రంగా వుంటాయి. రాయలసీమవారు, తెలంగాణావారు మాత్రమే తప్ప మిగతా వారందరు సర్వ సౌభాగ్యంతో ఉన్నారనుకోడం వల్ల ఉద్యోగులు మాట్లాడే మాటలుకూడా చాలా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తాయి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వాణ్ని అని ఒక ఆఫీసరుగారి వద్ద చెబితే మీది పశ్చిమ గోదావరి జిల్లానా, అయితే మీకు గ్రాంట్సు ఎందుకు, రాయలసీమ, తెలంగాణా సంగతి చూస్తే చాలును అని సమాధానం చెప్పారు. అయితే ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో సర్కారు జిల్లాలనేవి లేవా అనిపిస్తుంది. ఒక తార్కాణం చెబుతాను లోకల్ డెవలప్‌మెంట్ వర్క్సు గ్రాంట్లు ఉన్నాయి, వాటిని మూడు ప్రాంతాలలో ఖర్చు చేయాలి, ఏ ప్రాంతంలో ఖర్చు పెట్టక పోయినా lapse అవుతుందే తప్ప లాభం లేదు. ఈ సంవత్సరం ఎన్ని లక్షల రూపాయలు ఈ విధంగా lapse అయినాయని అడుగు తున్నాను. ఎందుకు lapse అయినాయి ఖర్చు పెట్టు వారు లేకనా, డబ్బు ఎక్కువైనదా! ఒక ప్రాంతంలో ఖర్చు పెట్టక మరొక ప్రాంతంలో ఖర్చు పెడితే, అదేమి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాదా ? రాయలసీమ సర్కారు, తెలంగాణా అనే విభేదాలు చూపడం వల్ల లాభం కంటె నష్టమే ఎక్కువ అవుతున్నది. మనకు వచ్చే గ్రాంట్లు ఉపయోగించుకో లేకుండా పోతు న్నాము, ఎక్కడ ఖర్చు చేసినా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అనే దృష్టితో చేయాలి. ఉద్యోగులు విషయం చూద్దాము, ఒకే సీటు మీద వారు, వీరు కూర్చుంటారు, వారికి మనం ఇది వరకు కొన్ని హక్కులు ఇచ్చాము. అవి ఎప్పటికి అవుతాయో

తెలియదు, ఒకే ఉద్యోగం చేసే వారిలో ఒకరికి ఎక్కువ, మరొకరికి తక్కువ జీతం అవడం వల్ల సరిగా పని అవడం లేదు. అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో కాగితాలు ఎవరు చూచే పాపాన పోవడం లేదు. ఎన్ని రకాలుగా ఎన్ని వరుసలుగా మారుతున్నాయో తెలుసుకోవాలంటే మా బోటి వారికే యిలా ఉంది యిక క్రొత్తగా వచ్చిన శాసన సభ్యుల గతి ఏమిటో తెలియదు. ప్రతిరోజు ఆఫీసులో మారుతున్నాయి, ఇప్పుడు పంచాయతీ రాజ్యంగా మారింది. కమీషనర్‌ని పెట్టారు. అంతకు ముందు సెక్రెటరీ అన్నారు, ఇంకోసారి డెవలప్‌మెంట్ కమీషనర్ అన్నారు. ఎన్నో మార్పులు చేశారు. అదే మాదిరిగా ఒక సంవత్సరం లోపుగా ఒక paid ఒక సెక్షను నుంచి ఎన్ని సెక్షన్సు మారినాయో లెక్క తెలియడం లేదు. ఒక పద్ధతిని నడవడం నేర్చుకోవాలి. లేకపోతే అడ్మినిస్ట్రేషనులో ఏమి జరుగుతుందో తెలియదు. అనుమానం ఉంటే ఒక కాగితం వ్రాయండి అది ఎవరి దగ్గర ఉందో ఏ Head of the Department చెప్పినా చాల సంతోషిస్తాము. వారికి చెప్ప డానికి నెలలు కాదు, ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. ఈ పరిస్థితిని సరిదిద్దాలి. భూదాన బిల్లు ఒకటి కీ. శే. శ్రీ కళా వెంకటరావుగారు ఉండగా ప్రారంభించారు. అది పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను. జిల్లా పరిషత్తులలోను సమితుల లోను M. L. A. లు ఉండకూడదని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి instructions వచ్చాయని విన్నాం. దాని ప్రకారం వెంటనే బిల్లు తీసుకు వస్తారని ఆశిస్తు న్నాను. కొల్లేరు ముంపు గురించి కొద్దిగా చెప్పవలసి ఉన్నది. కొల్లేరు అనేది మంచినీటి సరస్సు. 48 గ్రామాలు కొల్లేరు లోపల ఉన్నాయి, మునుగుతూ తేలుతూ ఉంటాయి. అటువంటి ప్రాంతంలో 20 వేల ఎకరాలతో సహకార వ్యవసాయం పెట్టించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కాని యింత వరకు జరగలేదు. ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు వచ్చారు కాబట్టి తప్పకుండా అమలు జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను. దానికి సరియైన పద్ధతిలో ఏర్పాట్లు జరగడం లేదు. మామూలు పద్ధతిలో మాత్రం ఏదో చేస్తున్నారు. అది multi-purpose Scheme క్రింద రూపొందాలి. అది కేవలం మురుగు స్కీము, వ్యవసాయానికి సంబంధించినదే కాదు. అది ఎటువంటిది అంటే వ్యవసాయం తీసుకోవాలి, Navigation తీసుకోవాలి, fisheries తీసుకోవాలి, birds sanctuaries తీసుకోవాలి, టూరిస్టు సెంటరుగా చేయాలి. మల్టీపర్పస్ స్కీముగా చేస్తే తప్ప ప్రభుత్వం చేసిన పనివల్ల ఉపయోగం లేదు. ఏ డిపార్టుమెంటుకి ఆ డిపార్టుమెంటు వచ్చి ఎవరిమట్టుకు వారు పనిచేసి వెళ్లుతున్నారు. కాని కలసి పని చేయడం లేదు. సమగ్రంగా పని జరగటానికి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇక సహకారం గురించి చెప్పాలి. కోఆపరేటివు సొసైటీస్ శాశ్వతంగా ఒకే కుటుంబం సొంతం అయిపోతున్నాయి. ఈ మధ్య దైవవశాత్తు కోర్టు తీర్పువల్ల విలేజి ఆఫీసర్లకు హెరిడిటరీ హక్కు పోయినది గాని కోఆపరేటివు వారికి హెరిడిటరీ పోయేటట్లు లేదు. ఒకసారి ఎన్నికయిన తరువాత మెంబర్లు వచ్చారో లేదో తెలియదు, ఎన్నిక సభ జరిగిందని కొందరి సంతకాలు పెట్టించుకొని వారే మరల అధ్యక్షులు అవుతున్నారు. పంచాయ

తీలకు ఏ మాదిరిగా జరుగు తున్నాయో అదే విధముగా గవర్నమెంటు ఆఫీసరు ద్వారా ఎన్నికలు జరిపిస్తే తప్ప న్యాయం జరుగదు. ఈ రోజున పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో నూటికి 90 తినేసిన సొసైటిలే, ఈ విధముగా అయితే అప్పు పుడుతుందా అని అనుమానం. పది సంవత్సరాల తరువాత ఆస్తి లేని వారు ప్రెసిడెంటుగా వస్తారు. వారు తినేసిన తరువాత ఏమవుతుంది? ఇవన్నీ సరియైన పద్ధతిలో జరిగేటట్లు చూడాలి. ఉదాహరణకు చిలకలపాడులో వందరూపాయలు అడిగితే 500 రూపాయలు వ్రాసుకొన్న విషయాన్ని విచారణకు పంపిస్తే డైరెక్టరు మొత్తం లక్షపైచిలుకు తినివేసిన దాంట్లో చెప్పడానికి దిక్కులేదు సరికదా ప్రజలను ఏడిపిస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం విచారణ చేయించి సరిగావారు పుచ్చుకొన్నది యివ్వడానికి వారు సిద్ధంగానే ఉన్నారు. లేనిది మాత్రం పడకుండా చేయాలని కోరుతున్నారు. దానికి తప్పకుండా ప్రభుత్వం సహాయ పడుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో లలితకళల అకాడమీ పెట్టారు సరిపోదు. ప్రతి గ్రామంలోను టవునులలోను లలితకళలయందు ప్రేమ చూపిస్తే నేగాని హృదయం వికాశించదు, మానవునికి తృప్తి కలుగదు, మానవునికి తృప్తి వికాసము లేనిదే దేశం సౌభాగ్య వంతం కాజాలదు. ప్రతి పాఠశాలలోను అవసరమైతే సంగీత టీచర్లను వేసి సహాకారం చేయాలి. లలితకళాశాల ప్రతి జిల్లాకు వచ్చేటట్లు చూడాలి. ఆడిటోరియం ప్రతి జిల్లాలోను ఒకటి ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. లైబ్రరీల గురించి చట్టంలో మార్పు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ మధ్య శ్రీ ఎస్. ఆర్. రంగనాథంగారు సెమినార్ ఏర్పాటు చేశారు. కొన్ని నవరణలు తీసుకు వస్తున్నారు. ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరించి పూర్తి సహాకారం చేస్తారని ఆశిస్తూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

रामचन्द्र राव देशपांडे (नारायन खेड) :—अध्यक्ष महोदय। आज जब कि हमारा वित्तीय बजेट सभा के सामने है मैं चंद चीजें सभा के सामने रखना आवश्यक समझता हूं। जब कि यह कहा जाता है कि हमारे पास जो व्यय हो रहा है या जिसको एडमिनिस्ट्रेटिव एक्सपेंडीचर कहा जाता है वह इतना अधिक होता जा रहा है कि वह हमारे बजेट का दो-तेहाओ से भी ज्यादा हो रहा है, अैसे समय पर हमारे सामने सपलिमेंटरी अिस्टिमेट्स भी आ रहे हैं जिन्हें देखने से पता चलता है कि किस प्रकार हम अधिक से अधिक खर्च करने की ओर बढते चले जा रहे हैं। और यदि हम इसी तरह आगे बढते चले जायें तो इसकी कोअी अन्तिम हद भी होगी या नहीं यह हमारे लिये एक सोचने का विषय है। म इस सभा द्वारा हमारे वित्त मंत्री से कहूंगा कि वे इस ओर विशेष दृष्टि से विचार करें। उदाहरणार्थ मैं आपको यह बताअूं पृष्ठ १४ सपलिमेंटरी अिस्टिमेट्स के एटम ९ पर यह बतलाया गया है कि जीप्स की खरीदी के ताल्लुक से कुछ रखम की मंजूरी मांगी गई है। यह रखम १,३५,००० रुपये की है। यह बताया जाता है कि विलेज पंचायत आफीसर्स को यह जीप्स विशेषत: यह देखने के लिये दी जायेंगी कि पंचायत कमेटियां किस तरह कायम कीजारही हैं और उनका काम ठीक तौर पर हो रहा है या नहीं। लेकिन यह खेद की बात है कि जो पंचायतें कायम हैं वही अच्छी तरह से काम नहीं कर रही हैं। उनकी देख भाल करने वाला कोअी नहीं है। आज १० साल हो गये हैं उनके हिसाबात की जांच तक

नहीं की गई हैं। उनके हिसाबात में और उनके कामों में कई धांदलियां हैं। इसके बावजूद भी यह कहा जाता है कि इन पंचायत आफिसर्स के लिये जीप्स की खरीदी पर और १,३५,००० रुपये लगाये जायेंगे। मैं इसको वेस्टफुल एक्सपेंडीचर (wasteful expenditure) के सिवा और कोई नाम नहीं दे सकता। यह बात मैं सभा की दृष्टि में लाना चाहता हूं।

मैं यह भी कहूंगा कि जब एक बजेट बनाया जाता है तो फिर हमारे सामने पूरक मांगें भी आती हैं। उन्हें देखकर मैं यह कहने पर विवश हूं कि हमारा जो बजेट मेकिंग का तंत्र है वह दोषपूर्ण है। इस ओर बजेट मेकिंग मशीनरी ने ध्यान नहीं दिया है। और इसपर ध्यान देना जरूरी है। मैं पृष्ठ नंबर ४ एटम ५ की ओर ध्यान आकर्षित करूंगा जिसमें फॉरेस्ट डिपार्टमट की ओर से कुछ पूरक मांगें की गई हैं। १९६१-६२ के बजेट के संबन्ध में जो बतलाया गया है मैंउसका कुछ अंश पढकर सुनाना चाहता हूं। बताया गया है कि:

The Government have sanctioned a centrally sponsored scheme relating to "Quick-Growing Species" for which no provision has been made in the Budget Estimates 1961-62. A sum of Rs. 5,000 is therefore included in the supplementary statement.

यह जाहिर है कि १९६१-६२ के बजेट में ऐसी कोई चीज नहीं रखी गई है और न इस संबंध में वहां कोई गुंजाइश रखी गई है। और अब इस के संबंध में पूरक मांगें मांगना दोशपूर्ण है यह स्पष्ट होजाता है।

कुछ और बातें आपके सामने लाना मैं आवश्यक समझता हूं। गौरवनीय वित्त मंत्री जी ने गत सभा में कहा था कि हम विलेज आफीसर्स अर्थात ग्राम अधिकारियों को अलाउंसेस भी देने के संबंध मे सोच रहे हैं। पृष्ठ १८ एटम नंबर २ पर इन ग्राम अधिकारियों यानी सेत सिंधियों और रेवेन्यु पटेलों को देने के लिये कुछ मांगें भी पेश की गई हैं। किन्तु मैं यह बात आपकी दृष्टि म लाना चाहता हूं कि अभी जो अलाउंसेस या वेतन उन ग्राम अधिकारियों को दिये जाते हैं वहीं उनको बरा[illegible] नहीं मिल रहे हैं। फिर ऐसी सूरत में यह पूरक मांगें लेकर उनको न देकर क्या कि[illegible] [illegible]ायेगा यह मालूम नहीं। इस रकम को किस तरह से खर्च किया जायेगा। मैं आपको बतलाना चाहता हूं कि ताल्लुके आत्माकूर जिला महबूबनगर में इन लोगों को अबतक उनका स्केल नहीं मिला है। वे अपना पूरा कलेक्शन भी करचुके हैं। वे बगैर वेतन के काम कर रहे हैं। मैं नहीं जानता कि यह बात गवर्नमेंट की दृष्टि में आई है या नहीं। मैं सभा के द्वारा मंत्री महोदय से कहूंगा कि वे इस ओर ध्यान दें। मैं इस संबंध में ताल्लुके शादनगर जिला महबूबनगर की उदाहरण भी दृष्टि में लाना चाहता हूं। वहां भी सेत सिन्धीयों को जिन्हे तेलंगाना प्रान्त में मजकूरी भी कहा जाता है और जो बहुत ही अल्प वेतनीय लोग हैं जिन्हें केवल ६ रुपया [illegible] मिलता है वह भी उन्हें वहाँ नहीं मिल रहा है। स्माल सेविंग के नाम से उनका वह वतन भी काट लिया जारहा है। मैं यह बात सभा द्वारा मंत्री महोदय के ध्यान में लाना [illegible]ता हूं। यहां यह बताया गया है कि इन ग्राम अधिकारियों को देने के लिये यह रखम मा[illegible] [illegible]रही है। मैं आपके सामने यल्लारेड्डी ताल्लूका निजामाबाद जिले का उदाहरण

रखना जरूरी समझता हूं। मैं सभा का अधिक समय भी लेना नहीं चाहता। वहां कागज-बहा के नाम से उनके लिये जो रकम मंजूर की गई है आज दो साल होगये वह वैसे ही पडी हुओ है। सरकार इस ओर न तो ध्यान देती है और न उनको वह रकम मिलती है।

एक और चीज सभा के सामने लाना चाहता हूं। वह यह कि तेलंगाना में मुनिस्पल टाउन कमेटियां १९५१ के कानून के अधीन निर्माण हुओं। इसको १० साल से अधिक का समय होता है। तेलंगाना के कुछ और विभागों में टाउन कमेटियों के चुनाव भी हो चुके हैं। अभी ५० कमेटियों के चुनाव होना था अैसे समय में सरकार की ओर से एक प्रगटना होती है कि चूंकि जनरल एलेक्शन्स होरहे हैं इस गडबड की वजेह से यह कमेटियों के एलेक्शन्स नहीं हो सकते और यह कारण बताकर उन टाउन कमेटियों की आयु १९६४ तक बढादी जाती है। साथ ही यह भी कहा जाता है कि एक इन्टीग्रेटेड एक्ट आने वाला है। जिसका रंगरूप तक सभा के सामने नहीं है मैं यह कहना चाहता हूं कि इस तरह से यह। दो प्रकार का अमल क्यों हो रहा है। तेलंगाना के कई विभागों में टाउन कमेटियों के एलेक्शन्स हो चुके हैं केवल कुछ कमेटियों के चुनाव को चार साल तक के लिये रोक देना अवैधानिक और अनुचित है। इस लिये मैं सभा द्वारा सरकार से यह कहूंगा कि इन कमेटियों के एलेक्शन्स को आगे न बढाया जाये और शीघ्रातिशीघ्र इन टाउन कमेटियों का चुनाव भी करवा दें जो के आवश्यक है।

पृष्ठ ७ एटम नंबर २ पर यह बतालाया गया है कि चूंकि तेलंगाना में टोल टॅक्स को निकालदिया गया है इस लिये इस घाटे को पूरा करने के लिये टाउन कमेटियों को देन के लिये कुछ रकम रखी गई है। इसमे यह है कि "Compensation to local bodies for loss of income" मैं यह कहूंगा कि पहले ही से उनके पास जो रखम है वह ठीक ढंग से खर्च हो रही है या नहीं आप पहले इसको देखिये। उनके पास जो रखम है वह किस तरह खर्च हो रही है इसको देखने के लिये सरकार के पास दस साल से कोओी मशनरी नहीं है। मैं इस सभा द्वारा मंत्री साहब से यह कहूंगा कि वे इस बात को ध्यान में रखकर इस समस्या पर विचार करें। मैं सभा के सामने एक उदाहरण रखूंगा। नारायण खेड जिले मेदक में टाउन कमेटी है। जहां २४,००० रुपये का गबन होने के संबंध में क्रिमनल मिस अप्रोप्रियेशन का एक केस भी शुरू हुआ है। इसकी फस्ट इनफरमेशन रिपोर्ट भी जारी होता मालूम हुआ है। इसको एक साल होरहा है। यह मार्च १९६१ की बात है। खेद की बात है कि आज तक इसका प्रॉसिक्यूशन नहीं हुआ है और न वह केस खतम किया जाता है। अैसी हालत में उनको और मजीद रकमें देकर क्या किया जायेगा। उनके पास जो रखमें हैं उनही की जांच पडताल नहीं होती। फिर उन्हें इस प्रकार और अधिक रखम क्यों दी जारही है? मैं यह बात सभा की दृष्टि मे लाना चाहता हूं।

म आखिर में अपने चुनाव क्षेत्र के संबंध में कुछ कहूंगा। वहां की कुछ समस्याओं मैं सभा के द्वारा संबंधित मंत्री महोदय की दृष्टि मे लाना आवश्यक समझता हूं। वहां कंगटी रेवेन्यु सरकल के अधीन ३० ग्राम हैं उनमें पीने के लिये पानी नहीं मिलता। यदि पानी की आवश्यकता हो तो तीन तीन चार चार मील दूर जाकर पानी लाना पडता है और उतनी दूर से पानी लाने तक आंखों में पानी आजाता है। यह कहा जाता है कि पंचायत समितियां हैं जिला परिषद हैं जिन्हें बावलियाँ बनाने का अधिकार है। लैकिन

खेद है कि इस ओर कोई ठोस कार्य नहीं किया जाता। मैं यह बात भी सभा की दृष्टि में लाना चाहता हूं कि एनकपल्ली एक मौजा है जिसके बारे में कहा गया कि ५ हजार रुपये से बावली बनाओ जायेगी। इसके लिये गांव वालों ने २,००० रुपये कॉन्ट्रिब्यूशन भी दिया। इसको ६ साल का समय होगया। लेकिन न तो अब तक वहां बावली ही बनी और न जनता का वह पैसा ही वापस मिला। वहां पानी की कोई व्यवस्था अब तक नहीं की गई। आज परिणाम यह है कि ३ मील दूर पानी लाने जाकर गांवों में पानी लाना पडता है। यह है वहां की अवस्था !

इसके बाद में यह कहूंगा कि वहां कुछ बॉरडर एरियाज हैं जिनका एक हिस्सा मैसूर से एक हिस्सा बंबई से और एक हिस्सा आंध्र प्रदेश से मिलता है। वे पहाडी और पथरीले इलाके हैं और वहां सडके भी बराबर नहीं हैं। इस ओर भी ध्यान देने की जरूरत है।

मैं यह बात भी सरकार की दृष्टि में लाना चाहता हूं कि नारायणखेड ताल्लुके का हेड-क्वारटर होने पर भी वहां पीने के पानी की व्यवस्था नहीं है। वहां ड्रिंकिंग वाटर सपलाई या प्रोटेक्टेड वाटर सपलाई नहीं है। हम यह भी देखते हैं नारू का रोग वहां इतना प्रचलित है शायद ही कोई आदमी वहां इस रोग से छूटा हुआ मिलेगा। सरकार से यह कहना अनुचित नहीं होगा कि यदि खाने को पेट भर खाना न मिले तो न मिले तन ढकने को पूरा कपडा न मिले तो न मिले, कम से कम उनको पीने के लिये तो ठीक ढंग से पानी मिलना चाहिये। मैं इस सभा द्वारा संबंधित मंत्री जी की दृष्टि में यह बात लाना उचित समझता हूं।

आखिर में मैं एक और बात कहना चाहता हूं। इस सभा के सदस्यों को याद होगा कि रीजनल कमेटी ने लिंगुइस्टिक माइनारिटीज (Linguistic minorities) या अल्प संखीय भाषा-भाषियों के संबंध में कुछ सिफारिशें की थी और सरकार ने बताया था कि उनका रक्षण किया जायेगा। नारायण खेड सीमा प्रान्त है जहां १३६ ग्राम हैं। इनमें से २५, ३० ग्राम ऐसे हैं जहां कन्नड बोली जाती है। २५, ३० ग्रामों में मराठी बोली जाती है। और बाकी ग्रामों में तेलगू बोली जाती है। अब प्राथमिक शिक्षा अनिवार्य करदी गई है। किन्तु खेद की बात है कि जो कन्नड और मराठी भाषा-भाषियों के प्रान्त हैं वहां पढाई का कोई इन्तेजाम नहीं है। यह बात कई बार सरकार की दृष्टि में लाओ गई कई रिप्रजेन्टेशन्स किये गये लेकिन आज तक वहां कुछ नहीं हुआ। परिणाम यह है कि वहां अब भी मराठी और कन्नड बोलने वाले लोगों को जिस प्रकार रजाकार दौर में उर्दू पढना पडता था और ब्रिटिश दौर में अंग्रेजी पढना पडता था अब उन लोगों को तेलगू पढना पडता है। उनको प्राथमिक विभाग यानी चौथी तक अपनी मातृ भाषा में पढने का अधिकार नहीं है। क्या उनको अपन इस अधिकार से वंचित कर दिया जायेगा। मुझे यह बहुत खेद के साथ सभा के सामने लाना पडता है।

सभा में मुझे बोलने का जो अवसर दिया गया है उसके लिये मैं अध्यक्ष महोदय को धन्यवाद अर्पित करते हुओ इजाजत चाहता हूं।

(Sri K. Punnayya in the Chair)

*శ్రీ కె. అప్పడుదొర (భోగాపురం):—అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణము జిల్లా గురించి ప్రభుత్వానికి తమ ద్వారా మనవి చేయదలచు కొన్నాను. మా జిల్లాలో చంపావతి, గోస్త నది మొదలైన చిన్న నదులు వున్నవి. వీటికి గడ్డలు కట్టిన యెడల ఎక్కువ భూమి సాగులోకి వస్తుంది. ఇంత వరకు ఈ నీటి వనరుల విషయములో ప్రభుత్వము శ్రద్ధ చూపక పోవడం మా దురదృష్ట మని నేను భావిస్తున్నాను. 2 లేక 3 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో అవి అభివృద్ధి చేస్తే చాల భూమి సాగులోకి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. జమీం దారీలు రద్దు పరిచారు. సర్వే జరిగింది, ఆ సర్వేలో అనేక తప్పులు చూపించారు. బంజరు భూములను పోరం బోకులు గాను, పోరం బోకులను బంజరులు గాను, అంతేకాకుండా ఒకరి పేరునవున్న భూమి ఇంకొకరి పేరున వ్రాయడము జరిగింది. పన్నులు వసూలు చేయడములోను చాల ఇబ్బందిగా వుంది. ఇప్పుడు సర్వే పూర్తయింది. కాని సర్వే చిత్తు పట్టాకాలమందు కూడా రైతులు అభ్యంతరం తెలిపివున్నారు. కాని ప్రభుత్వ దృక్పథంలో మార్పు రానట్లే కనిపిస్తున్నది. రెవిన్యూ అధికారులు చేసిన తప్పులవల్ల రైతులకు కల్గిన ఇబ్బందులు అనేకం వున్నాయి. రైతులకు తక్కావి లోన్స్ ఇవ్వటంలో కోపరేటివ్, లాండ్ మార్ట్ గేజ్ బ్యాంకులతో అప్పులు దొరకటంలో చాలా ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. రైతులు వేరువేరుగా అనుభవిస్తు భూములకు joint గా పట్టాలు ఇచ్చినందువల్ల వారు రుణాలు పొందలేకుండా వున్నారు. నూతులు త్రవ్వకోటానికి ప్రభుత్వం లోన్స్ ఇచ్చింది. కాని ప్రభుత్వధికారులు సకాలంలో inspect చేయటంలేదు. రైతులు చదువురాని వారవటంచేత సర్వే నెంబరు తెలియని వారవటంచేత వారి సర్వే నెంబరులో రెండు నెంబర్లు కలిపి వుండటంచేత ఒకదానిలో త్రవ్వి వుంటే రెండోదానిలో లేదని రికవరికి orders పంపించారు. రైతులను బాధిస్తూ ఎక్కువ వడ్డీలతో వసూలు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా సవరించి నూతులు త్రవ్వకోటానికి ఇచ్చిన లోన్స్ సక్రమంగా వినియోగించారా లేదా అన్నది పరిశీలించి, సక్రమంగా వినియోగిస్తే వెంటనే సబ్సిడిగా మార్చాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణం చాలా వెనుకబడిన జిల్లా. అక్కడి రైతాంగం రోడ్ల విషయంలో యింకా ఇతరత్రా కూడా నాల్గోవంతు కూడా భరించలేని స్థితిలో వున్నది. పంచాయితి బోర్డుల సంగతి అందరకూ తెలిసినదే. పంచాయితీ బోర్డులకు తగిన రాబడిలేదు. తమ ఖర్చులు భరించటమే కష్టంగా వుంది. అందువల్ల ప్రత్యేకంగా విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని జిల్లాపరిషత్తుకు, పంచాయితి సమితులకు, పంచాయితి బోర్డులకు అవి జరిపించే పనులకు మూడు వంతుల గ్రాంటు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో, నా నియోజకవర్గంలోని భోగాపురం గ్రామంలో హరిజనుల ఇండ్ల నిమిత్తం 10 వేల రూపాయలు వెచ్చించి అయిదు ఎకరముల భూమిని ప్రభుత్వం తీసు కొన్నది. అది 10, 15 బస్తాల పంటనిచ్చే మెట్టభూమి. ఆ భూమిలో హరిజనులకు ఇండ్లు కట్టలేదు. పంటలు పండించటం కూడా లేదు. ఇప్పటి

కైనా 500 రూపాయలకు తక్కువకాకుండా ఇచ్చి మిద్దె ఇండ్లయినా కట్టుకొనేటట్లుగా ఆ భూములను ఉపయోగంలోకి తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, లోన్స్ విషయంలో Central bank తాలూకూ loans సొసైటీల ద్వారా ఇస్తున్నారు. దానిలో అన్యాయాలు, అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. అన్ని గ్రామాలలో కక్షలు, పార్టీలు వున్న సంగతి అందరకూ తెలిసిందే. ఏదో ఒక పార్టీవారు దానిలో మెంబర్లుగా ఉండటంవల్ల రెండో పార్టీవారికి ఉపయోగం లేకుండా వుంది. అలాంటి గ్రామాలలో జనాభానుబట్టి రెండో సొసైటీని ఏర్పాటుచేయటం మంచిదేమో ఆలోచించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. సర్వేవిషయంలో ఏదడిగినా కోర్టుకువెళ్ళి పరిష్కరించుకోండని రెవిన్యూ అధికారులు చెబుతున్నారు. ప్రతిదీ కోర్టులో పరిష్కారంకావాలంటే ఎంతో కష్టమైన విషయం.

నీటివనరులకు సంబంధించి విశాఖపట్టణం జిల్లాకు ఉమ్మడి మద్రాసునుండి ఇప్పటివరకు ఒకేగతి పట్టినట్లుగా వుంది. అది ఎప్పుడు బాగుపడుతుందో తెలియటంలేదు. ఇప్పటికైనా చిన్న చిన్న వనరులను అభివృద్ధిచేసి అక్కడి కరువు తీరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. 1959, 60, 61 సంవత్సరంలో ఆ జిల్లాలో పంటలు పోయాయి. గతసంవత్సరం ఆ జిల్లాను కరువు జిల్లాగా declare చేశారు. గత నవంబరు నెలవరకు పన్నుల వసూళ్ళు నిలుపుదల చేశారు. ఈ సంవత్సరం కూడా ఎక్కువ పంటలేక దెబ్బతిన్నది. ఎన్నికలవల్లనెమో మార్చి ఒకటి వరకు వసూళ్ళకు పూనుకోకుండా మొన్న 15 నుండి రైతులను వత్తిడిచేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం తమ పంటలను నిలుపుకొని బ్రతకటమే రైతులకు కష్టంగా వుంది. గవర్నమెంటు లెక్కలప్రకారమే 3 అణాల పంట మెట్ట భూములలో రాలేదని తెలుస్తున్నది. ఒకఅణా పంట వేరుసెనగ రాలేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఒక్కొక్కసారి రూల్స్‌లో లేనప్పటికీ వాటిని సవరించి మెట్టభూములకు రెమిషన్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. శిస్తులు 1962 డిసెంబర్ వరకు వాయిదా వేయాలని, అప్పటినుండి ఒకసారి కాకుండా వాయిదాల పద్ధతిపై వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను. మైనర్ ఇనాములు వున్నాయి. వాటికి గత ఆరు సంవత్సరాలనుండి శిస్తు వసూలు చేయటంలేదు. ఇప్పుడు ఒకేసారి ఆరుసంవత్సరాల శిస్తు high rate వేసి వసూలు చేయటానికి ప్రభుత్వం తలబెడుతున్నది. అలా ఒకసారి ఇవ్వటం రైతుకు కష్టం కనుక దానిని అలాగాక వాయిదాల పద్ధతిపై వసూలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

*శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అధ్యక్షా, ఈ Supplymentary Budget లో నూటికి 7 వంతులు హెచ్చుగా అడుగుతున్నారు. ఇది చాలా హెచ్చు. అందులో కొన్ని token grants amounts అసలు ఖర్చు అయ్యే మొత్తాలు కూడా కలుపుకొన్నట్లయితే, దగ్గర దగ్గర 10 percent వరకు కూడ వెళ్లుతుంది. మనము ఈ

విధంగా Budget చేసుకొన్నట్లయితే చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు చూడండి పోలీసు డిపార్టుమెంటులో 14 లక్షలు ఎలెక్షన్లకని, హెచ్చు అడుగుతున్నారు. Elecions 1962 లో వస్తాయని ఇదివరకే తెలియదా? అది ఎందుకు అసలు బడ్జెట్‌లో ఈ మొత్తం ఏర్పాటు చేయలేదు? అప్పుడు బడ్జెటులో దానిని 5 లక్షలే sanction చేశారు. మరల దానికి 14 లక్షలు అడుగుతున్నారు. ఇదే మొదట తెలియనటువంటి విషయమా? అందువల్ల బడ్జెట్ చేసుకొనేటప్పుడు, ఇంత అజాగ్రత్తగా ఉండకూడదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది వారు explanatary note వ్రాస్తూ ఉంటారు. రెండవ పేజీలో Stamp Administration కు 1 లక్ష 43 వేలు హెచ్చు అవుతుందని ఉన్నది. ఎందుచేత నంటే ఏప్రెల్ నుంచి కూడ stamp vendors కు commission తగ్గించ వలసిందని ఉన్నది, అది force లోకి రాలేదు జూలై నుంచి వచ్చిందని అన్నారు. మొట్ట మొదట అనుకున్న ప్రకారంగా ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ నుంచి అది ఎందుకు అమలులోకి రాలేదు? మూడు నెలలు ఎందుకు ఆలస్యం అయింది? ఆ కారణం కూడ వ్రాస్తే చాలా సబబుగా ఉండేది. అదేమీచెప్పకుండా మూడు నెలలు ఆలస్యం అయింది కాబట్టి మరో లక్ష 43 వేలు ఇవ్వండి అని మాత్రం అడుగుతున్నారు. ఇంత పెద్ద బడ్జెట్‌లో ఇదేమి లెక్క అన్నట్లుగా అది అడగడం బాగానే ఉండవచ్చు. కాని ఆ విధంగా బడ్జెటు తయారుచేస్తు వుంటే మన యొక్క తప్పులు ఇవన్నీ నిదర్శనాలుగా కనిపిస్తు ఉంటాయి, తప్ప మరొక విధంగా కాదని నేను చెప్పుతున్నాను. 'Explanatary note the Government have sanctioned' అని వ్రాస్తూ ఉంటారు. కాని అవి ఎప్పుడు sanction చేశారో అది దీంట్లో వ్రాస్తే బాగుంటుంది. అంటే పాత బడ్జెట్‌లో వేయడానికి వీలులేనటువంటి సమయంలో sanction చేశారో లేకపోతే సమయంలో sanction అయినప్పటికి కూడా, ఇప్పుడు supplementary క్రింద అంతర్యములో ఎవరికీ అర్థం కాని సమయంలో తీసుకువచ్చారా అనేటటువంటి విషయం సభ్యులందరికి తెలియవలసి యుంటుంది. అందుచేత Department వారు explanation లో వ్రాసేటప్పుడు ఇంతకంటె విపులంగా, మా అందరికి అర్థం అయ్యే లాగు వ్రాస్తే బాగుంటుంది. బహుశ మంత్రిగారికి అర్థం అయి ఉండవచ్చు, లేక వారికి కూడ అర్థం కాకపోయి వుండవచ్చు, అందుచేత గవర్నమెంటు ఎప్పుడు sanction చేశారు ఎందుకు ఇంత ఆలస్యంగా చేయవలసివచ్చింది అనేటటువంటి కారణం కూడ explanation లో వ్రాస్తూ ఉండవలెనని నేను కోరుతున్నాను.

రెండవది irrigation subject లో ఒక item ఉన్నది. Investigation of major, medium and minor projects కు 30 లక్షలు కావాలని ఉన్నది. వారు invetigation చేస్తూ ఉన్నట్లయితే ఇది చాలా సంతోషమే అక్కడ explanation లో ఇంత excess demand ఎందుకు ఇస్తున్నాము అనే దానికి "provision required for investigation" అని అన్నారు. దీనికేమైన plan ఉన్నదా? ఫలానా schemes యొక్క investigation కోసం మాకు 30 లక్షలు ఎక్కువ అవుతుంది, కాబట్టి Suplementary Budget లో అడుగుతున్నాము. అవి

ఏమైన వ్రాశారా? ఈ డబ్బు వేటియొక్క investigation కోసమో ఎవరికి తెలియకపోతె నిజంగా ఇది sanction చేయవలసినటువంటి amount కాదు. కాని వారి మనస్సులో ఏవో కొన్ని స్కీములు ఉంటాయి. అవి చెప్పినట్లయితే బాగుండేది. ఎందువల్లనంటే, 30 లక్షలు చిన్న మొత్తము కాదు. అందుకని, వీటి విషయంలో explanation సరిగా ఇవ్వవలసిందని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత next item లో "Heads of State, Ministers and Headquarters staff" లో ఏమి వ్రాశారంటే, మాకు V. I. P. లు చాలామంది వస్తుంటారు. High personages వస్తూఉన్నప్పుడు, డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది, ఎంత ఖర్చు అవుతుందో తెలియదు. అని వ్రాశారు. ఇదివరకు ఒక 29 వేలు ఇచ్చామనుకోండి. ఆవిధంగా గవర్నరుగారికి ఇచ్చేటటువంటిది 3 లక్షలు, 80 వేలు చిల్లర ఎంతో ఉంటుంది. ఇవికాక, ఈ V.I.P. లు వచ్చినట్లయితే ఖర్చు అవుతూ ఉంటుంది, ఎంత ఖర్చు అవుతుందో మాకు తెలియదు కాబట్టి మరొక 14 వేలు కావలెనని అన్నారు. కాని ఇది కొంచెము జాగ్రత్తగా ఉంటే బాగుంటుంది. ఈ V. I. P. లు వచ్చి మనకు పెద్ద ఉపయోగము చేస్తునట్లు కన్పించడం లేదు. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు గోదావరి క్రిష్ణా dispute లో లేక industrial expansion విషయంలో కానివ్వండి V. I. P. లు Central Government నుంచి వస్తూ ఉంటారు. వీరు మనకు చేస్తున్నటువంటి లాభము ఏమీ కన్పించదు. అంటె వచ్చినటువంటివారికి కొంతవరకు మర్యాద చేయవద్దని కాదు. కాని ఈ విషయమై మనం కొంత జాగ్రత్తగా ఉండవలసి యుంటుంది. ఇంతకు గవర్నరుగారికి దగ్గర దగ్గర 4 లక్షల రూపాయలు ఉండనే ఉంది. దానికి తోడు మన ఖర్చులు కూడా జాస్తి ఎందుకు చేయడం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు Guest House లో Lift man ను sanction చేశారని అన్నారు, ఇది ఎప్పుడు sanction చేశారో వ్రాస్తే బాగుంటుంది. నేను అక్కడికి వెళ్లినప్పుడల్లా, చాలామట్టుకు మా అంతట మేమే దానిని operate చేసుకోవడం జరిగింది. లేక అక్కడ ఉండే బట్లర్ వచ్చి operate చేయడం జరిగింది. కాని ప్రత్యేకంగా ఒక Lift man అక్కడ ఉన్నట్లు కనుపించలేదు. లేక ఎవరికైన అవసరమైన మనిషి ఉంటె, అతనిని ఆవిధంగా ఉద్యోగం ఇచ్చారేమో తెలియదు. ఇది చాలా చిన్న మొత్తము అనుకోండి. అయినా దానియొక్క మనోదృష్టి కోసం మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత 14 వ item లో contingencies లో ఏమి జరిగిందంటే, Heads of departments వారు advertisement bills కు సకాలములో ఇవ్వలేనందున, ఆ advertisement ఇచ్చినవాళ్లు నష్టపడుతున్నారు. కనుక దానిని centralise చేసేందుకు మాకు 6 లక్షలు 75 వేలు కావలెనని అన్నారు. కాని Heads of Departsments అనేవారు రాష్ట్రమంతటా పరిపాలించేవారు. Advertisements ఇచ్చినటువంటివారికి డబ్బు సకాలంలో వారికి యివ్వవలసినడబ్బు ఎందుకు ఇవ్వరో అర్థం కావడం లేదు. వారిమీదఅదుపు ఏమీ లేకుండా సరే, మేము ఇక్కడనుంచే ఇచ్చుకొంటాము అని 6 లక్షలు, 75 వేలు అడిగే పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందో కొంచెము దీనిని మంత్రిగారు గమనించవలెనని కోరుతున్నాను.

తరువాత 12 వ item "District Administration and Miscellaneous" లో Plan publicity కి 3 లక్షలు, 40 వేలు కావలెనని అన్నారు. అసలు Central Government వారు ఇప్పటికి 15 కోట్లు, 16 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు, వారు చేసిన plan బాగుందని చెప్పడానికని—plan బాగుగా చేసి ప్రజల దగ్గర మెప్పు పొందడానికి కాదు. కేవలం plan బాగుందని చెప్పడానికి, publicity campaign క్రింద 15 కోట్లు, 16 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. దానికి కూడ రేడియోలో చేసేటటువంటి ప్రచారానికి, మంత్రులు చేసేటటువంటి ప్రచారోపన్యాసాలకి speeches కు time value కూడ కట్టకుండా చెప్పినట్లయితే, 14, 15 కోట్లు అవుతుంది. దానికి తోడు మన గవర్నమెంటువారు plan publicity అని చెప్పి ఖర్చు పెడుతున్నారు. నిజంగా plan బాగా ఉన్నట్లయితే, ఇంత publicity చేయవలసిన అవసరం ఏమున్నది? ఇటుపైన అసలు plan publicity కొరకు ఏమీ డబ్బు ఖర్చు పెట్టకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదేగాక, "Government have accorded sanction" అని అంటే, ఎప్పుడు sanction చేశారని? క్రిందటి బడ్జెట్‌లో ఉన్నదా? క్రిందటి మారు బడ్జెటు present చేసినప్పుడు ఇది ఉండినదా? దానికొరకు ఎవరిని వేస్తున్నారని ఏమైన ఉన్నదా? సభ్యులకేమైన ఈ విషయంలో చెప్పడానికి అవకాశం వచ్చిందా? చివరకు, ఇప్పుడు Supplementary Budget వచ్చేసరికి, వెయ్యి కాదు, రెండువేలు కాదు, ఒకేసారి మూడులక్షలు, నలభై వేలు రూపాయలు ఇందులో వేస్తున్నారు, ఇది చాలా పెద్ద పద్దు. చాలా information centres ఉన్నాయట, వాటన్నింటికి మేము ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామని చెప్పుతున్నారు. అసలు plan publicity అనేది దండుగ అంటున్నారు. ప్రతిదీ, దానియొక్క మంచిమీదే ఆధారపడుతుందేగాని publicity మీద కాదు. కనుక ప్రత్యేకంగా publicity కి గాను ఖర్చు పెట్టడం అనేటటువంటిది న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మొదట్లోనే మనవి చేశాను, పోలీసు డిపార్టుమెంటు క్రింద 14 లక్షల రూపాయలు Election expenses కొరకు ఇప్పుడు అడుగుతున్నారని Elections వస్తున్నాయని డిపార్టుమెంటుకుగాని, మంత్రిగారికి గాని తెలియదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ మోస్తరుగా loose budgeting చేసినట్లయితే, Budget యొక్క విలువ అంతా తగ్గిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత 42 వ item లో "Capital outlay on industrial development" లో Industrial Development Corporation కు 78 లక్షలు ఇద్దామని అనుకొన్నాము, అది loan క్రింద అని మొదట అనుకొని తరువాత share capital క్రింద మార్పు (convert) చేస్తున్నాము. కనుక ఆ head of account లో నుంచి ఈ head of account లోనికి వేస్తున్నామని అన్నారు. Share Capital క్రింద ఇచ్చినట్లయితే, ఒకవేళ దానికి నష్టము వచ్చినట్లయితే, గవర్నమెంటుకు కూడా నష్టము వస్తుంది. Loan గా ఇచ్చినట్లయితే, ఆ మొత్తాన్ని వసూలు చేసుకోవచ్చు. ఇటువంటి కంపెనీలలో, గవర్నమెంటు start చేసినటువంటి కంపెనీలు అయినప్పటికినీ, share capital క్రింద ఇంత పెద్ద మొత్తాలు ఇవ్వనక్కరలేదు అందులో గవర్నమెంటు కంపెనీ అయినప్పుడు అసలు share capital, nominal

గా ఉంటె చాలు. Advance క్రింద వాళ్లకు ఇవ్వవచ్చును; తిరిగి దానిని recover చేసుకొంటూ ఉండవచ్చును. లేక తిరిగి వాళ్లు అడబ్బును గనుక వినియోగించి నట్లయితే, వారు ఎవరికి అయితే ఇస్తారో వారి వద్ద కూడ వసూలు చేసుకోడానికి వీలవుతుంది. share capital గనుక ఇచ్చినట్లయితే, ఆ కంపెనీ liquidation లో ఆ proceedings చాలా ఆలస్యం అవుతుంది. ఒకవేళ అలాంటిది వస్తే, అది wind up చేసేటప్పుడు, ఆ డబ్బు అంతా వసూలు చేసుకొనేదానికి కాదు, చాలా కష్టమవుతుంది. కనుక loans క్రింద ఉన్నట్లయితే, గవర్నమెంటు revenues కు చాలా మంచిదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత "capital outlay on civil works" లో, విశాఖపట్నంలో 11 లక్షల రూపాయలు construction of, quarters కు ఇచ్చామని వ్రాశారు. 11 లక్షలు అంటె చాలా హెచ్చుగా కనబడుతుంది గాని, ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని బట్టి, 67 ఇళ్ల కంటె హెచ్చుగా కట్టడానికి వీలులేదు. "The Government have sanctioned 11 lakhs of Rupees for the construction of quartars for the use of State Government emplyees under the Rental Housing scheme" అని చెప్పారు. మొత్తం 60, 70 మందికంటె ఎక్కువగా ఉపయోగపడదు. కాబట్టి సంవత్సరానికి ఒక 100 ఇళ్లయిన కట్టిస్తాము అనే ధీమా గవర్నమెంటు వారు ఇచ్చినట్లయితే, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులు అంతా సంతోషిస్తారు. ఊరిలో ఉండేటటువంటి ఇళ్లకు కూడ ఒత్తిడి (pressure) కొంత తగ్గుతుంది, కాబట్టి ఈ Item లోని మొత్తమును హెచ్చు చేయవలసిందిగా వాదిస్తున్నాను. ఇదిచాల తక్కువగా ఉన్నది. వచ్చే బడ్జెటులో అయినా ఏర్పాటు చేయాలి. గవర్నమెంటు ఆఫీసులు అన్నీ అక్కడకు వస్తున్నాయి. సంఖ్య పెరుగుతోంది, Target సంవత్సరానికి 100, 120 ఇళ్లుఅయినా వేసుకొని చేయవలయునని ప్రార్థిస్తున్నాను.

465 item—56 "Capital out-lay on Civil Works" అనేదానిలో చివరకు ఒక item ఉన్నది. దాని మీద బాపనయ్యగారు కొంతవరకు మాట్లాడినారు. Government Circuit House కట్టుటకు 7 లక్షల 87 వేలు అని చూపించారు. మన గవర్నరుగారు ఉండేందుకు మంచి ఇల్లు కట్టవలసినదే అయితే యిందులో Schemes in the Third Five Year Plan Low-Income Group Housing Scheme అని రు. 16 వేలు వేశారు ఇదివరకు 80 వేలు వేశారు మొత్తం 1 లక్ష రూపాయలు మాత్రం యిచ్చారు. అవతల గవర్నరుగారి భవనానికి ప్రస్తుతం అది అవసరం లేకపోయినా 7 లక్షల 87 వేలు ఖర్చు చూపిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఎలాఉన్నదో చూడండి. ఇటువంటివి దుబారా లేకుండ చూసే ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు కాబట్టి జాగ్రత్తగ చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రిగారు పాత అలవాటు ప్రకారం జోరుగా ఖర్చు చేయకుండా అనవసర ఖర్చులు తగ్గించి, ఆ 7 లక్షల 87 వేలు తీసుకువచ్చి ఇవతల 16 వేలు కలిపి పద్దు మార్చి వేయాలని కోరుతున్నాం destination of the Grant మార్చుటకు మాకు అధికారం లేదు. అది మంత్రిగారు చేస్తే బాగుంటుంది సప్లిమెంటరీ బడ్జెటు సమయంలో మాత్రం

పెద్ద ఖర్చులు తీసుకురావద్దని, నూటికి 7, 8, అయినటువంటి excesse తీసుకు రావద్దని మనవిచేస్తున్నాను. నమస్కారము.

* శ్రీ కె. బాబురావు (పోలవరం) :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ఒక గౌ. సభ్యుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ మీద అపవాదు ఆపాదించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ మహాసభలు జరిపి ఫండ్సు వసులుచేసి ప్రెస్సుకొన్నామని చెప్పినారు. అది సరైనదికాదు. ప్రెస్సుకొనటానికి, బిల్డింగ్సు కట్టటానికి ప్రజలకు అప్పీల్ చేసి డబ్బు పోగుచేసి ఆ విధంగా కట్టినాము. సర్వోదయ మహాసభలలాంటివి జరిపి కొంతమంది సినిమాహాల్సు కట్టుకొంటున్నారని కాంగ్రెసువారే ప్రచారంచేయుట మా జిల్లాలో జరుగుతోంది. అది ఎంతవరకు యిదార్థమో భగవంతునికే తెలియాలి.

మా తాలూకాలో కోయప్రాంతం వారు పోడు వ్యవసాయం (shifting cultivation) చేసుకొని జీవిస్తుంటారు. అనగా ఒక సంవత్సరం ఒకచోటచేసి మళ్లీ యింకొక సంవత్సం మరుంచోట చేస్తుంటారు. వారికి సరైన పంటలేక, పెట్టుబడికి లేక ఆర్థిక పరిస్థితి చాల కష్టముగా ఉన్నది. బయట మైదాన ప్రాంతంనుంచి వచ్చిన షాహుకార్లు అనేకరకాలుగా వారిని దోపిడీ చేసి, వారు శ్రమపడి పండించిన పంటను దోచుకొని వారికి తినటానికి తిండి లేకుండ చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటు శాసనం ఉన్నప్పటికీ ధిక్కరించి వడ్డీ వ్యాపారస్థులు ఆ కోయ ప్రజలను పీడించి అధిక వడ్డీలు పుచ్చుకొంటున్నారు. వారు సంవత్సరం పొడుగునా పనులు లేకుండ ఉన్నారు. కోయలను ప్రొహిబిషన్ నుంచి మినహాయించారు. వారికి పంటలు తక్కువగా పండుటవలన సంవత్సరంలో దాదాపు నాలుగు మాసాలు కేవలం కల్లు త్రాగే వారు జీవిస్తున్నారు. వారికి కల్లుకు free licences యిస్తున్నందువల్ల సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ వారు కోయ గ్రామలకువెళ్లి వారివద్ద అనేక రకాలుగా లంచాలు వసూలు చేసి ఆ లైసెన్సులు యిస్తున్నారు. ప్రొహిబిషన్ నుంచి వారికి exempt చేశారు కాబట్టి ఆ free licences కూడ లేకుండచేస్తే వారు లంచాల నుంచి బయటపడతారని మనవి చేస్తున్నాను.

Forest Contractors కూడ వారికి అనేకరకాలుగా దోచుకొంటూంటారు. Forest Labour Societies పెట్టి కూపులుమొదలైనవి యిచ్చి గిరిజనులద్వారానే ఆ వ్యాపారం చేయిస్తే అందులో వచ్చేలాభం వారికి గిట్టుతుంది. Scheduled Tribes Co-operative Development Corporation కు కాన్నాపురం బ్రాంచ్ పెట్టారు. గిరిజనులకు రు. 10/- లు, రు. 20/- లు అప్పులు యిస్తున్నారు. అది చాలదు వ్యవసాయానికి కూడ అప్పులు యిచ్చి వారిని షాహుకార్ల అధిక వడ్డీలనుంచి కాపాడితే అనేక విధాలుగా వారి అభివృద్ధికి సహాయపడిన వారం అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్కు్స చాల ఉన్నవి. జీడిపూడి రిజర్వాయిర్ కట్టితే 15 గ్రామల కోయ ప్రజలకు వ్యవసాయ సౌకర్యాలు కలుగుతాయి.

గూటాల పంపక్గస్కీము, బయనేరు ప్రాజెక్టు రిజర్వాయిర్ కొవ్వాడ రిజర్వాయిర్ గురించి కూడ శ్రద్ధ తీసుకొని కట్టిస్తే అక్కడి ప్రజలు ఆర్థికంగా బాగుపడి, విద్యా వైద్య సౌకర్యాలు పొంది అభివృద్ధి చెందుతారు. వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Sri P. Satyanarayana Raju: (*Kosigi*):—Mr. Speaker, Sir, may I bring the following for favourable consideration of the Government. The Government is kind enough to give grants under several heads; while giving such grants it is better that the Government takes into consideration the actual needs and geographical conditions of the area concerned. The backwardness of the area also needs consideration. The important thing that needs the Government's attention in our area is the inter-communication facilities. Most of the villages in my constituency do not have roads connecting one village with the other and even the existing roads are in a chaotic condition as many rivulets and streams flow across the roads and thereby the vehicular traffic is very much affected. The grants that are given to Kosigi Panchayat Samithi for the maintenance of the roads is hardly sufficient. Some of the rivulets badly require causeways to enable vehicular traffic without any impediment. Mr. Speaker, Sir, I would request the Government to allot more grants to Kosigi Panchayat Samithi for improving the inter-communication roads. The hon. Member, Sri T. Viswanadham had termed the Chairmen of Zilla Parishads and Presidents of Panchayat Samithis as feudal lords and Zamindars. It is really very unfortunate. Our beloved Prime Minister has great appreciation for Andhra Pradesh for pioneering the implementation of Balwantrai Mehta's Report. Mr. Speaker, Sir, as a President of the Panchayat Samithi I have got the opportunity to have intimate knowledge of the working of Samithis and Zilla Parishads. No doubt, there may be some lapses here and there in the new scheme. Broadly speaking, the State of Andhra Pradesh is really enjoying the fruits of democracy under decentralized administration.

Another thing is, there is a long-charished wish of the commercial community besides the general public of Adoni taluk to have a road-bridge across the river Tungabhadra. This will enable the public to have commercial link with Raichur and other important commercial centres and a memorandum was also submitted to the Governor in December, 1958 regarding this. Mr. Speaker, Sir, I would request the Government to consider this and take up the matter with the Mysore Government and take early steps for the construction of the road bridge on Thungabhadra near Madhavaram.

Regarding rural electrification I would like to request the Government that some more funds need to be allotted for rural electrification. Most of the villages in my constituency do not have electricity and thereby the villages which are economically backward are deprived of using electricity for minor irrigation and industrial purposes. The Government was kind enough to sanction supply of electricity to villages like Rampuram, Belagal, Madhavaram etc. in my constituency but so far action has not been taken to implement it. I therefore request the Government to take up the matter immediately and extend

electricity to some more bigger villages in my constituency. viz., Nadichagi, Peddanakaduburu, Rowdur, Sajjalagudem and such other big villages which are in dire need of electricity. This will greatly help the ryots to bring a large extent of their barren land under cultivation and this will not only enable augmenting food production but also keep them economically in a better position. Mr. Speaker, Sir, I would, once again request the Finance Minister to allot some more funds on this head.

Regarding minor irrigation, I would like to bring to the notice of the Government that the water in several rivulets in my constituency is simply wasted. If small anicuts are constructed across such rivulets it will be of great help to the farmers to bring their land under cultivation at least for the first crop.

The Governor in his address was kind enough to mention the speded progress of Rajolibanda diversion scheme. If this project is completey quickly it will cater to the needs of not only the villages of my constituency but also the neighbouring villages of the other constituencies. I would also request the Honarable Chief Minister to use his good offices to take over the head-works of Rajolibanda project to our State. I would once again request the Government to allot necessary funds for the speedy execution of the scheme.

I thank you, Mr. Speaker, Sir, for having given me this opportunity to speak on the floor of the House.

శ్రీ వి. వి. చౌదరి (ధర్మవరం):— అధ్యక్షా, నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ప్రప్రథమంగా అధ్యక్షులవారికి కృతజ్ఞుడిని. అసలు విషయాలు మాట్లాడేముందు గౌరవసభ్యులకు ఒక విషయం మనవిచేయదలచు కొన్నాను. దేశంలో భావసమైక్యత, జాతీయ సమైక్యత కోరే యీ రోజుల్లో కూడ చాలమంది గౌరవసభ్యులు (ప్రభుత్వపక్షం, ప్రతి పక్షకనుండీ కూడ) వ్యక్తిగతంగా వాదోప వాదాలు చేయటం అధ్యక్షులవారికి కూడ తెలుసు. కొంతమంది సందర్భశుద్ధి లేకుండా మాట్లాడటం అధ్యక్షుల వారుకూడ గుర్తిస్తున్నారు. అది సభాసాంప్రదాయాలకు అనుగుణ్యంగా ఉన్నదో లేదో అధ్యక్షుల వారికే వదలివేస్తున్నాను.

శ్రీ తెనేటి విశ్వనాథం:—అధ్యక్షా, మెంబర్స్ సందర్భశుద్ధి లేకుండా మాట్లాడుతున్నారని, అధ్యక్షుల వారు గమనించే ఉన్నారని చెబుతున్నారు. అంత సందర్భం తెలిసిన ఆ సభ్యులు ఆ సమయంలోనే నిలుచుని అది కూడదు అని చెప్పాలిగాని, అంతా అయిపోయిన తర్వాత, ఇంతమంది ఇక్కడ కూర్చు న్నప్పుడు, సమాన గౌరవంతో ఉన్న సభ్యులను సందర్భశుద్ధి లేకుండా మాట్లాడుతున్నారని చెప్పటం న్యాయంగా లేదు, అని తమరు చెప్పవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : — ఇరెలెవెంట్‌గా మాట్లాడుతున్నారు అని జనరల్‌గా అన్నారు. అది అన్‌పార్లమెంటరీ కాదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఎవరైనా సందర్భశుద్ధి లేకుండా మాట్లాడినపుడు అప్పుడే లేచి నిలబడి ఇది కూడదు అని చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—ప్రతిసారి నిలచిచెప్పటం ఎందుకు జనరల్‌గా అందరికికలిసి చెబితే సరిపోతుందనే ఉద్దేశంతో చెప్పారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అందరిమీద—వారిమీద, నామీద కూడ అనేస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ వి. బి. చౌదరి:—ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తికిగాను యీ ప్రణాళికలో 65 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినందుకు సంతోషము. అయితే గ్రామీణ ప్రాంతంలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయటానికి 9 కోట్ల 25 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించింది. మొదటి ప్రణాళికలో 488 గ్రామాలకు, 2 వ ప్రణాళికలో 2,513 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేస్తే - యీ మూడవ ప్రణాళికలో 925 గ్రామాలకు మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయటానికి ప్రభుత్వం ఉద్దేశించినట్లు నేను భావిస్తున్నాను. గడచిన రెండు ప్రణాళికలో 17,800 పంపు సెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇచ్చారు. ఈ ప్రణాళికలో యీ గ్రామీణ ప్రాంతంలో 17,000 పంపు సెట్లకు మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వటానికి అవకాశం ఉన్నది. ఆ మొత్తం ఇది వరకు ఉన్న గ్రామాలలో ఉన్నవాటికే సరిపోతుందేమోగాని, కొత్తగా గ్రామాలకు తీసుకొనే అవకాశం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇంకా హెచ్చుగా డబ్బు కేటాయించి, యీ గ్రామీణ ప్రాంతాలకు హెచ్చుగా విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయాలు కలిగించాలని కోరుతున్నాను. నాకు వచ్చిన సమాచారం బట్టి - తెలంగాణ ప్రాంతంలో తెలంగాణా రిజర్వు నుండి ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకి ప్రతి సంవత్సరం రెండు కోట్ల దాకా ఇచ్చి ఉస్మానియా యూనివర్శిటీవారు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు ఆ డబ్బును వడ్డీతో ఇచ్చి - ప్రభుత్వం కేటాయించిన కొన్ని లక్షల రూపాయలే కాకుండ - ఆ డబ్బుతోకూడా ప్రతి సంవత్సరం 200 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసే అవకాశం ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. అదే విధంగా పూర్తి వెనుకబడిన రాయలసీమ ప్రాంతంలోకూడ ప్రభుత్వం అలాంటి సదుపాయం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం అప్పు చేసి అయినా సరే, లేదా ప్రజానీకం నుంచి అప్పు raise చేసి అయినాసరే, ఏవిధంగానైనా గ్రామీణ ప్రాంతలోం వ్యవసాయం పైన ఆధారపడి జీవించే రాయసీమ జిల్లాలకు ఈ అవకాశం కలిగించాలని నేను సవినయంగా అధ్యక్షుల ద్వారా సభానాయకుని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రాజెక్టుల క్రింద ఉన్న భూములకు శిస్తు వసూలు చేయాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేసినదని వింటున్నాము. అనంతపురం జిల్లాలో అప్పర్ పెన్నార్ ప్రాజెక్టు అని ఉన్నది. కాని దానివల్ల ఏమి ప్రయోజనం లేదు. నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి క్షామము ఉండడమే గాకుండా ఈ తూరికూడ క్షామ దేవత విలయతాండవం ఆడుతున్న విషయం అందరికి తెలిసినదే 4 సంవత్సరాలలో ఆ ప్రాజెక్టుకు నీళ్ళురాలేదు. ఈ సంవత్సరం కొద్దిగా వచ్చినవిగాని 400, 500 ఎకరాలు మాత్రమే సాగయ్యే అవకాశం కలిగినది. ఆ 400, 500 ఎకరాలుకూడ పూర్తిగా పండిందో లేదో తెలియదు. అది కూడ ప్రాజెక్టు

క్రింద ఉన్న భూమి అనే దృష్టితో చూసి శిస్తు వసూలు చేస్తే అక్కడ ఉన్న ప్రజానీకం యిచ్చుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారని అధ్యక్షులద్వారా రెవిన్యూశాఖా మాత్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

గాంధీగారి ఆశయాలను నెరవేర్చదలచి మద్యపాన నిషేధాన్ని, అమలు పరచి సత్ఫలితాలు ఆశించి పోలీసుకు అప్పజెప్పి మరల ప్రత్యేకంగా department ను ఏర్పాటు జేసి వారి చేతికి అప్పజెప్పింది. కాని ప్రభుత్వం ఆశించిన సత్ఫలితాలు రాలేదు. ఆ department నుంచి మరల పోలీసుకు అప్పజెప్పి జయప్రదం చేసేదానికి ప్రయత్నం చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

విద్యలోకూడ యిప్పుడున్న పద్ధతిని మార్చి నైతికంగా అభివృద్ధి గాంచ డానికి అవకాశం కలిగించేదానికి యిప్పుడు కేటాయించిన మొత్తమే కాకుండా, ఇంక ఏ యితర పద్దుల నుంచి అయినా అవకాశం ఉంటే మార్చి కొంత డబ్బు దీనికి కేటాయించేదానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించిన 305 కోట్ల రూపాయలను అతిక్రమించ డానికి వీలు లేని సందర్భంలో యిందులో ఉన్న ఏ పద్దులో నుంచి అయినా, దేశం అభివృద్ధి గాంచడానికి అత్యవసరమైనదని గుర్తించి విద్యుచ్ఛక్తి కోసం మరింత డబ్బును కేటాయించవలెనని అధ్యక్షుని ద్వారా సభానాయకునికి మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు మరొక తూరి కృతజ్ఞతలు తెలుపు కుంటూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. చిదానందం (బద్వేల్):— అధ్యక్షా, Supplementary budget పైన మాట్లాడుతూ సభ్యులందరు అన్ని విషయాలు సమగ్రంగానే చర్చించినారు. కరువు ప్రాంతం అయినా మా రాయలసీమలో అటువంటి ప్రదేశాలేగలిగిన యితర ప్రాంతాలలో కరువు నివారణ పథకాలు కొన్ని ఏర్పాటు చేసి అందుకుగాను ఒక కమిటీని నియమించి వారు చెప్పిన పనులన్నీ చేసి మన రాష్ట్రంలో కరువు లేకుండా చేసే దానికి తగినంత చర్య ప్రభుత్వం గైకొనలేదని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా విషయమై అనేకమంది ప్రశ్నించారు. విద్యుచ్ఛక్తికి పైకం లేదనే కారణంతో ఉన్న ఆఫీసర్లను కూడ తీసివేస్తున్నారు. కడప జిల్లాలో division ను తీసివేస్తాము అంటే నిన్ననే మంత్రిగారితో చెప్పుకున్నాము. కడప జిల్లా A class famine list లో ఉంటే ఆ area లో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయ కుండా యిప్పుడు ఉన్న division ను కూడా తీసివేసినట్లయితే చాల కష్టం ఏర్పడు తుంది. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎక్కువగా చెరువుల మీద ఆధారపడిన ప్రాంతం అది. మా జిల్లాలో ప్రాజెక్టులు లేవు. కరువు నివారణ విషయమై పదే పదే మనవి చేస్తున్నాను. ఇతర విషయాలపై నేను ఎక్కువగా చెప్పదలచుకోలేదు.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (రామతీర్థం) :— అధ్యక్షా, Supplementary demand ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచు కున్నాను. దేశంలో ఆహార దినుసుల ధరలు దినదినం హెచ్చు పెరిగిపోతున్నాయి. సామాన్య ప్రజలు కొనుక్కోలేక అనేక కష్టాలకు గురి అవుతున్నారు.

త్వరలో ఈ ధరలను అరికట్టి చౌకధరలకు లభించి పేద ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే విధంగా చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. దేశంలో అనేకమైన ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాము చాల సంతోషం. అన్ని విషయాలలో ముందంజ వేస్తున్నది మన రాష్ట్రం. దానికి ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఈ ముందం జలో కొన్ని అడ్డంకులు కలుగుతున్నాయి. అందుచేతనే మన దేశ పురోభివృద్ధికి ఎక్కువగా దోహదం యివ్వలేకపోతున్నాము. అది ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలో చించాలి. దళారి వ్యాపారం అనేది పోగొట్టాలి. ఎప్పుడైతే మధ్యవర్తి వ్యాపారం అనేది పోయిందో ఆనాడే దేశం అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ వహించి జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఒక చక్కని మార్గంలోకి తీసుకరావలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

బంజర్ల పంపకం గురించి చాలమంది మాట్లాడారు. విశాఖ పట్టణం జిల్లాలో 8 వేల ఎకరాల వరకు బంజర్లు పంపకం చేశారు. జిల్లా అధికారులు చాల చురుకుతనంగా పనిచేశారు. ఈ House ద్వారా అధికారులను అభినందిస్తు న్నాను. కాని కొన్నింటిలో సరిగా జరగడంలేదు. అది కొన్ని పరిస్థితులను బట్టి జరుగుతుంది. గ్రామాధికారులు అన్యాయాలు చేస్తున్నారు. అవకతకలు చేస్తు న్నారు అని కొంతమంది చెప్పారు. కొన్ని విషయాలలో అది నిజమని నేను భావిస్తున్నాను. ఒక గ్రామంలో 20, 30 ఎకరాలు, ఉంటే అందులో 4, 5 ఎక రాలు మాత్రమే బంజరుగా చూపించి మిగితాది ఎవరి ఆక్రమణలో ఉన్నదో వారికి పట్టాలు యివ్వడం జరుగుతున్నది. యిటువంటి చిన్న చిన్న అవకతవకలు ఉన్నాయి. జిల్లా ప్రతినిధులతో లేదా రెవెన్యూ అధికారులతో జిల్లా వారిగా కమి టీని వేసి అక్కడ ఉండే అవకతవకలను పరిశీలించి ఉంటే తప్పకుండా కొన్ని వేల ఎకరాల బంజరుభూమి తేలుతుంది. అది సక్రమమైన పద్ధతిలో పేద ప్రజానీకానికి అందజేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. త్వరలో ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

దేశంలో ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. కాని ఈ ప్రాజెక్టులు పేద ప్రజలకు గాని సామాన్య రైతులుగాని ఆహారోత్పత్తి చేయడానికి అందుబాటులో ఉన్నవా లేవా అనేది మనం ఆలోచించాలి. పెద్ద ప్రాజెక్టులు కట్టకూడదని నా అభిప్రాయం కాదు. కట్టాలి-ఏనాటికైనా పెద్ద ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. దేశ సౌభాగ్యతను పెంపొందించాలి. అది నేను కాదనలేదు. ఈ పెద్ద ప్రాజెక్టు అందుబాటులోకి వచ్చేటప్పటకి ఎంతో కాలం గతిస్తుంది అందువల్ల 10 లక్షల రూపాయలలోపు ఉన్న Major irrigation, minor irrigation స్కీములు తీసుకుని పూర్తి చేస్తే ఆయాప్రాంతాలలో ఆహార ధాన్యాలు పండి, కరువు కాటకాలకు గురికాకుండా సామాన్య ప్రజలకు ఆహార దినుసులు సులభంగా దొరుకుతాయి. తప్పకుండా యిటువంటి చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు ముందు కట్టే ఏర్పాటు చేయాలని కోరు తున్నాను. దేశంలో శిల్పకారికులు, వడ్రంగి, కమ్మరి, కుమ్మరి మొదలైన వారు ఉన్నారు. వారిని మనం ఎంత మాత్రం ప్రోత్సహించలేదు. వారు ప ఒక సౌకర్యము లేక చాల కష్టాలకు గురిఅగుచున్నారు. చేతి వృత్తులచే జీవించే

జాతులు కొన్ని లక్షల కుటుంబాలు ఉన్నాయి. వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగులేక దినం దినం కష్టాల పాలు అవుతున్నారు. Co-operative Societies ద్వారాగాని మరే విధంగా గాని ఆర్థిక సహాయము చేసి ఉంటే వారి కుటుంబాలు కూడా బాగు పడి ముందుకు రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

*శ్రీ జె. లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి:—(చీరాల) అధ్యక్షా, బడ్జెటు అంచనాలను చూస్తే కాకులను కొట్టి గద్దలకు వేస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నది. రైతులపై ఎన్నో రకాలైన పన్నులు వేస్తున్నారు. జమీందారులకు నష్టపరిహారాలు చెల్లిస్తున్నారు. ఎందువలన యీ విధంగా జరుగుతున్నదో అర్థం కావడం లేదు.

(*Mr. Speaker in the Chair*)

ఒక ప్రక్కన ఎన్.జి.ఒ లు రాత్రింబగళ్లు చాకరి చేస్తూ చాలీ చాలని జీతాలతో బ్రతుకును వెళ్లదీస్తున్నారు. ఆ విషయం మాత్రం ప్రభుత్వం గమనించడం లేదు. జమీందారులకు, జాగీరిదారులకు మాత్రం కోట్ల రూపాయిలు నష్టపరిహారంగా చెల్లిస్తున్నది. ఇది చాలా అక్రమమైన విధానమని మనవి జేస్తున్నాను. సోషలిస్టు తరహా సమాజాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. కాని, అందుకు ఆచరణలో ఎటువంటి ప్రయత్నాలు చేయడంలేదని నేను చెబుతున్నాను. వ్యవసాయం మనకు ముఖ్యాతిముఖ్యమైన రంగము, దాని అభివృద్ధికి మాత్రం కేటాయింపులు చాలా తక్కువగా వుంటున్నవి. వ్యవసాయ రంగమును మనం అభివృద్ధి చేసుకొనడం ద్వారా, తక్కిన రంగములు, పరిశ్రమలు, విద్య, వైద్యము మొదలగువాటిని కూడా అభివృద్ధి పరచుకొనవచ్చునని గమనించడం లేదు. పెద్ద ప్రాజెక్టులపై కేంద్రీకరించుకుంటూ, మైనర్ ఇరిగేషన్ కార్యక్రమాలను ప్రక్కకు పెట్టడం వలన మనం ఎక్కువ అభివృద్ధిని సాధించలేము. కనుక, మైనర్ ఇరిగేషన్ కార్యక్రమాలకు ప్రాధాన్యత యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ముందుముందు వాటి కొరకు కేటాయింపులు ఎక్కువ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

నా చీరాల నియోజకవర్గములో సుమారు 2, 3 వేల ఎకరాల బంజరు భూమి యింకా పంపిణీ గాకుండా నిలిచిపోయి వున్నది. అందులో కొంతభూమి ఆక్రమించుకొనబడి వున్నది. ఈ మొత్తం భూమి నీటి వనరులు కలిగివున్నది. ఇంతవరకు అక్కడ వుండి సాగుచేసుకుంటున్నవారికి ప్రభుత్వం పట్టాలనివ్వలేదు. శ్రీ సంజీవయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా స్థానిక యం. యల్. ఎ. ఇతరులంతా కలిసి రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వాగ్దానం యివ్వడం తప్ప యింతవరకు ఆ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించలేదు. అంతేగాక రాజకీయ బాధితుల పేరున భూమిని యిచ్చి వేస్తున్నారు. బీదలను తరిమివేసి, అనేక యిబ్బందులకు వారిని గురిచేస్తూ వారినుండి లాక్కొని రాజకీయబాధితులకు యివ్వడం భావ్యంకాదని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూన్నాను. ఇంకొక విషయము కూడ యీ సందర్భములో నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో పనులు చాలాజాప్యంగా జరుగుతున్నాయి.

దీనిని అనేక మంది ఆసరాగా తీసుకుంటున్నారు. కరణం, మునసబులకు లంచం యిస్తేనే పట్టాలు వస్తున్నాయి. అంతేకాని, క్రింద నుండి ఒక పథకం రూపంలో యీ పనులు జరగడం లేదు. దీనిని గమనించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఈ సమయములో రొంపేరు స్కీము గూర్చి ప్రభుత్వానికి జ్ఞాపకం చేయ దలచుకుంటున్నాను. ఇది కోటి యాభై లక్షలలో పూర్తయే స్కీముగా అంచనా వేశారు. వెనక ఒకసారి మనం మద్రాసునుండి చీలిపోయేటప్పుడు ఒక అరవ ఇంజనీరును పంపితే వారు దీనిని వైండప్ చేయడానికి నానా తంటాలు పడ్డారు. దానిని రివైజ్ చేసిన ఫలితంగా నేటికి పది సంవత్సరాలైనప్పటికి ఆ స్కీము పూర్తి కాలేదు. అక్కడి రైతులు ఎన్నో యిబ్బందులకు గురిఅవుతున్నారు. ప్రభుత్వం దీని విషయంలో తగు శ్రద్ధ వెంటనే తీసుకొనవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఇలాంటి ప్రాంతాలే యింకా కొన్ని ఉన్నాయి. అందులో ఈ పూరుపాలెం ఒకటి. రెండువేల ఎకరాలు అదనంగా అక్కడ సాగులోకి రావడానికి అవకాశమున్నది. ఇది సాగులోకి రాకుండా వుండడంవలన వస్తున్న నష్టాన్ని గమనించవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే 25 లక్షల రూపాయిలతో పూర్తి అయే స్కీము లున్నాయి. అందులో తోటవారిపాలెం స్కీము ఒకటి. ఇప్పటికి పది లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు. ఇంకా మూడు లక్షల కోసం కాల్వలు త్రవ్వకుండా ఆపివేశారు. దీనివలన అయిదువేల ఎకరాలు సాగులోకిరాకుండా నిలిచిపోయాయి. పదివేల పుట్ల వరకు ఇందులో పండుతుంది. అంటే కోటి ఇరవై మూడు లక్షల వరకు ప్రతిసంవత్సరం నష్టం అవుతున్నదన్నమాట. ప్రభుత్వం గనుక ఒక్కసారి 23 లక్షలు అక్కడ ఖర్చు పెట్టినట్లయితే యీ నష్టాన్ని పోగొట్టుకొనవచ్చును. దీనిని గూర్చి వెంటనే ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దీనివలన ఆ ప్రాంతములోని వెనుకబడిన వారి కొనుగోలు శక్తిని పెంచవచ్చుననే విషయమును కూడ గుర్తించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ముప్పై సంవత్సరాల నుండి (బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ కాలమునుండి) ఇళ్ళస్థలాల సమస్య తేలడం లేదు. ఇంత వరకు పట్టాలు యిచ్చే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం పూర్తి చేయలేదు, ఇప్పటికి, ఎలక్షన్సు వస్తున్నప్పడల్లా, పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంట్లు, మునిసిపల్ చైర్మన్లు తమకు ఓట్లు యివ్వకపోతే అస్థలాలనుండి వెళ్ళగొడతామని బెదరిస్తున్నారు. ఈ దేశంలో ప్రజలకు చివరకు నివసించడానికి హక్కుకూడ లేకుండా పోతున్నది. ఇది చాలా విషాదకరమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇరువై ఏళ్లుగా వున్నవారికి కూడ యింతవరకు పట్టాలు యివ్వలేదు. వెంటనే వారికి పట్టాలు యిచ్చేందుకు తగు చర్యలు తీసుకొనవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

కో-ఆపరేషన్ విషయానికి సంబంధించి, ప్రగడ కోటయ్యగారు, కొండా లక్ష్మణ్ గారు రాష్ట్ర కమిటీల విలీనీకరణంలో వెలిబుచ్చిన భేదాభిప్రాయాలగూర్చి

తమకు తెలుసు. దీనిలో ప్రజల డబ్బు దుర్వినియోగం గాకుండా ప్రభుత్వం బహిరంగ విచారణ జరుపవలసిన అవసరమున్నది. వెంటనే అందుకు పూనుకొనవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కోటాలుయివ్వడంలో కూడ చాల అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. అవసరమున్నచోట యివ్వకపోవడం, అవసరం లేనిచోట ఎక్కువగా యివ్వడం చూస్తున్నాము. అక్కడ నుండి బ్లాకు మార్కెటుకు రావడం జరుగుతున్నది. ఈ విధానం వలన కో-ఆపరేషన్ ఉద్యమం ప్రజలలో అవహేళనపాలు అవుతున్నది. దీనిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోనాలి. మా ప్రాంతంలో ఆరువేల జనాభాకు సంబంధించి ఒక చేపల సంఘం వుంది. శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారిని వేమవరపు వెంకటేశ్వర్లు గారిని సెక్రెటరీలుగాపెట్టి వెనుకటి మంత్రిగారు సంఘం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కాని, ఆ సంఘానికి ఎలాంటి సహాయము జరుగలేదు. ఆ చేపలు పట్టేవారుకొన్ని యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. వారికి కొన్ని సంవత్సరాలనుండి చేపలు పడడంలేదు. చాల బాధపడుతున్నారు.

ఏవైనా వలలు చెడిపోయి, నూలు ఇస్తే దానితోనైనా మరమ్మతు చేసుకొని పెట్టుకుందామంటే, నూలులేక తొక్కలలోనుండి చేపలు జారిపోయి వారి వృత్తి వెనుకబడిపోతుంది. వారు ఇతర పెట్టుబడిదారులకు లోబడి వ్యాపారం చేసుకోవలసి వస్తోంది. అప్పులు ఇచ్చేవిధానం సరిగా లేనందున వారు అభివృద్ధి కాలేకుండా ఉన్నారు. వారికి కావలసిన సహాయం అందడంలేదు. దూబరా పద్ధతిలో ఖర్చుపెట్టే విధానం సోషలిజం తీసుకురావడానికి తోడ్పడదని చెప్పవలసి ఉంది. Remunerative projects గా వున్న వాటిని తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడవలసినపని లేదు. రు 20 లు అదనంగా betterment వేసి నీటివనరులున్న area కాలువలకై కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టకపోవడంవల్ల ఎన్నో కోట్ల నష్టం వస్తుంది. వంద కోట్ల రూపాయలు ఆహారం దిగుమతులకై ఖర్చుపెట్టే బదులు ఆహారోత్పత్తిని ప్రభుత్వాదాయాన్ని పెంచుకునే పద్ధతిలో బడ్జెటు నడిపించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ వి. వి. కృష్ణంరాజు బహదూరు (తుని):—అధ్యక్షా, ఈ సభావేదికపై జరిగే బడ్జెటు చర్చ సందర్భంలో కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇంతవరకు ప్రతిపక్షం నుంచి ప్రభుత్వ పక్షం నుంచి అనేక సూచనలు ఇచ్చారు. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో తుని, పెద్దాపురం, పిఠాపురం, ప్రత్తిపాడు వగైరా upland areas ఉన్నాయి. రాయలసీమలో వస్తూండే కరువు కాటకాలకు జరుగవలసిన కృషి, కార్యకలాపాలు జరుగుతూనే వున్నాయి. తెలంగాణాకు కూడా అదేపద్ధతిలో జరుగుతోంది, రాయలసీమ, తెంగాణా జిల్లాలకు మించిన కరువు విలయతాండవం తూర్పు గోదావరి, విశాఖపట్నం జిల్లాలోని మెట్ట తాలూకాల్లో జరుగుతోందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను, తూర్పు గోదావరి జిల్లా అంతా డెల్టా ఏరియా అనుకోవడం ఆచారం, కాని ఆ జిల్లాలో నాలుగు తాలూకాలే డెల్టా ఏరియా. రాజమండ్రి, పెద్దాపురం, పిఠాపురం తాలూకాలలోని ప్రాంతాలు రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాల మాదిరి

అధ్వాన్న పరిస్థితులలో వున్నాయి. అవన్నీ backward and undeveloped areas, కొండజాతి ప్రజలు, వెనుకబడ్డవారు అనేకమంది ఉన్నారు, ఇంతవరకు అక్కడ రాజకీయ చైతన్యం లేకపోవడమే కాకుండా ఇక్కడ శాసనసభ ఉందని ఇక్కడచెప్పుకొని తద్రూపేణా కార్యకలాపాలు జరుపుకోవచ్చుననే విజ్ఞానం కూడా వారికి లేదు. గతనాలుగు సంవత్సరాలుగా తుని, పెద్దాపురం, పిఠాపురం తాలూకాలలో వర్షాభావం వల్ల కరువుకాటకాలు వచ్చాయి. మేము ప్రభుత్వానికి చెప్పుకున్న మీదట 1960-61 లో relief, remission ఇచ్చారు. తక్కావి లోన్స్ వసూలు చేయడానికి కొంత కార్యక్రమం జరుగుతూ ఉండేది. ప్రభుత్వం అక్కడి పరిస్థితులను తెలుసుకుని తక్కావి లోన్స్, arrears, current ఒక సంవత్సరం వాయిదా వేశారు, ఇది నాలుగువ సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం river-fed lands తుని తాలూకాలో కొద్దిగా పండిన మాట వాస్తవమే, tank fed lands మాత్రం వర్షాభావం వల్ల పండ లేదు. వారి విషయంలో తక్కావి లోన్సు వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వం వత్తిడి చేస్తోంది, ఆ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను. tankfed areas లోని రైతాంగానికి ఆరు నెలలైనా వాయిదా ఇస్తే రాబోయే తొలకరి పంటలలో అప్పులు తీర్చడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వారి విషయం ప్రభుత్వం సానుభూతితో విచారించి ఆరుమాసాలైనా వాయిదా ఇప్పించాలని ప్రభుత్వానికి నివేదిక సమర్పించాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ఇచ్ఛాపురం లగాయతు నెల్లూరు జిల్లాలోని సుళ్లూరుపేట వరకు 600 మైళ్ల సముద్రతీరం మనకు ఉంది. మొత్తం దేశంలో 3,600 మైళ్ల సముద్రతీరం వుంటే అందులో ఆరవవంతు మనకు ఉంది. సముద్రతీరంలోని 12 వేల చదరపు మైళ్ళపై ఈ రాష్ట్రంకు హక్కు గలదు. ఈ ప్రాంతాలలోని ప్రజానీకానికి ఎక్కువ సౌకర్యాలు కావాలి, తుని తాలూకాలో 12 మైళ్ళ సముద్రతీరం ఉంది, అక్కడ వుండేవారు బలిజీలు అధ్వాన్నస్థితిలో వున్నారు. గతంలో పళ్ళం రాజుగారు మంత్రిగా వుంటూ అక్కడరెండు fish curing yards పెట్టించినమాట వాస్తవం. అక్కడ చుట్టూ సముద్రం; ఇసుక తిప్పలమీద వారుంటున్నారు. వారికి మార్గం ఏర్పాటుచేస్తే బైట ప్రపంచంతో సంబంధం ఏర్పాటుచేసుకొని చేపలను పట్టి మార్కెటు చేసుకునే అవకాశం చూసుకుంటారు. వంటిమామిడి, దానవాయపేట రోడ్డు విషయంలో కొంత అవకాశం కలుగజేసారు. కాని, ఆలబిల్లి వెంకటనగరం మొదలు పిరమాల్లపురం వరకు అయిదు ఫర్లాంగులు రోడ్డు వేస్తే వర్షాకాలంలో బాధలేకుండా పట్టిన చేపలను మార్కెటు చేసుకోవడానికి అవకాశాలు ఏర్పడతాయి, అటువంటి అవకాశం కల్పించాలని ప్రభుత్వాన్ని అడిగాము. ఎస్టిమేట్లు కూడా అయినాయి, ఒక బ్రిడ్జిని కడితేకాని ఆ నదిని దాటడంకష్టం. 140వేల రూపాయిలకు ఎస్టిమేటు శాన్‌క్షన్ అయినది. Director of Fisheries approve కూడా చేసాడు. కాని డబ్బు లేనందువల్ల దానిని గత సంవత్సరం వాయిదా వేయడంజరిగింది. ఈ సంవత్సరమైనా దానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరలో G. O. 900 dated 22-5-1961 క్రింద తుని, ప్రత్తిపాడు, పెద్దాపురం, ఎల్లవరం ప్రాంతాలలో 37 గ్రామాలకు

రెమిషన్ ఇచ్చారు. తిరిగి నేను తక్కావిలోన్సు వసూలు చేయకూడదని పిటిషన్ పెట్టాను, తక్కావిలోన్సు గురించికూడా G. O. 900 dated 22-5-61 లో చెప్పారు.

Both arrears and currert dues of Fasli 1357 be postponed for a period of one year in the following drought affected areas of East Godavari district. అన్నారు వారు ఇచ్చిన జి. వో. ప్రకారం ఇంకా గడువు ఉన్నమాట నిజమే, అయిన ఇప్పుడు వసూలు చేయడాకి వత్తిడిచేస్తున్నారు. మొత్తం అంతకు కాకపోయినా చెరువుక్రింద సాగుచేసుకున్న పేద రైంతాం గానికి వచ్చే ఫసలీలో పంటలద్వారా అప్పులు తీర్చుకునే అవకాశం కల్పించాలని ప్రభుత్వానికి నివేదిక సమర్పించుకున్నాము. అక్కడ ఏలేరునది ఉంది. దానికి సంబంధించి ఎస్టిమేట్లు అయినాయి, మూడవ ప్రణాళికలో include చేసారు. పంపానదికి అన్నవరం వద్ద ప్రాజెక్టు కోసం జనవరి 7వ తేదీన foundation stone వేయడం, చేస్తామని హామీఇవ్వడం జరిగినది. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలలోని చిన్న నదులకు ప్రాజెక్టులు కట్టాలని ఎన్ని సంవత్సరాలుగానో agitate చేస్తున్నాము. ప్లాన్‌లో include చేయడం తప్ప అమలు జరగడం లేదు. ఎంతోకాలంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మాకు తప్పకుండా పంపానదికి ఇటువంటి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఎస్టిమేట్లు అయినాయి, మూడవ ప్రణాళికలో include చేసామని చెప్పడమే కాని నిష్పాక్షికంగా మాట్లాడాలంటే రాయలసీమకు, గుంటూరుకు, నెల్లూరుకు, తెలంగాణాకు చూపించే సాను భూతి మాప్రాంతంమీద లేదని అక్కడి ప్రజలలో ఆవేదనఉంది. అటువంటిది కలుగడం న్యాయంకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 20 జిల్లాలున్నాయి; 189 తాలూకా లున్నాయి; 1,000 రివెన్యూ సర్కిల్సు ఉన్నాయి; 293 పట్టణాలు; 26 వేలు పల్లెలు; 16 వేల పంచాయతీలున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అన్ని ప్రాంతాలను సమాన దృష్టితో చూచుకొని సరియైన పద్ధతిలో డెవలప్‌మెంటుకు priorities ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా రావడం వల్ల రాష్ట్రంలోని పరిస్థితులు బాగా తెలిసిన వారవడంవల్ల ప్రజలకు అనుకూలంగా పనులు జరుగుతాయనే అభిప్రాయం ప్రజలలో ఉంటున్నది. మూడవ ప్రణాళికలో నేను చెప్పిన పంపానది ప్రాజెక్టు పనులకు అవకాశం ఇప్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి (వర్ధన్నపేట) :—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటులో వ్యవసాయము గురించి రైతులకు కేటాయించినది చాల తక్కువగా ఉందని భావిస్తున్నాను. ఎక్కువ కేటాయించితే ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేస్తే అభివృద్ధి చెందగలరని నానమ్మకం, మన దేశంలో 80% రైతులున్నారు. వారి అభివృద్ధి దేశాభివృద్ధి, వారికి ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలిగిస్తే దేశం బాగుపడు తుందని అంటున్నారుగాని కల్పించే సౌకర్యాలు చాల తక్కువ అని నేను భావిస్తున్నాను వారికి గల యిబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. తక్కావీ అప్పులు సబ్సిడీలు మార్చి 31 వరకు ఖర్చు చేయాలని నిబంధనలున్నాయి. మార్చి వరకే ఎందుకు చేయాలో తోచడంలేదు. దానిని కొంత సడలిస్తే

బాగుంటుంది. మైనరు ఇరిగేషను పనులు మార్చి 31 వరకే పూర్తి చేయాలంటున్నారు. అది పూర్తిగా ఎండా కాలంకాదు, పూర్తిగా వర్షాకాలంకాదు మంచిపని జరిగే మోసంలోనే మార్చి 31వ తేదీ అయిపోతుంది. మరల ఎస్టిమేటు వేసి కార్యక్రమం చేయాలంటే వర్షాకాలం వస్తుంది. మైనరు ఇరిగేషను మార్చి ఆఖరు వరకు చేయాలనే ఆటంకంవల్ల చాల పనులు కాకుండా ఉన్నాయి. అందుచేత మార్చి అనే నియమంతీసివేసి మే ఆఖరు వరకు పొడిగిస్తే బాగుంటుంది కనీసం మైనరు ఇరిగేషను పనులవరకైనా ఆవిధముగా చేస్తే చాల బాగుంటుందను కుంటాను. తక్కావీ అప్పుల నిబంధనలు చాల కష్టంగాఉన్నాయి. వాటి ననుసరించి అప్పులు తీసుకోడానికి చాల కష్టమవుతుంది. రైతుల భూమి విలువ కట్టడంలో శిస్తుమీదనే కడతారు, శిస్తునుబట్టి తక్కావీ మంజూరుచేస్తారు. బావి త్రవ్వించి, తోటవేసి, మోదపెట్టుకొని భూమిని సారవంతం చేసిన తరువాత బజారు ధర ఎన్నివేల రూపాయలు ఉన్నా లెక్కపెట్టరు, శిస్తు మీదనే విలువ కట్టి అప్పు యిస్తున్నారు. ఆవిధముగా అయితే తక్కావీ లెక్కువ దొరుకుతుంది. దానిని సడలించి మార్కెట్ విలువమీద యిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ బి. లక్ష్మీకాంతారావు (ఇందుర్తి) :— అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుకొంటున్నాను. ప్రతిపక్ష సభ్యులు తెలంగాణాలో బంచరాయి క్రింద ఎందుకు పట్టాలు యివ్వలేదని ప్రశ్నించారు. ఇది చాలా వివాదాస్పదమైన విషయం. తెలంగాణాలో బంచరాయి ప్రతి గ్రామంలో ఉండడం చాల అవసరం. ఎందుకంటే గ్రామాలలో ఎంతో మంది భూమి లేని వారు ఉంటారు. వారికి పాలుత్రాగే పశువులు, వేరే పశువులు ఉంటాయి. గొల్లవారుంటారు, గొర్రెలను మేపుకొనే అవసరాలుంటాయి. ఉన్న బంచరాయిని పట్టకుయిస్తే అవసరాలు ఏ విధముగా పూర్తిచేయ గలుగుతామనేది విచారించవలసి ఉన్నది. ఈ సందర్భంలో ఒక చిన్న కథ జ్ఞాపకానికి వస్తోంది. ఒక తండ్రికి ఇద్దరు కూతుళ్లు ఉన్నారు. ఒక కూతురును కుండలు తయారుచేసే ఆయనకు యిచ్చారు. ఇంకొకామెను వ్యవసాయం చేసే రైతుకు యిచ్చారు. కుమ్మరివారి కోడలు యింటికి పోతే వర్షం వద్దని ప్రార్థించాలని కోరింది, వ్యవసాయదారునికి యిచ్చిన కూతురు వర్షం కావాలని ప్రార్థించవలసినదిగా కోరింది. అదే విధముగా గొల్లవారిని అడిగితే బంచరాయి ఉండాలంటారు, హరిజనులను అడిగితే బంచరాయి పట్టాలకు యివ్వాలంటారు. 10% బంచరాయి ఉండాలని ప్రభుత్వం తీసుకొన్న నిర్ణయం చాల సమంజసంగా ఉన్నది. అయితే తరి భూమిని బంచరాయి చేస్తున్నారు, అటువంటి దానికి బంచరాయి 10% లేదని సాకుమీద పట్టాయివ్వడం ఆపకుండా పట్టాచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత గౌరవ సభ్యులు జిల్లాపరిషత్తులు, సమితులలో హరిజనులకు న్యాయం జరగడం లేదని శలవిచ్చారు. ఇక్కడ నుంచి డీ సెంట్రలైజేషనుకు ఖానూన్ తయారు చేశారు. జిల్లా పరిషత్తులను, పంచాయతీ సమితులను ఏర్పాటు చేయడమే కాకుండా సమితి లెవెల్లోను జిల్లా పరిషత్తు లెవెల్లోను సోషల్ వెల్ఫేరు కమిటీస్‌ని ఏర్పాటు చేశాము. వాటికి ఫండ్సు

యివ్వకుండా మరల స్టేట్ లెవెల్ ఆఫీసర్సు ద్వారా చేయించడం అంటే వికేంద్రీకరణ సిద్ధాంతానికి అన్యథా ఉంటుంది. అందుచేత సమితి లెవెల్ లోను పరిషత్తు స్థాయిలోను ఉన్న కమిటీలలో న్యాయం జరగడంలేదని చేసిన ఆక్షేపణ సబబైనది కాదు. తప్పకుండా న్యాయం జరుగుతుంది. అక్కడ కూడా హరిజన శాసన సభ్యులున్నారు, కో ఆప్ టెడ్ మెంబర్సున్నారు. కమిటీలలో న్యాయం జరగడం లేదనడం సమంజసమైనది కాదు. తరువాత సీలింగు ఆక్టు ప్రకారంగా ఏమాత్రం భూమి పంపిణీ జరగలేదని శలవిచ్చినారు. ఒక మాట మాత్రం జ్ఞాపకం ఉండాలి. మనం కోరిన accumulation of land సమస్య చాలవరకు solve అయిపోయింది. ఒకరికి కాకపోయినా ఒకరికి పోయిందని మనవి చేస్తున్నాను. కరీంనగర్ జిల్లా గురించి ఒకటి రెండు విషయాలు చెప్పాలి. ఒకటి రెండు మైనరు ఇరిగేషను గ్రాంట్సు నామమాత్రం యివ్వబడ్డాయి. తీసుకొన్న పనులకు ఏమాత్రం సరిపోలేదు. ఎన్నో పనులు చేయబడి డబ్బు చెల్లించడం జరగలేదు. కాబట్టి యీ దఫా మైనరు ఇరిగేషను గ్రాంట్సు ఎక్కువ సంఖ్యలో చేయాలని కోరుతున్నాను. గ్రాంట్సు వినియోగం 31 మార్చిలోగా జరగాలనడం గురించి యిప్పుడు ఒక మిత్రుడు చెప్పారు. జూన్ 30వ తేదీవరకు టైము పొడిగించాలని కోరుతున్నాను. అదే కాక కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్స్ 31 మార్చినాటు సరెండర్ చేయాలని ఆదేశం పంపించి నారు. ఆ విధముగా అయితే పనులన్నీ చేసే అవకాశం చిక్కదు. కాబట్టి 30వ తేదీవరకు ఉంచి తరువాత మిగిలినది సరెండర్ చేయాలని కోరడం సమంజసముగా ఉంటుంది. ఇందుర్తి నియోజకవర్గంలో పెద్దరోడ్డు లేదు. ఎలవకుర్తి నుంచి సిద్దిపేటవరకు రోడ్డుకి కాంక్రీటు వేస్తున్నారు. దారిలో పెద్దవాగులున్నాయి. వాటికి బ్రిడ్జిలు వేయాలనే ఆలోచన చేయలేదు. ఎస్టిమేట్సు తయారు చేయించడం లేదు. బ్రిడ్జివేయకపోతే ఆ రోడ్డు ఉపకరించదని గమనించాలి. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు బ్రిడ్జిల గురించి ఎస్టిమేటు వేయించి పనిచేస్తే రోడ్డు చాల ఉపయుక్తముగా ఉంటుంది. కరీంనగర్ నుంచి జనగాం స్టేషనువరకు మూడుసార్లు సర్వేచేయబడినది. ఇంతవరకు ఎస్టిమేటు తయారు కాలేదు. ఆ ప్రాంతాలలో రోడ్ల సౌకర్యం లేదు కనుక తగు శ్రద్ధవహించి ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ కె. *గురుస్వామి రెడ్డి*:—(*కనిగిరి*) అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన సప్లమెంటరీ డిమాండు మీద ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాటలాడిన అంశాలతో ఏకీభవిస్తూ కనిగిరి నియోజకవర్గం గురించి కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గత రెండు సంవత్సరాలుగా చాకిరీ ఇనాములకు పట్టాలు యిచ్చే పద్ధతి జరుగుతోంది. చాకిరీ ఇనాంలో ఏ సర్వే నెంబరయినా, సరే కొంత భాగాన్ని యితరులకు అమ్మివుంటే మొత్తం నంబరంతా ప్రభుత్వ అవసరం అయిపోయి శివాయి జమాగా మారిపోయినట్లు జి. ఓ. ఉందిఅని అక్కడ అనేక మంది చాకిరీ చేసేవారికి పట్టాలు సక్రమంగా రాకుండా ప్రభుత్వోద్యోగులు యిబ్బంది పెడుతున్నారు. ఎప్పుడయితే ఈ విధముగా ఒక అవకాశమువున్నదో

అప్పుడు దీనిని అదనుగా తీసుకొని తహశీలుదారులు ఎక్కువగా డబ్బు పుచ్చుకొని కొన్ని విక్రయాలు జరిగినప్పటికి పట్టాలు యిచ్చిన ఘటనలున్నవి. ఎవరయితే డబ్బుయిచ్చారో అలాంటి వారికే పట్టాలు యివ్వడం జరిగింది. డబ్బు యివ్వని వారికి చాల అన్యాయం జరిగింది. కాబట్టి ఈ జి. ఒ. చాలమందికి నష్టాన్ని కలుగచేసినది. ఇప్పుడయినా దీనిలో మార్పుతీసుకొని రావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎన్నికలలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులు బహిరంగ సభలలో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చిన పద్ధతి నా నియోజక వర్గములో జరిగినది. రెవెన్యూ ఇనస్పెక్టర్సులాంటి వారు జీప్సులో తిరిగి ప్రచారం చేయడమే కాకుండా బహిరంగ సభలలోకూడ ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. సమితుల ఎన్నికలు వగైరా ముందు ముందు వస్తూవుంటాయి. కాబట్టి అటువంటివి ఇకముందు జరగకుండా ప్రభుత్వము ఒక హెచ్చరిక చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలోని మెట్టతాలూకాలయిన కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి, ఉదయగిరి, కందుకూరు తాలూకాలలో నీటి వనరులు లేక సక్రమముగా పంటలు పండక ప్రజలు బాధపడుతున్నారు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టువస్తే విముక్తి కలుగుతుందని అక్కడి ప్రజలు ఆశించారు. సభలద్వారా విజ్ఞప్తి చేసుకొన్నాము. ఎన్నో మహాజర్లు ఇచ్చుకొన్నాము. ఎన్ని చేసినప్పటికి ఈ నాగార్జున సాగర్ ప్రాజక్టువల్ల మా ప్రాంతానికి లాభము కలుగుతుందనే ఆశలేదు. రెండవదశ ఎప్పుడు వస్తుందో అని రైతులు ఆందోళన పడుతున్నారు. ఈ లోపల చిన్న తరహా ప్రాజక్టులను మధ్యరకము ప్రాజక్టులను పూర్తిచేస్తే కొంతవరకు ఉపయోగముగా వుంటుంది. కనిగిరి తాలూకాలో మోపాడు ప్రాజక్టువుంది. దానిక్రింద 10 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు వుంది. నీటి వనరులు సక్రమముగా లేనందువల్ల 3, 4 సంవత్సరాలకొకసారి పంటలు పండుతున్నవి. పాలేటి నుంచి ఇక్కడున్న చెరువుకు supply channel తీయాలని అనేక పర్యాయాలు మెమోరాండములు ఇచ్చాము. కాబట్టి supply channel తీయించే విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. అలాగే హాజీపురం ప్రాజక్టు వుంది. దానికికూడ నీటి వనరులు సక్రమముగా లేనందువల్ల ఆందోళన చేశాము. ఆ ఫలితముగా దోమలేటి నుంచి supply channel తీశారు. 6 లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు. ఈ supply channel నుంచి నీరు సక్రమముగా రాక 4, 5 సంవత్సరాల కొకసారి పంటలు పండుతున్నవి. 4 సంవత్సరాలు కూడ శిస్తు రెమిషన్ ఇచ్చిన ఘటనలు వున్నవి. కాబట్టి ఈ supply channel ను బాగుచేయాలి. ముద్దపాడుప్రాజక్టు వుంది. దానికి investigation జరిపారు. 6 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినట్లయితే కొన్నివేల ఎకరాలకు నీటిపారుదల అవుతుందని అన్నారు. దానిని వెంటనే పూర్తిచేయించాలి. పాములూరు, మారెళ్ల, మురుగుమ్మి మొదలైన అనేక చిన్నతరహా ప్రాజక్టులున్నవి. వాటికి వెంటనే పని ప్రారంభించాలి. కనిగిరి తాలూకాలో వున్న రైతాంగము పంటలు లేక గెనుసు గడ్డలు బండ్లతో తోలుకొని 100 మైళ్ళ దూరము నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాలకు తీసుకొని వెళ్ళి ప్రతిసంవత్సరము అమ్ముకొని వస్తూయున్నారు ఇలా రైతాంగము బాధలుపడుచున్నారు. పొదిలితాలూకాలో ముక్కుపాపయ్య

మేకలేరు, పొంగ్లేరు మొదలైన చెరువులకు investigation పూర్తి అయినది. వెంటనే పని ప్రారంభించాలి. విద్యుచ్ఛక్తి ఒంగోలు నుంచి కంభము పోయే విద్యుత్ లైనులో చినారికట్ల జంక్షను నుంచి కనిగిరికి లైను తీసిన కనిగిరి టౌనుకు విద్యుత్ సప్లయి చేయుటమే కాకుండా, చినారికట్ల, పెదారికట్ల, ఎదవల్లి, చల్లగిరిగెల, దిరిశమంచి, కాశీపురం, తుమ్మకుంట, చాకిచాల, శంఖవరం, పేరంగుడిపల్లె, వాగుపల్లె, పరువారిపల్లె పంచాయితిలకు కూడా బావులకు విద్యుత్ సప్లయి చేయవచ్చును. కనిగిరి, పొదిలి తాలూకాలలోని నీటిలో క్లోరిను వున్న విషయం అందరికి తెలుసు. మంచినీటి సప్లైలేక ప్రజలు చాల బాధపడు తున్నారు. కనిగిరి టౌనులో మంచినీరు లేక వేసవికాలములలో నీరు లారీలలో తెచ్చిన ఘటనలున్నవి. కనిగిరి టౌనుకు మంచినీటి సరఫరాకోసం పంచాయతీ బోర్డు కొంత డబ్బు deposit చేసి వున్నది. ఆ పథకాన్ని ప్రభుత్వమువారు investigate చేయడం పూర్తి అయింది. కాబట్టి దానిని వెంటనే పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. రోడ్లు లేక అక్కడి ప్రజలు చాల బాధపడుతున్నారు. 10, 15 మైళ్లు నడవవలసిన పరిస్థితులున్నవి. వెనుకబడిన తాలూకాలలో రోడ్లు వేయ డానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫారెస్టు సమస్య మమ్ములను విపరీతముగా ఎదుర్కొంటున్నది. ఇదివరకు ఈ గ్రామాలన్నీ వెంకటగిరి జమీందారీ క్రింద వుండేవి. అనేక పచ్చిక బీళ్ళు ఇదివరకు గ్రామాలను ఆనుకొనువుండేవి. ఈనాడు వాటిని ప్రభుత్వము స్వాధీనం చేసుకొని forests లో కలిపి గ్రామాలకు దగ్గరగా forest line ను నిర్ణయించి పశువులు బయటకు పోవడానికి అవకాశంలేకుండా బాధలు పెడుతున్నారు. ఇలాచేయడమే కాకుండా ఫారెస్టు ఉద్యోగస్థులు ఫారెస్టుకు రాజులుగా వుంటూ కొద్ది కలప తెచ్చుకోడానికి పోయినప్పటికి, పశువులను మేపుకోడానికి పోయినప్పటికి నానా ఇబ్బందులు పెడుతూ, లంచాలు తీసుకొంటున్నారు. వారు ఏవిధముగా బాధపెడుతున్నారో ఒక కమీషన్‌ను వేసి విచారించినట్లయతే అర్థమవుతుంది. అడవులను అభివృద్ధిచేస్తున్నామని చెప్పి సాగుచేస్తున్న భూములను కూడ స్వాధీనం చేసుకొనడం జరుగుతోంది.

వ్యవసాయంచేసుకొనటానికి అక్కడవున్న రైతాంగానికి సరైన నీటివసతులు కాని, బావులు కాని లేవు. 20, 30 ఎకరాలుంటే 10 పుట్ల ధాన్యం చేతికొస్తున్న పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఆ భూములను స్వాధీనం చేసుకొని forest క్రింద కలపటం జరుగుతున్నది. అలాంటి దాటిలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొని రైతులకు అనుకూల మైన పద్ధతిలో సహాయం చేయాలని కోరుతూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. పున్నయ్య (పొందూరు) :— అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన సప్లిమెంటరి డిమాండ్సును బలపరుస్తూ రెండు మూడు విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకొన్నాను. పంచాయితీ సమితులకు అధ్యక్షులుగా M. L. A. లు వుండరాదని, అలాగే జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షులుగాను, ఉపాధ్యక్షులుగా M. L. A. లు వుండకూడదని పైనుండి లేక అభిప్రాయం వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. వారికి ఎక్కువ అధికారాలు వుండటం మంచిదికాదు

కనుక వారు దేనికీ అధ్యక్షులుగా వుండకూడదనే అభిప్రాయాన్ని తెలియచేస్తున్నారు. తమరుకూడా M. L. A. గా వున్నవారే. ఇక్కడవున్న సభ్యులలో చాలామంది ఇదివరకు M. L. A లు గా వుండి సమితులలో, పరిషత్తులలో పాల్గొన్నవారే. వారికి వాటిలో ఏమైనా powers అనేవి వున్నవా అని అడుగుతున్నాను. వారు విజ్ఞప్తులు తెలియచేసుకోవటం తప్ప అధికారం చెలాయించటానికి M. L. A. లకు అవకాశం లేదని నా అభిప్రాయం.

Yours most obedient servant క్రిందనే M. L. A. లు వున్నారు కాని అధికారం చెలాయించే స్థితిలో లేరు. అందువల్ల వారు అధికారాన్ని చెలాయిస్తారనే భయం ఎందుకు వస్తున్నదో తెలియకుండా వుంది. అసలు M. L. A. లే సమితి అధ్యక్షులుగా వుంటే సక్రమంగా వ్యవహారాలు నడుస్తాయని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షులుగా, ఉపాధ్యక్షులుగా M. L. A. లు వుండటంలో తమ బాధ్యత గుర్తుంచుకొని ప్రవర్తించటంలో సేవా తత్పరత మాత్రమే వుంది కాని అధికారం అనేది లేదు. M. L. A. లు ఏ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించినా అధికారం పేరుతో నిర్వహించలేదని మనందరకూ తెలుసు. సమితిలో M. L. A. లు కేవలం స్పెక్టేటర్ గా మాత్రమే వుంటున్నారు కాని రెగ్యులర్ మెంబర్ కాకపోవటంవల్ల ఇతరత్రా ఆ కార్యక్రమాలను నిర్వహించే పరిస్థితిలో లేకుండా వున్నారు. ప్రభుత్వం అన్ని సమితులనుండి రిపోర్టు తెప్పిస్తే M. L. A. లు అన్ని కార్యక్రమములలో పాల్గొనటానికి అవకాశం లేకుండా వున్నట్లు తెలుస్తుంది. కనుక M. L. A. లను రెగ్యులర్ మెంబర్లుగా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. అలా వారిని రెగ్యులర్ మెంబర్స్‌గా చేసినప్పుడు వారు ఎక్కువ బాధ్యతతో స్థానికంగావున్న కార్యక్రమాలను నిర్వహించటానికి వీలవుతుంది. కేవలం స్పెక్టటర్స్‌గా వుంటే వారి status తక్కువగా వుండి వారు చెప్పే మాటలను అమలు జరపటానికి వీలుండదు. వీరి మాటకు విలువ పెరిగటానికి, వారి status ను పెంచటానికి వారిని రెగ్యులర్ మెంబర్స్‌గా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. రేపు పంచాయతీ సమితుల ఎమెండ్‌మెంట్ బిల్లు వచ్చినప్పుడు దీనికి సంబంధించిన ఒక ప్రొవిజన్ ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. తొందరబడి పంచాయితీ సమితులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు అధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్షులుగా M. L. A. లు వుండరాదనే అభిప్రాయాన్ని తీసుకురాకూడదు, అటువంటి ప్రొవిజన్‌ను తీసుకురాకూడదని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు clean and efficient administration కావాలన్నారు. కేవలం state level లోనే కాకుండా జిల్లా లెవెల్ లోకూడా clean and efficient administration కావాలి. ముఖ్యంగా రెవెన్యూ, పోలీసు డిపార్టుమెంటులలో అదివచ్చినప్పుడు ప్రజలు తమ కార్యక్రమములను సులభంగా నెరవేర్చుకొనటానికి వీలవుతుంది. కనుక clean and efficient administration జిల్లా level లో తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. జిల్లా కలెక్టర్లు, అసిస్టెంట్లు కలెక్టర్లు I. A. S. Officers వున్నారు. They are people with character and integrity. కాని తాలూకా స్థాయిలో లంచగొండితనం వున్నప్పుడు వారు

I. A. S. Officers గా వుండి అందుకు తగిన చర్యలు ఎందుకు తీసికోవటంలేదో ఎందువల్ల ప్రభుత్వంతో సహకరించకుండా వున్నారో, దానిని అరికట్టటానికి ఎందువల్ల గట్టి కృషి చేయలేకుండా వున్నారో తెలియటం లేదు. తహసిల్దార్ ఆఫీసులో విపరీతంగా లంచగొండితనం, inefficient administation వుందని వినబడుతున్నాయి. దానిని అరికట్టకుండా మీరు ఎందుకు వూరుకొంటున్నారో ప్రభుత్వం తెలుసుకోవాలి. తగిన చర్యలు తీసికొని అక్కడకూడ clean and efficient administration కు గట్టిగా వుండేవిధంగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారి చేయాలని నేను వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. తహసిల్దారుకు, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లకు జీప్స్ ప్రొవైడ్ చేయాలి. సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లకు జీప్స్ ఇస్తే నే త్వరగా investigate చేయటానికి వీలుంటుంది. అప్పుడే సరిగా law and order maintain చేయటానికి వీలుంటుంది. వారికి జీప్స్ లేని కారణంగా వెంటనే investigate చేయటానికి వీలులేకుండా వుంది. ఎన్నో ఛార్జిషీట్స్ ఏమీ తేలని స్థితిలో వున్నాయి కనుక వారికి జీప్స్ provide చేయాలి అలా చేయలేని పరిస్థితులలో కేవలం investigation purpose కోసం అడిషినల్‌గా ఒక్కొక్క స్టేషన్‌కు ఒక్కొక్క సబ్ ఇన్స్పెక్టరును వేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. అందుచేత B. D O గారికి జీపు ఉన్నప్పుడు, తశీల్దారుకు లేక పోవడం సరియైనది కాదు. వారు కూడ తాలూకా అంత తిరగ వలసి యుంటుంది. కనుక వారికి కూడ ఆ విధమైనటువంటి సౌకర్యము కలుగజేస్తే, ప్రభుత్వము తశీల్దారు యొక్క stature ను తగిన విధంగా గుర్తించి నట్లు భావించడానికి వీలవుతుంది.

శ్రీకాకుళం district headquarters అయిన తరువాత, ప్రతి జిల్లా ఆఫీసు కూడ అక్కడికి రావడము జరుగుతున్నది. District Collector's office' District Registrar office మొదలైన ఆఫీసులకు సంబంధించిన సిబ్బందికి అంతకు ఇళ్ల సౌకర్యాలు అక్కడ లేకుండా పోతున్నాయి. రేపు D. S. P. s' office రాబోతున్నది.వీరందరికి కూడ అక్కడ ఇళ్ళు దొరకడం లేదు. అక్కడ private enterprise లేదు. మరి అక్కడ ఇళ్లు కట్టించడానికి తగిన ఏర్పాట్లు జరగడం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వము సంవత్సరానికి వంద ఇళ్ల చొప్పున అక్కడ కట్టిస్తే బాగుంటుంది. ఆ సిబ్బందికి కొంత సహాయం చేసినట్లు అవుతుంది. శ్రీకాకుళంలో ఒక కాలేజి కూడా ఉండడం మన ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారికి కూడా తెలుసును అక్కడ వారు వచ్చినప్పుడు, ఆ కాలేజికి hostel కూడా కావాలని విజ్ఞప్తులు చేసుకున్నారు. అందుచేత అక్కడ ఆ కాలేజికి ఒక hostel కూడ వెంటనే ఏర్పాటుచేసే ప్రయత్నం చేయాలి. తరువాత బొబ్బిలిలో మరొక కాలేజి కావలెనని representation ఇది వరకే ప్రభుత్వానికి సమర్పించబడింది. దానికి కూడ తగినటువంటి ఆర్థికసహాకారాన్ని బొబ్బిలి కుమార రాజా గారు ఇస్తున్నట్లు assurance చేసినారు. కనుక వెంటనే మరొక కాలేజిని బొబ్బిలిలో ఏర్పాటు చేసినప్పుడు, అక్కడ విద్యాభివృద్ధికి గట్టిగా కృషిచేసేందుకు వీలవుతుంది. తరువాత ఆమదాలవలసలో Yarn Mill ఏర్పాటు చేస్తారని ఇది వరకు ఉన్నట్లు

వంటి ముఖ్యమంత్రి గారు శ్రీకాకుళంలో బహిరంగసభలో ప్రకటన చేశారు. దానికి అన్ని ఏర్పాట్లు కూడ జరిగినాయని అన్నారు. అటువంటి ప్రకటన చేసి ఇప్పటికి 8 మాసాలు అయింది. బహిరంగసభలో ఆ విధంగా ప్రకటన చేసినపుడు అక్కడ కాలేజి బృందము, ప్రజలు చాలా మంది హాజరైయుండిరి. చాలా పెద్ద బహిరంగసభలో వారు ఆ విధముగా ప్రకటన చేసినప్పటికిని, ఆ మిల్లు ఇంతవరకు రాలేదు. కారణం ఏమిటో తెలియకుండా ఉన్నది. కాబట్టి వెంటనే Yarn Mill ఆమదాలవలసలో ఏర్పాటు చేయవలెనని, దాని వలన నిరుద్యోగ సమస్య చాలా వరకు తీరడానికి అవకాశముంటుందని ఆర్థిక శాఖా మాత్యులకు మనవి చేసుకొంటున్నాను. దాని పరిస్థితి ఏమిటో వారి జవాబులో తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. తరువాత పంచాయతీ సమితుల అధ్యక్షులు గాను, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులు గాను, M. L. A. లు ఉండవచ్చునని, దానికి ప్రభుత్వము వారు గట్టిగా సహకరించవలెనని వారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి):—అధ్యక్షా, supplementary demands, re-appropriation, రెండు accounts దీంట్లో అగుపడుతున్నాయి. వీటిలో చూస్తే, మొట్టమొదటగా, administration లో Revenue Board అనే దానినుంచి ఎంత నష్టమో ఇంతకన్న వేరే చూడవలసిన అవసరంలేదు. కనుక appropriation కు సంబంధించినవి రెండు figures ఇచ్చారు. అందులో ఒకదాంట్లో 14, 15 అంశాలు ఉన్నాయి. వాటినిగనుక చూస్తే, "As proposals for supplementary grants submitted by the Board of Revenue were belated, they could not be considered." అని ఉన్నది. 1956 సంవత్సరంలో ఆంధ్ర అసెంబ్లీలో వచ్చినటువంటి appropriation ఇప్పుడు ఆడగ డానికి కారణం అది. అదే item (tenth item) లో: "As the Board of Revenue submitted proposals for supplementary grants very late in March 1957, they could not be considered by the Government, ఆ తరువాత 11 వ item లో "Supplementary grants for the additional expenditure sanctioned by the Government could not be obtained, as the Board of Revenue submitted proposals very late." అని ఉన్నది. అటుతరువాత దాంట్లోనే ఇంకొకటి charged item లో "The Board of Revenue could not anticipate the expenditure, as no proposals were received from the collectors" అని ఉన్నది. కనుక ఈ Revenue Board వల్ల re-appropriation కు కావలసినంత ఆలస్యం జరిగిందన్నమాట. అది ఒక fifth wheel మాదిరిగా పని సాగకుండా చేస్తున్నదే తప్ప, దానివలన ఏమీ ప్రయోజనంలేదు. అది check క్రింద ఉపయోగపడుతుందని అంటారు. కాని అది పనిజరగకుండా చేస్తుందని నేను అంటాను. అందువల్లనే దానిని ఎత్తి వేయాలని cut motion లో కూడా ఇచ్చాను. తరువాత ఈ re-appropriation లో ; Andhra State లో 1956-57 లో వచ్చినటువంటిదాంట్లో తెలంగాణా area ఖర్చు ఎట్లా కలిసిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. Explanatary note under Land Revenue చూడండి.—"The village officers in Telangana area were paid remuneration in the form of commission which is worked

out on a percentage basis on the land revenue collection for the village" అని ఉన్నది. అసలు ఇక్కడ "The Budget of the Andhra State for 1956-57 was presented to the Legislative Assembly on the 2nd March 1957 and the Appropriation Bill assented by the Governor on the 30th March 1957." అని చెప్పబడింది. మరి re-appropriation దేంట్లోకి తీసుకొని వస్తారు? ఆ సంవత్సరం బడ్జెటును Consolidated Budget ఏదైనా ఉంటె, దాంట్లోకి తీసుకొని వస్తారా? ఆ సంవత్సరం ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ఉన్న 7 నెలలుపోను, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత, ఆ మిగత 5 నెలలది ఏ బడ్జెట్‌లో తీసుకొని వస్తారు? ఆ details ఏమైనా మాకు ఇవ్వకపోయినందు వలన చాలా ఇబ్బంది పడవలసి వస్తుంది. తరువాత ఈ accounts ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. 65 percent లెక్కల ప్రకారంగా తేడావచ్చింది అంటారు. మళ్ళీ ఇంకొకచోట administrative గా చూచుకొంటె మాకు 65 percent కు లెక్క అగుపడుతుందని అన్నారు కాని రెండవ memorandum లో "The net excess as per departmental figures is only 70 per cent as against gross excess of 45.9 percent" అని అన్నారు. అంటె ఇది 45 per cent అనా లేక 70 per-cent అనా? gross ఎంత? net ఎంత? అది net అయితే gross అంత ఎందుకు వచ్చింది? కారణమేమిటి? లేకపోతే account లో తేడా వచ్చిందంటారా? అయితే ఎందుకు వచ్చింది? అసలు Budget account లో ఇన్ని తప్పులు ఎందుకు వస్తున్నాయి? ప్రతి తడవ reappropriation కు మళ్ళీ రావలసిన అవసరమేమిటి? అసలు Accountancy లో ఈ విధంగా పొరబాట్లు ఉన్నట్లయితే, ఒక్కొక్కసారి పెద్ద హడావిడిగా మనకు అగుపడడం జరుగుతుంది. కొన్ని కొన్ని supplementary grants మనము చూస్తే ఒక్కొక్కసారి ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. మొట్టమొదట demands ఇస్తున్నాము. తరువాత supplementary demands వస్తున్నాయి. దానికి దీనికి ఏమిసంబంధం ఉండదు. దాంట్లో token grants తీసుకొంటారు. ఆ తరువాత additional గా supplementary grants వస్తాయి. ఆ తరువాత మళ్ళీ Accounts Committee చూచిన తరువాత re-appropriation వస్తుంది. అసలు మొదట వాటికి సంబంధం లేనటువంటి additional charges ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఈవిధంగా అయితే అసలు బడ్జెటు అవసరమా అనిపిస్తుంది అన్నింటికి కలిసి ఇన్ని కోట్లు రూపాయలు కావాలని token grants తీసుకొని అది చాలకపోతె మళ్ళీ అడుగలేము అనే పద్ధతి తీసుకొని వస్తారా? Appropriation ఎప్పుడైతె వస్తుందో అప్పుడు అది ఏమైనా clear గా కావలసివస్తుంది. తరువాత నాకు యింకొక అనుమానం ఉన్నది. Department లో అడిగాను, బహుశ time చాలలేదేమో దానికి జవాబురాలేదు. Supplementary Demands లో 15 కోట్లు, 99 లక్షలు public debt అడుగుతున్నారు. పేజి 53 లో "During the current year, there has been almost a continuous Over draft" ఈవిధంగా చెప్పారు. ఇది పెద్ద ప్రశ్నకాదు. మనకు ఎప్పుడు కూడాను over draft వాడుకోవడము మామూలుగానే ఉన్నది. over draft ఇవ్వము అని మొరార్జీదేశాయిగారు దబాయించడం జరిగింది. దానితోపాటు ఇదివరకు ఉన్నటువంటి excises

అవన్నీ కూడా మేమే తీసుకొంటాము అని బెదరించడం, తిరిగి కమిటీ వేయడం, ఆ కమిటీ ఒక నిర్ణయానికి రాకుండాపోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా over draft తీసుకొంటున్నారు. అది అయిన తరువాత ఇంకొకటి వచ్చింది

"Public Debt: Rs. 15,27,09,800.....During the current year there has been almost a continuous overdraft in the Government's account with the Reserve Bank of India. As the overdraft has to be cleared if possible before the close of the current financial year, an additional sum of Rs. 61,59,400 is included in the supplementary statement.

The Government of India have given a ways and means advance of Rs. 14 crores in the current year to this Government to be recovered by adjustment against this Government's share of Central taxes and duties, grants-in-aid and the ways and means advances against Plan Schemes. This has since been repaid by adjustment. The Government of India have since communicated the terms and conditions of some of the loans granted by them. The Accountant-General has therefore intimated that this Government will have to repay Rs. 1,450·90 lakhs as against the budget provision of Rs. 1,395·47 lakhs. Hence an additional sum of Rs. 1,455·49 lakhs is included in the supplementary statement" అని వుంది.

ఇది నాకు అర్థం కాలేదు; Accountant General చెప్పారట. 14 కోట్ల 50 లక్షలకు బదులు ప్రొవిజన్‌లో 13 కోట్లు 95 లక్షలు, అనగా 55 లక్షలు తేడా వస్తుంది. Hence an additional sum of Rs. 14 crores 55 lakhs is included in the supplementary statement—అన్నారు. అయితే A. G. ది పొరపాటా, అది appropriate చేయాలంటే 60 లక్షలకంటె మించదు. కాని ఇక్కడ 14 కోట్ల 55 లక్షలు అడుగుతున్నారు. ఇది Demand లో కూడ వ్రాసి యున్నది. గవర్నమెంటుది పొరపాటని అనుకోను. Appropriation అని అడిగిన తరువాత పొరపాటు కాకూడదు. A. G. వ్రాసినది పొరపాటై ఉండాలి, లేక ప్రభుత్వం వ్రాసినది పొరపాటైతే ఆ విషయం చెప్పాలి.

Additional Demands, excess demands, supplementary Demands విషయాలు కొన్నైనా చర్చచేసే అవకాశం మాకు ఉంటేనేగాని లాభం లేదు. Multipurpose projects accounts లో ఎక్కువ ఖర్చు అయిందన్నారు. నాగార్జున సాగర్‌కు excess ఖర్చు అయిందన్నారు. దానికి అభ్యంతరం లేదు. కాని electricity లో 60% excess అడుగుతున్నామన్నారు. దీనికి కారణం accounts లో తేడా వచ్చిందంటున్నారు. ఒక చోట 3 కోట్లు suspense లో వుంచామంటున్నారు. ఆ రోజు సస్పెన్సు అక్కౌంటు అయితే అది ఖర్చు అయిపోతుంది గనుక యివాళ బాధ లేదు. Initial charges, contingencies లో చాలదు గనుక 3 కోట్లు సస్పెన్సు ఉంచుకుంటే అయిపోయింది. Demand ఖర్చు చేశాం అంటే అర్థం అవుతుంది. కాని 3 కోట్లు suspense లో పెట్టాము అంటే అది ఏమయింది? ఇప్పుడు reappropriation కు ఎందుకు వచ్చింది? కనుక ఈ సస్పెన్సు అక్కౌంటు ఏమిటి? ఈ తేడాలన్నీ ఎందుకు వస్తున్నాయి?

General sales Tax గురించి explanatory note లో—other taxes ఇది reappropriation లో— excess expenditure is mainly due to the large payment of net proceeds of entertainment tax to the local bodies: partly set off by non receipt of equipment అంత వరకు అర్థం చేసుకొన్నాము కాని ఖర్చు ఎందుకు ఎక్కువ అయినదంటే దానికి కారణం. "reduction of posts in headquarters establishment అన్నారు. Headquarters establishment లో తగ్గించాము గనుక ఇది ఎక్కువ అవుతోందంటున్నారు. ఇది ఎట్లాగో అర్థం కావటం లేదు. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది—పంచాయతీ సమితులకు డబ్బు యిస్తున్నాము; works కొరకు యివ్వమని చెబుతున్నాము అక్కడున్న ప్రజలు participate చేసి పని చేయాలని ఉద్దేశం. ఇది వరకు జిల్లా బోర్డులలో టెండర్సు పిలచేవారు. ఇప్పుడు ఆ పద్ధతి తీసివేసి ఆ డబ్బు పంచాయతీ సమితులకు యివ్వాలన్నారు. కాని పంచాయతీ సమితులు కూడ టెండర్సు పిలుస్తున్నవి. అక్కడ జరిగే works లో, local participation ఉండాలని matching grants యివ్వాలని, టెండర్సు పద్ధతి ఉండకూడదు అనుకుంటే, జిల్లా పరిషత్తు పనులకు పంచాయతీ సమితి పనులకు కూడ టెండర్సు పిలుస్తున్నట్లు పత్రికలలో ప్రకటనలు చూశాను. People's participation in planning కావాలను కొంటున్నాము. అటువంటప్పుడు సమితులు కూడ టెండర్సు పిలిస్తే ఎట్లా? దాని ప్రధాన సిద్ధాంతం పోతోంది. Local participation వుండాలి. లేకపోతే ఆ డబ్బు జిల్లా పరిషత్తుల వద్దనే ఉంచి వెనకటి పద్ధతి అనుసరిస్తేనే సరిపోతుంది. లేకపోతే implementation లో తేడా వస్తుంది.

తరువాత విషయం—డైరెక్టరేట్సు సెక్రెటేరియట్‌లో కలిపి వేసేందుకు ఎందుకు డిసిషన్ తీసుకోలేదు? అట్లాగే ఉంచుతారా? రెవెన్యూబోర్డును ఎత్తి వేయకపోతే చాల నష్టపడుతున్నాము. అది super body అయిపోయింది. దానిని గురించి ఆలోచించాముగాని alternative దొరుకుటలేదని అన్నారు. సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు హార్స్‌లీహిల్సులో మొట్టమొదట జరిగిన సమావేశంలో రెవిన్యూ బోర్డును ఎత్తివేయాలని alternative ఆలోచించాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. తరువాత మద్రాసులో రీజియనల్ కమీషనర్సును వేస్తారా అని కనుక్కుంటే అది లాభంలేదని వారు కరెక్టుగా చెప్పారు. అయితే దానిబదులు ఏమిచేయాలనేది ఉన్నది. డెమక్రటిక్‌గా డిసెంట్రలైజ్ చేసి జిల్లా పరిషత్తులకు కొన్ని అధికారాలు యిచ్చాము. Administration నడపటానికి, శాంక్షన్‌కు, చెకింగ్‌కు 5 లక్షలు వారికి యిచ్చాము. ఇవన్నీ చేయుటవల్ల, అక్కడ కలెక్టర్లు ఉండుటవల్ల, యింకా రీజియనల్ కమీషనర్సు అక్కరలేదను కొనుట మంచిదే గాని, ఇంకొక ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు కుదురలేదు కాబట్టి రెవిన్యూబోర్డును ఎత్తివేయుటమనేది మరిచిపోతే ఎట్లా? Alternative ఏమంటే— democratic decentralisation చేస్తున్నప్పుడు, డిపార్టుమెంట్సు మార్చండి — ఆ అధికారాలు జిల్లా పరిషత్తులకు యిచ్చి రెవిన్యూబోర్డును రెవిన్యూ సెక్రెటేరియట్‌లో కలిపివేయండి. డైరెక్టరేట్సును సెక్రెటేరియట్‌తో merge చేయాలను

కొన్నప్పుడు యింకా రెవిన్యూబోర్డు ఉండకూడదు. అయితే ఉన్నిత్తన్ కమిటీ వారు రెవిన్యూబోర్డును తీసివేయమనలేదుగదా అంటే — డైరెక్టరేట్సును సెక్రెటేరియట్‌తో ఎప్పుడైతే merge చేయాలన్నారో, యిక రెవిన్యూబోర్డును ఉంచటానికి విలులేదు. రెవిన్యూబోర్డును డిపార్టుమెంటుగా ఉంచటానికి వీలు లేనప్పుడు సెక్రెటేరియట్‌లో కలపవలసి వస్తుంది. Accountancy కి సంబంధించి ఒకటి చెప్పవలసియున్నది, దానిని గురించి రేపు extensive గా Appropriation Bill సందర్భంలో మాట్లాడితే సరిగాఉంటుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టాంప్, మనస్టాంప్ — దీనివల్ల ఉపయోగం ఏమిటో చూడాలి.

మద్యపాన నిషేదం ఎవరు నడపాలో తెలియుటలేదు — కొన్నాళ్లు Prohibition Department అన్నారు, మొట్టమొదట అది Excise Department కు, తరువాత Prohibition Department కు యిచ్చారు. అది సరిగాలేదని D. S. P. లు నలుగురితో ఒక కమిటీని వేశారు. వారు అది తమకు అక్కర లేదన్నారు. Prohibition Department పెట్టారు. అక్కడ మొట్టమొదట Prohibition Department లో ఉన్న cadre ను lowest cadre కు నెట్టేశారు. ఆ తరువాత, merge లో వచ్చిన Excise Department వారికి Highest posts యిచ్చారు. ఇక్కడ — అసిస్టెంటు కమిషర్‌గా రాగలిగినవారు, ఎక్కువ సర్వీసు ఉండి, efficient గా ఉన్నవారు సూపరింటెండెంట్‌గానే ఉండిపోయారు. కొందరిని పోలీసులోనుంచి తీసుకువెళ్ళారు. వారిని వెనక్కు తీసుకురాలేదు అక్కడా ఉంచలేదు, దూరముగా ఉంచారు. వారిని పోలీసు డిపార్టుమెంటువారు అక్కర లేదన్నారు. ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంటువారు అక్కర లేదన్నారు. వారు జీతాలు లేకుండ ప్రమోషన్సు లేకుండ ఉన్నారు, పెటిషన్సు పెట్టుకొంటు న్నారు. Administration లో చక్కని cadre ను నాశనంచేసి ఉద్యోగాలు లేకుండ చేశారు. వారి విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా అని అడుగు తున్నాను. Allotment from the Prohibition department గనుక మీరు మాకు పనిచేయనక్కరలేదని పోలీసు డిపార్టుమెంటువారు అంటున్నారు. వారు మాకు యివ్వలేదుగనుక మేము ముట్టుకోము అని ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంటు వారు అంటున్నారు. వారిగతి చూసేవారు లేకుండ ఉన్నారు. ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో చాలా ఖర్చుచేశామంటున్నారు. ప్రతిరాత్రీ యీ పట్నములో ఎలక్ట్రిసిటీ ఫెయిల్ అవుతూండటము అందరికి తెలిసినదే. హాస్పటల్‌లో అపరేషన్ చేస్తున్నప్పుడు, ఎక్స్‌రే తీస్తున్నప్పుడు, యీ ఎలక్ట్రిసిటి పోవటంవల్ల చాలా ప్రమాదాలు ఏర్పడుతున్నవి. దానివల్ల కొంతమంది చనిపోతున్నారుకూడ. లోడ్ మనం ఎక్కువ వాడుతున్నాము. మనకు ఇంకా హెచ్చులోడ్ కావలసిఉన్నది. నాగార్జునసాగర్ నుండి విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చేస్తామన్నారు. తుంగభద్రలో రెండుమూడు టర్‌బయిన్స్ పెట్టాము. ఇంకా మనం మూడు టర్‌బయిన్స్ ప్రారంభించాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయటానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ మాటలుచెబుతూ, ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ (సామర్లకోట):—అధ్యక్షా, గౌ॥ సభ్యులు తెలుగుభాషలో మాట్లాడవలసిందిగా నిన్న తమరు సూచించినారు. మమ్ములను తెలుగుభాషలో మాట్లాడమని నిర్బంధించరని అనుకొంటున్నాను. మా మాతృ భాష ఉర్దూ కాబట్టి, నేను ఉర్దూభాషలోకూడ మాట్లాడటానికి అనుమతి ఇవ్వగల రని ఆశిస్తున్నాను. ఆంధ్రలోని ముస్లిములకు తెలుగురాదని తెలంగాణాలోని ముస్లిము సోదరుల భావన. అందుచేత ఇవాళ నేను తెలుగులో మాట్లాడ దలచుకొన్నాను. నేను ఉర్దూ భాషలో మాట్లాడినపుడు తెలుగుభాషలో మాట్లాడమని నిర్బంధం చేయరని భావిస్తున్నాను. ప్రతిపక్షసభ్యులు, కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. వాటికి సమాధానం చెప్పుకోవల సిన బాధ్యత మా ప్రభుత్వపక్షంమీద ఉన్నది. గుంటూరు బాపనయ్యగారు 15 విషయాలు మాట్లాడారు. కాని వారి క్రిటిసిజమ్ డిస్ట్రక్టివ్ క్రిటిసిజమ్గా ఉన్నది. వారి ఉపన్యాసం కేవలం ప్రచారధోరణిలో ఉన్నది. మధ్యలో గాంధీగారి పేరుకూడ తీసుకువచ్చారు. వారు పెడర్థాలు సృష్టించి విమర్శించారు. జీపులను కండమ్‌చేసి, వాటిని తమ పార్టీవారు కొనుక్కోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇవాళ ప్రభుత్వం కొత్తజీపులు కొనటానికి యీ సప్లిమెంటరీబడ్జెట్‌లో డబ్బు కేటాయించుకొంటున్నారని పెడర్థాలు సృష్టిస్తూ కేవలం ప్రచారధోరణిలో ప్రసంగించారు. వారి ప్రచారాన్ని ఎవరూ నమ్మరని ఆశిస్తున్నాను. శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథగారు మంచి వ్యాఖ్యానం చేస్తారని, చక్కని విమర్శ చేయగలరని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వారికి ప్రతీతి ఉన్నది. కాని వారు మాట్లాడిన ధోరణిచూస్తే నాకు చాలా విచారంకలిగింది. వారు ఒకవైపున గవర్నర్ భవనానికై ఎందుకు హెచ్చు డబ్బు ఖర్చుపెట్టారని ప్రశ్నిస్తూనే మరొకవైపున తనపట్టణం విశాఖపట్నములో లో-ఇన్‌కమ్‌గ్రూపు బిల్డింగ్స్‌కు చాలా తక్కువ ఖర్చుపెట్టారని, ప్రభుత్వసిబ్బంది గృహాలకై హెచ్చుఖర్చుపెట్టాలని అన్నారు. వారు చెప్పినది పరస్పర విరుద్ధంగా ఉంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— విశాఖపట్నంలో తక్కువ జీతగాళ్ల ఇండ్ల కొరకు హెచ్చుడబ్బు ఖర్చుపెట్టవలసిందిగా చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. ఇస్మాయిల్:— వారి ఆర్గ్యుమెంట్ పరస్పర విరుద్ధంగా ఉంది. వారి కవసరమైనచోట హెచ్చుఖర్చుపెట్టాలని కోరటము, మిగతాచోట్ల హెచ్చు ఖర్చులుపెట్టటం అనవసరమని చెప్పటం ఏ మాత్రం న్యాయంగా లేదు. నిర్మా ణాత్మకమైన విమర్శకులని తెన్నేటి విశ్వనాథంగారికి ప్రతీతి ఉన్నది. వారు ఆ ప్రతీతి నిలబెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారు దేశంలో పెద్దపెద్ద ఉద్యోగాలు నిర్వహించి, యీనాడు ఉన్నటువంటి ఇబ్బందులను తెలుసుకొన్నటు వంటివారు. వారు నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శచేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనహాస్టల్స్ తీసివేయమని చెప్పనుగాని, స్కాలర్‌షిప్స్ ఇస్తే బాగుంటుందని గుంటూరు బాపనయ్యగారు అన్నారు. అది ఎట్లా ఉన్నదంటే దేవుడు ఉన్నాడని చెప్పనుగాని, దేవుడు లేడనికూడ చెప్పను అన్నట్లు ఉంది. మన రాష్ట్రంలో 800 హరిజనహాస్టల్స్ ఉన్నవి. ఆ హాస్టల్స్‌లో జరుగుతున్న లోపాలేమిటో,

అన్యాయాలేమిటో జెప్పి, వాటిని బాగుచేయటానికి ప్రయత్నించాలిగాని, అవి వద్దనేవిధంగా చెప్పటం సరైందికాదు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు రెవిన్యూ బోర్డు రద్దుచేయమన్నారు. సప్లిమెంటరీ బడ్జెట్ లేట్‌గా పంపించారు కాబట్టి, రెవిన్యూ బోర్డు రద్దుచేయాలన్నారు. అది సరైన విషయం కాదు. మన సంజీవ రెడ్డిగారు అధికారం స్వీకరించిన వెంటనే ప్రజలకు క్లీన్, ఆనెస్ట్ అండ్ ఎఫిషియంట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇస్తానని వాగ్దానం చేశారు. వారే తిరిగి కమ్యూనిల్ జి. ఒ. కూడ ఇంప్లిమెంట్ చేయటానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. ఈ రెండు ప్రకటనలు పరస్పరవిరుద్ధంగా ఉన్నట్లు నేను భావిస్తున్నాను. ఎఫిషియంట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కావాలంటే, యీ కమ్యూనిల్ జి. ఒ. కొంతవరకు మాత్రమే ఇంప్లిమెంట్ చేయవలసి ఉంటుంది. ఎఫిషియంట్ ఆఫీసర్స్ బ్యాక్‌వర్డ్ కమ్యూనిటీస్‌లో లేక పోవచ్చును. అలాంటప్పుడు ఇతర కమ్యూనిటీకి చెందిన ఎఫిషియంట్‌మేన్‌కే ప్రమోషన్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఈ కమ్యూనిల్ జి. ఒ. సక్రమంగాఉంది; అది అమలు చేయవచ్చును అని సుప్రీమ్ కోర్ట్ తీర్పు ఇచ్చింది. మన రాజ్యాంగంరీత్యా కూడ కమ్యూనిల్ జి. ఒ. చేయటానికి అవకాశం ఉంది. కాని ఎప్పుడైతే మనం క్లీన్ అండ్ ఎఫిషియంట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కావాలను కొంటామో, అప్పుడు యీ కమ్యూనిల్ జి. ఒ ను మార్చవలసి ఉంది. ఆ కమ్యూనల్ జి.ఒను కొన్నిచోట్ల ఇంప్లిమెంట్‌చేసి, కొన్నిచోట్ల ఇంప్లిమెంట్ చేయని పరిస్థితి ఉన్నది. కాబట్టి ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి రావాలని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 600 మైళ్ల సముద్రతీరం ఉంది. అక్కడ ఉన్న వాడబలిజీలకు ఏవిధమైన సౌకర్యాలు కల్పించబడటం లేదు. నా నియోజకవర్గంలో ఒక చోటి నుండి ఇంకో చోటికి వెళ్లాలంటే 30 మైళ్లు నడిచివెళ్లాలి. కాలవలు దాటివెళ్లాలి. ఇసుకపర్రలు దాటివెళ్లాలి. అక్కడ ఉన్న జనాభాలో 12 వేలమంది వాడబలిజీలు ఉన్నారు. వాళ్లకు ఎటువంటి సౌకర్యాలు లేవని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు విశాఖపట్నం, కాకినాడ రెండు పోర్టులు ఉన్నవి. విశాఖ రేవులో ఎగుమతులు, దిగుమతులు కూడ అవుతాయి. కాకినాడ పోర్టును కంట్రీబ్యూటరీ, డిస్ట్రిబ్యూటరీ పోర్ట్ చేయమని నేను చెన్న రాష్ట్ర శాసన సభ సభ్యుడిగా ఉన్నప్పటి నుండి ప్రభుత్వానికి చెబుతునే ఉన్నాను. కాని ఇంతవరకు జరగలేదు. కాకినాడ పోర్ట్‌ను దిగుమతి పోర్ట్‌గా చేయటానికి అవసరమైన సౌకర్యాలు కలుగజేయ వలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాను. దిగుమతులు చేసుకోడానికి కావలసిన import licences అన్నీ చెన్నరాష్ట్రంలో ఉండే వ్యాపారస్తులకే ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలకు ఏ విధమైన వస్తువులు దిగుమతి చేసుకోడానికి అవకాశం లేదు అంటే—అది మన ప్రభుత్వం యొక్క లోటేనని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకు ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి వస్తున్న import licences అన్ని చెన్నరాష్ట్రానికే వెళుతున్నాయి. ఇక్కడ ఏ విధమైన పరిశ్రమలుగాని, వ్యాపారాభివృద్ధిగాని జరగడానికి అవకాశం లేనిపరిస్థితికలిగింది అంటే—దానికి కారణం మన ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకోకపోవడమే నని మనవి చేస్తున్నాను.

Village Officers విషయంలో ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. వారియొక్క వారసత్వం హక్కులు పోయి చాల బాధలలో ఉన్నారు. అలాంటి సమయంలో వారికి జీతాల విషయంలోనైనా కనీసం ఉన్నితన్ report ను అమలు పరచడ నికి సర్వవిధాల ప్రయత్నం చేయాలని ప్రార్థిస్తూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి అభినందనలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ పి. రాజగోపాల్ నాయుడు:—(తవనంపల్లి) అధ్యక్షా, Excess grants గురించి మాట్లాడుతున్నాను. ఈ grants ను spend చేసిన మరుసటి సంవత్సరమో, ఆ మరుసటి సంవత్సరమో అసెంబ్లీ ముందుకు ఈ demands తీసుకు రావలసిన అవసరం ఉన్నది. Constitution లో కూడ ఆ విషయాన్ని గురించి clear గా చెప్పినారు.

"In such a case, sanction of Parliament should be obtained as soon as possible after the excess expenditure has been ascertained." అని ఉన్నది. కాని అలాగ జరగడం లేదు. 1956-1957 కు సంబంధించిన excess grants కు 1962 లో అడుగుతున్నారు. 1957-58 కి సంబంధించిన excess grant ఈ నాడు అడుగుతున్నారు. అయితే 6 వ పేరాలో "The Public Accounts Committe examined the Appropriation Accounts 1956-57 of Government of Andhra Pradesh and recomended in its Eighth Report 1960-61 that excesses in the voted grants and charged appropriations reported therein may be regularised by the Andhra Pradesh Legislature." అని ఉన్నది Appropriation Accounts 1956-57 లోనే వచ్చినాయి. 1957-58 లోనే వచ్చినాయి. Appropriation Accounts వచ్చిన తరువాత Public Accounts Committee recommendations వచ్చేదానికి మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలు పడుతున్నది. ఎందువల్ల యింత ఆలస్యం అవుతున్నదో మంత్రిగారు జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. Public Accounts Committee ని ప్రతి సంవత్సరం appoint చేస్తూనే ఉన్నారు. అది పని చేస్తూనే ఉన్నది. మూడు నాలుగు ఏండ్లు ఆలస్యం జరగడానికి కారణం ఏమిటి? ఆ విధంగా అయ్యేటట్లయితే Public Accounts Committee నిరర్థకం ఏమోనని నేను భావిస్తున్నాను. Appropriation Accounts వచ్చిన వెనువెంటనే పరిశీలనచేసి, యిది excess grant దీనిని Assembly ముందుకు తీసుకురావాలి అని next year తీసుకువచ్చినా ఫరవాలేదు గాని ఒక సంవత్సరం కాదు, రెండు సంవత్సరాలు కాదు. మూడు, నాలుగేండ్లు ఆలస్యం అవుతున్నది. ఏ విధంగా ఈ ఆలస్యాన్ని తగ్గించడానికి వీలు ఉంటుందో పరిశీలించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలాగైతేనే Public Accounts Committee reports పనికివస్తాయిగాని మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు అయిన తరువాత అయితే లాభం లేదు అని నేను వారికి వినయ పూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో మరొకటి కూడా ఉన్నది. Appropriation Accounts పరిశీలన చేసిన తరువాత Public Accounts Committee యివి యిలాగ ఉన్నాయి. కనుక Legislature ముందుకు తీసుకువచ్చి regularise చేసుకోవాలని చెప్పిన తరువాతనే excess grants

తీసుకరావలసి ఉన్నదా లేక excess grants అయినాయి కనుక వాటిని వెనువెంటనే తీసుకరావడానికి వీలు ఉన్నదా అనే విషయం మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. నాకు తెలిసినంతవరకు ఎప్పుడైతే excess అవుతుందో, అప్పుడు తప్పనిసరిగా తీసుకురావడానికి వీలు ఉన్నది. ఈ excess grants విషయంలో రెండు రకాలు ఉన్నాయి 1. సాధారణంగా classification ననుసరించి wrong classification కూడ జరుగుతూ ఉంటుంది. ఉదాహరణకు నేను కొన్ని చూపుతాను. 1957-58 లో charged అనే దానిలో 4వ item 'police' అని ఉన్నది. This is due to wrong clasification of expenditure sanctioned in G. O. Ms. No.... అని ఏదో ఉన్నది. voted గా ఉండేది charged గా ఉండి ఉండవలసిందని, అలాగే item (7) road transport కు సంబంధించినది. The excess is due to provision having been wrongly made under "voted" instead of "charged". అని ఉన్నది యిలాగ wrong classification ఉన్నదానికి సంబంధించి కొంత ఆలోచన అవసరమేమో గాని, excess grant ఏదివచ్చినా వెంటనే Assembly ముందుకు తీసుకు వచ్చేదానికి వీలున్నది. 4వ item general sales tax కు సంబంధించినది 1956-57లో యిది excess grant దీనిని కూడ వెంటనే తీసుకువచ్చే దానికి వీలు ఉన్నది యిలాగ చాల items చెప్పవచ్చు వీటన్నిటినీ వెంటనే తీసుకురావచ్చు, (2), (4) (5) items కూడ సులభంగా తీసుకువచ్చే వీలుఉన్నది. excess ఎందుకు కావలసివచ్చిందో కూడ గవర్నమెంటు ఆలోచించాలి. Item No. 11 "Payment of village officers in Telangana" అని ఉన్నది. అక్కడ ఎంత collect చేస్తారో దాని ననుసరించి ఆ proportionate గా వాళ్లకు payment చేయవలసివస్తుంది కనుక దానిని వెనువెంటనే నిర్ణయించడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు కాబట్టి excess grant అడగడం సహజం. అందువల్ల దానిని వదులుకోవచ్చు. మిగతావి ఉన్నాయి. Officers తమ report ను submit చేయడం estimates ను submit చేయడం, ఆలస్యం కావడం వల్ల జరిగినటువంటి excess ఉన్నాయి. వీటన్నిటిని వెనువెంటనే అసెంబ్లీ ముందుకు తీసుకువచ్చేదానికి వీలుఉన్నది. మరొకటికూడ మంత్రిగారు ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. దీనిలో చాల items లో officers estimates submit చేయడం చాల ఆలస్యం అవుతున్నదని వ్రాశారు. కాని దానికి కారణాలు వ్రాయలేదు. కారణాలు వ్రాసినట్లయితే అది సరైనటువంటి కారణం అవునో కాదో మనం ఊహించుకొనేదానికి వీలు ఉన్నది. Item No. (4) General Sales Tax and other taxes and duties administration అనేదానిలో యిలాగఉన్నది. Proposals for supplementary grant were not submitted in time to the subordinate controlling officers అని చెప్పినారు.

ఇక్కడ మొదటి item లో అంతా కూడా fluctuating కాబట్టి వెనువెంటనే submit చేయడానికి వీలులేదు అని చెప్పినారు. అది reasonable గా ఉన్నది. అలాగే item No. (6) లో Board of Revenue within time submit చేయలేదు అని ఉన్నది. Item (10) లో కూడా Revenue Board time లోగా

account submit చేయలేదు అని ఉన్నది. అలాగే item (11) లో Revenue Board budget estimate submit చేయలేదు అని ఉన్నది. ఎందువల్ల submit చేయలేదో కనుగొంటే మంచిది. సరైన కారణం ఉండి submit చేయలేక పోయినట్లయితే ఫరవాలేదు. ప్రతి సంవత్సరం యిలాంటివి వస్తూ ఉంటాయి Within time వాళ్లందరు estimate చేసేటట్లయితే budget making efficient గా వుంటుంది కాబట్టి ఉద్యోగస్తులు, Heads of the Departments గాని, యితరులుగాని, estimates submit చేయడంలో ఆలస్యం చేయకుండా చూడాలి అని చెపుతూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ డి. వి. రమణారెడ్డి (దర్శి):—అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన supplementary demands ను బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. Prohibition fail అయిందని, అవినీతికరంగా జరుగుతూ ఉన్న దానిని ప్రభుత్వం ఇంకా ఉంచటం ఎందుకు అని చాలమంది మాట్లాడి ఉన్నారు. Prohibition పెట్టినప్పటికీ ప్రతి యింట్లో కాచుకొని త్రాగుతున్నమాట వాస్తవమే. Fail అయిందని తెలుసుకున్నప్పుడు అది సక్రమంగా జరిగేటటువంటి మార్గాలు ఏమిటో ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించినట్లు కనబడలేదు. Fail అయిపోయిందని ఎంతో కాలం క్రిందటనే తెలుసుకున్నారు. అందరు చెబుతున్నారు. తప్పు జరగకుండా చేయడానికికూడ మార్గంఉన్నది. P. R. C. కేసులు మాదిరిగా 2, 3 సంవత్సరాలు శిక్ష వేసే పద్ధతి గవర్నమెంటు ఎందుకు చేయడం లేదు. కొద్దిగా జుల్మానా వేయడమో లేదా శిక్షలుకూడ వేయడమో, వేయకుండాకూడ వదలి పెట్టడం జరుగుతున్నది. వాటిని పట్టుకొని శిక్ష వేసేలోపల 4, 5 వేల రూపాయలు సంపాదించుకుంటున్నాడు. 50, 100 రూపాయలు జుల్మానా వేసినప్పుడు సులభంగా ఎడం చేత్తో పారవేసి యింటికి అదేపని మొదలు పెడు తున్నాడు. ఇది fail అయిందని ప్రతి ఒక్కరు చెపుతున్నప్పుడు Act ను enforce చేసి ఎక్కువ శిక్షలు వేసినట్లయితే కొంతవరకు దీనిని అరికట్టడానికి వీలు అవుతుంది. ఈ విధంగా కట్టుబాటు చేయడానికి మార్గం ఉండికూడ గవర్న మెంటు ఎందుకుగాను చేయడంలేదో అర్థం కావడం లేదు. ఇటువంటి తీవ్ర రూపమైన తీవ్రరూపములో చర్యలు తీసుకుంటేనే తప్ప ప్రొహిబిషన్ చక్కగా నిర్వహింపబడదు. ప్రభుత్వం యీ విషయం వెంటనే గమనింపవలసివుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను. నే చెప్పినట్లు తీవ్ర చర్యలు తీసుకొనడానికి పూను కుంటుందని ఆశిస్తున్నాను.

ఈనాడు ప్రభుత్వయంత్రాంగములో ల్యాపం, లంచగొండితనము చాలా విపరీతముగా వ్యాపించివున్నది. ఇది బహిరంగ రహస్యము. దీనిని అందరూ ఒప్పుకుంటారు కూడ. ఏ ఆఫీసుకు వెళ్ళినప్పటికి, డబ్బు యిస్తే పని అవుతున్నది తప్ప, సక్రమమైనదైనా, అవసరమైనదైనా యింతే ఏ పని కావడం లేదు. దీనిని గూర్చి మేము ఎంత మొత్తుకున్నప్పటికి ప్రభుత్వం ఎందుకు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొనడం లేదో నాకు అర్థకావడం లేదు. దీనిని అరికట్టకుండా ప్రభుత్వం ఎన్ని మంచి పనులు చేసినప్పటికి అవి మంచిపనులు క్రిందకు రావని

మనవి జేస్తున్నాను. ఒక యం. ఎల్. ఎ. తన పదవీ కాలములో పంపిన కాగితమునకు, అతని పదవి అయిపోయిన కొంత కాలమునకు జవాబు వస్తున్నది. ఎంత పెద్ద వారు ఆఫీసులకు వెళ్ళినప్పటికి పనులు కావడం లేదు. డబ్బు యిస్తే మాత్రం ఎంత పని అయినప్పటికి వెంటనే అయిపోతున్నది. ఈ పరిస్థితిని త్వరగా బాగు చేస్తే తప్ప వాతావరణం మరింత కలుషితమైయ్యే ప్రమాదమున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. అసలు దీనిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు అశ్రద్ధ చేస్తున్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రభుత్వం తీవ్ర చర్యలు తీసుకుంటేనే తప్ప విలయతాండవం చేస్తున్న యీ శక్తులు అరికట్టబడవు. ప్రభుత్వం అందుకు వెంటనే పూనుకుంటుదని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ సందర్భములో నా నియోజకవర్గము గూర్చి రెండు విషయాలు మనవి జేస్తాను. మా దర్శి తాలూకాలో మెట్ట సేద్యమువలన ప్రయోజన మేమియు లేదు. ఎక్కువ భాగం మోటల సేద్యముపై ఆధారపడి సేద్యము చేయవలసి వుంటుంది. వందలాది ఎకరములున్నవారు కూడ భోజనమునకు యిబ్బంది పడవలసిన పరిస్థితిలో వున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి కావాలని నాలుగు సంవత్సరాల నుండి కోరుతున్నప్పటికి, యిప్పటివరకు అక్కడ సరఫరా చేయలేదు. టౌన్సులో విలాసముకు మాత్రం అపరిమితంగా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయుచున్నారుగాని, అవసరమైన, జీవనోపాధికి అవసరమైన వ్యవసాయమునకు మాత్రము సరఫరా చేయడము లేదు. ఇది ఎంతవరకు న్యాయమైన విషయమో గమనించవలసినదిగా ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడముద్వారా ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది. తద్వారా దేశములో దారిద్ర్యము తొలగుతుందనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. మాకు నందికొండ ప్రాజెక్టు వస్తుందని ఎంతో ఎదురుచూస్తున్నాం. మా తాలూకాలో కొంత భాగం దీని క్రింద ఎఫెక్టు అవుతుంది. తతిమ్మా ప్రాంతాలకు సప్లయి చానెల్స్ ఏర్పాటు చేయవలసివుంది. ఆ విషయాన్ని నేను గత అయిదు సంవత్సరాలుగా చెబుతున్నాను. ఇంతవరకు అది నెరవేరలేదు. ఇటువంటి స్కీములవలన తొందరగా అభివృద్ధి సాధించ డానికి అవకాశముంటుందనే విషయం ప్రభుత్వం గమనించవలసివుంటుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిజేస్తు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు నా కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (మిడుతూరు):— అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సులో 5 కోట్ల 13 లక్షలను అడుగు తున్నారు. ఇందులో సంఘానికి అవసరమైన ఖర్చులకొరకు ఏమైనాతీసు కున్నారా ? అంటే లేదనిచెప్పాలి. ప్రాజెక్టులనుగూర్చి, పరిశ్రమలనుగూర్చి, ప్రభుత్వ యంత్రాంగములోని బాగోగులనుగూర్చి, సమర్థత అసమర్థతలగూర్చి చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు.

సాంఘిక సంక్షేమమునకు సంబంధించి నేనవసరమనుకునే ప్రాథమికావస రాలను గూర్చి మాత్రం యిప్పుడు ప్రస్తావిస్తాను. Women Welfare Department అంటూ ఒకటివుంది. Planning Department ఒకటివుంది, ప్రత్యేకంగా

Social Welfare Department వుంది, పంచాయతీరాజ్యాన్ని ఏర్పాటుచేసుకున్నాము. స్వరాజ్యం వచ్చి 14 సంవత్సరాలు అయింది కాని, యింతవరకు పల్లెటూళ్ళలో ప్రజలకు ముఖ్యమైన వసతులేవి ఏర్పాటు కాలేదు. అందులో ముఖ్యమైనది స్త్రీలకు మరుగుదొడ్లు సౌకర్యం యింతవరకూ కలగలేదు. దీనివలన స్త్రీలు ఎంతో అవస్తపడుతున్నట్లు యిక్కడవున్న ప్రతి సభ్యునికీ తెలుసు. ఎన్నికలలో గ్రామాలలో పర్యటిస్తున్నప్పుడు వారికి తెలిసేవుంటుంది. నా స్వానుభవమునుగూర్చి యిక్కడచెప్పదలచుకున్నాను. ఎన్నికలలో నేను చాలా పల్లెటూళ్ళు పర్యటించాను ప్రతి పల్లెలో గూడ యీ విషయం చెబుతూ వచ్చాను. తలవొంచుకొని తిరిగిరావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది. ఒక గ్రామములో ముస్లిమ్సువున్న ప్రదేశానికి నేనువెళ్ళడం తటస్తమయింది. అక్కడ పరదా చాపునవుండి ఒక సోదరి యీ విధంగాఅన్నది—

[illegible] ہماری حالت دور کرنے والا بہادر کوئی نہیں ہے -

తలవొంచుకొని సిగ్గుతో తిరిగివచ్చాను. మహాత్మగాంధి యొక్క జీవితచరిత్ర మనకందరికీ బాగాతెలుసు. అయన దక్షిణాఫ్రికాలో మొట్టమొదట పరిష్కరించబూనుకున్న సమస్య. కలకత్తా కాంగ్రెసు సమావేశమునకుపోయినప్పుడు అక్కడికి నాయకులు, బ్రహ్మాండనాయకులంతా వొచ్చారు అంతా వారివారియొక్క ఉపన్యాసాలగూర్చి తర్జనభర్జనలు చేస్తుంటే డెలిగేట్సు యొక్కమరుగుదొడ్లు సమస్యనుగూర్చి మహాత్మాగాంధి పాటుపడ్డారు. మహాత్ముని ఆత్మకథలో మనకుయిటువంటి మిత్రసంఘటనలు ఎన్నోకనబడతాయి. అంతెందుకు ! డాక్టర్ అచ్చమాంబగారు మనకందరకూతెలుసు. ఆమె 'ప్రసూతి శిశుపోషణా' అనే పుస్తకం వ్రాశారు. అందులో ఆమె స్త్రీల అనారోగ్యమును గూర్చి ప్రస్తావించి యీ మరుగుదొడ్డి సౌకర్యం లేకపోవడంవలన అనారోగ్యం అధికమవుతున్నదని వ్రాశారు. దీనికి ఎవరు పూనుకోవాలి ? Health Department వుంది, Women Welfare Department వుంది, పంచాయితీరాజ్ వుంది. ఎవరు యీ పనికిపూనుకుంటారు ? పంచాయితీలకు అప్పజెప్పమంటారు. పంచాయితీల యొక్క ఆర్థికస్థితి ఎటువంటిదో మనకుతెలుసు పంచాయితీలు ఈ సమస్యను ఏ విధంగాను పరిష్కరించలేవు. దీనికై, ఏ డిపార్టుమెంటు అయినప్పటికి, ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొనవలసిన అవసరమున్నది. ఈ 5 కోట్ల 13 లక్షల రూపాయలలో ఒక కోటి రూపాయిలు కాకపోయినా, యాభై లక్షల రూపాయిలు ఏర్పాటుచేసి జిల్లా ఒక్కింటికి రెండు లక్షలు యిప్పుడుయిచ్చి గ్రామాలలో స్త్రీలకత్యంత అవసరమైన మరుగుదొడ్లను నిర్మించవలసిందిగా మంత్రిగారికి వినయపూర్వకముగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మరుగుదొడ్ల సౌకర్యం కలుగచేయాలని ఖజానాల మంత్రిగారికి వినయపూర్వకంగా విన్నవిస్తున్నాను. వచ్చే జూలై మాసములో బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టే నాటికి ప్రతిఒక్క గ్రామంలో మరుగుదొడ్లు ఏర్పాటు చేసామని సగర్వంగా చెప్పగలరని అనుకొంటున్నాను. రెండవది, యాచక నిషేధము, 14 సంవత్సరాలుగా పురోగమనం సాధించామని అంటున్నాము. కాని యాచకత్వం

మాత్రం నిర్మూలించలేదు. వారికి వోటింగ్ హక్కు లేదు. రాజ్యాంగచట్టం చెప్పిన బృహత్తర ఆశయాలు, ఆదర్శాలు అలాగే ఉండిపోయాయి. ఇప్పటికి నాగరికతకు కొలతబద్ద యాచకత్వం లేకుండా ఉండడం అని మనం గ్రహించ లేకుండా ఉన్నాం. జిల్లాకు ఒకటి అయినా అనాధ శరణాలయం ఏర్పాటుచేసి యాచకత్వాన్ని నిర్మూలించడం అత్యవసరం. మద్యపానం అన్నది ఎంతగా నిర్మూలించవలసి ఉందో, అది ఎంతటి సాంఘిక దురాచారమో, యాచకత్వం కూడా అంతకంటె బృహత్తర సాంఘిక దురాచారమని ప్రభుత్వం గుర్తించి యాచకత్వం నిషేధించడానికి తగిన శ్రద్ధ తీసుకుని జిల్లాకు కనీసం ఒక లక్ష రూపాయిలైనా ఖర్చుచేసి యాచకత్వ నిర్మూలనకై అనాధ శరణాలయాలను ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను. ఇవి అత్యంత అవసరమైన విషయాలు, వీటినిగురించి తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ వచ్చే బడ్జెటు కాలంనాటికైనా వాటికై ప్రత్యేక మొత్తాలను కేటాయించ వలసిందని ఖజానామంత్రిగారికి మరొక్కసారి విజ్ఞప్తి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. బుచ్చయ్య (బూరుగంపాడు):—అధ్యక్షా, మా ఖమ్మం జిల్లాలోని బూర్గంపాడు నియోజకవర్గం గురించి తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావాలని నా అభిప్రాయం. బూర్గుంపాడు తాలూకా అడవిప్రాంతం అక్కడ ఎక్కువభాగం కోయ, లంబాడీ, హరిజన ప్రజలున్నారు. ఆ నియోజకవర్గం మొత్తం మూడుతాలూకాలను కలుపుకొని ఏర్పడింది. ఎల్లందుల తాలూకాలో సగం, పాల్వంచ తాలూకాలో సగం, బూర్గుంపాడు తాలూకాలో మూడు ఫిర్కాలు కలిపి ఆ నియోజకవర్గం ఏర్పడింది. అందులో 815 గ్రామాలున్నాయి. నిన్న ఆర్థిక శాఖామాత్యులు వెనుకబడ్డ జాతులను ముందుకు తీసుకురావడం కోసం ప్రభుత్వం గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తుందని చెప్పారు. అక్కడి పరిస్థితులను చూస్తే, ఈరోజువరకు, 14 సంవత్సరాలై స్వాతంత్రం వచ్చినా, ప్రభుత్వం అక్కడ ఏమి ప్రయత్నం జరగలేదని అక్కడ వున్న అడవి ప్రజలకు ఎలాంటి సాయం జరుగలేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతిసంవత్సరం గోదావరి వచ్చినపుడు గ్రామాలను వదలి పెట్టిపోయి గుట్టలప్రక్క పడుక్కునేస్థితి అక్కడ రైతాంగానికి ఉంది. ఈ విషయం 1953 వ సంవత్సరములోనే ప్రభుత్వానికి తెలుసు. గోదావరి వద్దు నుంచి గట్టుపైకి ఇండ్లు కట్టుకోవాలని తెలియబరచుకున్నా, అక్కడ వుండే రెవిన్యూ అధికారులు పైకిపోయి ఇండ్లు కట్టుకోవాలంటారు—ఫారెస్టు అధికారులు అలాకట్టుకోడానికి వీలులేదు అంటారు. రామగూడెం, క్రొత్తగూడెం బెస్తపాలెం రెండు గ్రామాలున్నాయి. అక్కడ ఇండ్లలోనికి కూడా గోదావరిపోతుంది. అక్కడ రైతుల దుర్భర పరిస్థితులను ప్రతిపక్ష నాయకులు సుందరయ్యగారు చూచి ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు ఇచ్చారు. అది ఏమైనదో అతీగతీ తెలియదని మనవిచెస్తున్నాను. ఏటూరు నాగారం నుంచి బూర్గుంపాడు వరకు రోడ్డువేయాలని రెండు సంవత్సరాలకితం స్కీము మంజూరైనట్లు తెలుస్తోంది. ఈ రోజు ఆ రోడ్డు పని మాత్రం ప్రారంభించలేదు. అక్కడ నుంచి రైతులు ఏదైనా ధాన్యం క్రొత్తగూడెం మార్కెటుకు తీసుకు రావలసి

వస్తే 75 మైళ్లు బండిపై రావాలి. పుట్టి అంటే 8 బస్తాలు, పుట్టి ధాన్యం తీసుకు రావాలంటే 20 రూపాయల కిరాయి కావాలి, నాల్గు రోజుల ప్రయాణం. రైతులకు ఎంతో ఇబ్బంది. కాబట్టి ఏటూరు నాగారంనుంచి బూర్గంపాడు రోడ్డును తక్షణమే ప్రారంభించాలని మనవి చేస్తున్నాను. నెల్లిపాక చెరువు అని ఒకటి ఉంది. దానినే తుమ్మల చెరువు అని కూడా అంటారు దానిక్రింద మూడు వేల ఎకరాలు సాగు అవుతుంది. కాని మోరీ సక్రమంగా పనిచేయడం లేదు. నీరు వెళ్లిపోతూంటుంది. ఆ మోరి మరమ్మతు చేస్తే మరొక నాలుగు వేల ఎకరాలు సాగు అవుతుంది. ఆ చెరువును కూడా సుందరయ్యగారు చూచి ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు ఇచ్చారు. రెండు లక్షల వరకు మంజూరు అయినట్లు వినికిడి, కొండరుకు ఇంతవరకు బైటకు తీసుకురాలేదు, ప్రభుత్వమే పూనుకొని ఆ చెరువును మరమ్మతు చేసుకుంటే అక్కడ వుండే ప్రజలు సహకరించడానికి పట్టుదలగా వున్నారు. అవి కోయ గ్రామాలు, ప్రభుత్వం వారు తక్షణమే చెరువు పని ప్రారంభించి అక్కడవుండే రైతాంగాన్ని కాపాడుతారని ఆశిస్తున్నాను. 'గెట్టు' నెంబర్లు, పోరంబోకుల విషయం వెనుకబడ్డ జాతులైన కోయ, లంబాడీ, హరిజనులకు అయిదేకరాలు మెట్ట కాని రెండున్నర ఎకరాలు మాగాణి కాని పంచిపెట్టాలనేది ప్రభుత్వ విధానంగా చెప్పారు. జిల్లా కలెక్టరు 1961 సంవత్సరం ఆగస్టు 31 లోగా దరఖాస్తులు పెట్టుకోండి, మీ పేరు మీద మీఖాన్‌లో వున్న భూములకు పట్టాలు ఇస్తామని నోటీసు ఇచ్చారు. మా నియోజకవర్గములో 800 దరఖాస్తులు రైతుల ద్వారా ఇప్పించడం జరిగింది. అయినా ఈరోజు వరకు వాటిని గురించి ఏ రకమైన జవాబు లేదు. అయితే ఆ భూములు ఎవరి చేతులలో వున్నాయనేదికూడా చూడవలసి ఉంది. సింగరెడ్డిపల్లెలో 20 సంవత్సరాలనుంచి కోయలు, బెస్తలు సాగు చేసుకుంటున్నారు. కాని ఆ భూమి వరంగల్లులో చందాల వెంకటాద్రికి బూర్గంపాడు నాయక్ తహసిల్దారు ఇంకా ఇతర పెద్ద భూస్వాములకు పట్టాలు అయినట్లు డిక్లేరు చేసారు. వారు తహసీలు కట్టినట్లు ఎక్కడా రిజిస్టరులో నమోదు కాలేదు. ఇన్నాళ్ళుగా చేస్తున్న రైతులకు లేకుండా పోయాయి.

మనుగూరులో బుచ్చిరాజు అనే పెద్ద భూస్వామి ఉన్నాడు. అతడు దాదాపు నాలుగైదు వందల ఎకరాల పట్టాదారుడు. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు భూమిని 400 ఎకరాలకు సొంత భూమి అనే పేరుతో ఎకరం 500 రూపాయల చొప్పున అమ్ముకుంటున్నారు. అలాంటి పెద్ద పెద్ద భూస్వాముల చేతులలో గవర్నమెంటు భూమి ఉంది. అది తీసి పెట్టక ప్రజలకు పంచవలసి వచ్చేటప్పటికి బీద ప్రజలకు 5 ఎకరాలకంటె ఎక్కువ యివ్వకూడదు పది ఎకరాలు పట్టావుంటే అదనంగా యివ్వబడదు అని తహసిల్దారు అంటారు. పెద్ద భూస్వాముల చేతిలో ఉన్న గవర్నమెంటు భూములను సక్రమంగా బీదలకు వచ్చేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(Sri K. Punnayya in the Chair)

* శ్రీ వి. పర్వతరెడ్డి:—(పెద్దపూర) అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు సందర్భములో దేశీత తత్కాలు నాలుమందిఖర్చు గురించి దుబారా గురించి చాలా విషయాలు

మాట్లాడారు. ఈ సందర్భములో నేను నల్లగొండ జిల్లా, దేవరకొండ తాలూకా పెద్దవూర నియోజకవర్గ సమస్యలను గురించి మాటలాడ దలచుకున్నాను. దేవరకొండ తాలూకా దాదాపు రాయలసీమతోపాటు ప్రతిసారి కరువుకు గురి అవుతున్న ప్రాంతం. ఎప్పుడు రెండు సంవత్సరాలు మూడు సంవత్సరాలు వరుసగా పంటలు పోతూవుంటాయి. శిస్తులుకూడా వాయిదాలు వేస్తూఉంటారు. అది మంత్రులందరకూ తెలిసిన విషయమే. అయితే శాశ్వతంగా ఆ ప్రాంతంలో కరువు నివారణ చేయడానికి అవసరమైన నీటి వనరులున్నాయి. అయినప్పటికి మన ప్రభుత్వం 14 సంవత్సరాల పరిపాలనలో కూడా దేవరకొండ తాలూకా వరకు ఇక నీటి వనరు స్కీము అయినా తీసుకోలేదని చెబుతున్నాను. నైజాం కాలంలోనే "గంజి" ప్రాజెక్టు కట్టారు. దాని ద్వారా పదివేల ఎకరాలుమాత్రం సేద్యం అవుతుంది. పెండ్లిపాకల ప్రాజెక్టు చిన్న చెరువు, 5 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు. దానిలో రెండువేల ఎకరాలు సేద్యం కావడం లేదు. మొత్తం 14 సంవత్సరాల కాలంలో దేవరకొండ తాలూకా వరకు ఒకేఒక "భీమనివల్లి" ప్రాజెక్టు కట్టారు. పేరు మాత్రం ప్రాజెక్టు కాని వేయి ఎకరాలలోపు మాత్రమే సేద్యం అవుతుంది. అంతకంటె ఎక్కువ సేద్యం కాదు. అంతకంటే వేరే నీటి వనరులు ఏమాత్రం లేదు. అది 220 గ్రామాలు కలిగిన తాలూకా అక్కడ నీటి వనరులు లేనందువల్ల ఎప్పుడూ కరువుకు గురికావలసి వస్తుంది. కేవలం మెట్టపైరులపైన ఆధారపడి జనం జీవిస్తూ ఉంటారు. ఈ సందర్భములో అక్కడ దాదాపు నాలుగైదు నీటి వనరులున్నాయి. గంజి ప్రాజెక్టుపైన 16000 ఎకరాలు సేద్యం అవుతుందని మొదట లెక్కవేశారు, ఇప్పుడు పదివేల ఎకరాలకు మాత్రమే నీరు యిస్తున్నారు. దానిపైన ప్రజల ఆందోళన ఫలితంగా యీ మధ్య అక్కడ మూడడుగుల షట్టర్సు వేస్తె మరొక 5 వేల ఎకరాల భూమి సేద్యం కాగలదని ఇంజనీర్లు, అధికార్లు లెక్కలు వేసి ఎస్టిమేట్సు తయారుచేశారు. కాని అయిదారు సంవత్సరాలనుంచి ఆ సమస్యను తీసుకోవడం లేదు. దానివల్ల అయిదార్లు గ్రామాలలో దాదాపు 5 వేల ఎకరాలు సేద్యం అయే అవకాశం ఉంది. అదే విధముగా చందపేట ఫిర్కా అడవి ప్రాంతం అయినప్పటికి దాదాపు 200 సంవత్సరాల క్రితంనుంచి మేళమ్మ చెరువువుంది. ఎడారిగా వున్న పెద్ద చెరువు కేవలం గండి మాత్రమే వేయవలసి వున్నది. తూములు కాలువలు అక్కన్న మాదన్న రోజులలోనే వేసినట్లు శాసనాలు చెబుతున్నాయి. గండి మార్చాలని 14 సంవత్సరాలనుంచి అందోళన చేస్తున్నప్పటికీ నల్లగొండ శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ గండి మరమ్మతు చేయకుండా ఉన్నందువల్ల దాని క్రింద సెద్యం కావలసిన ఆరు వేల ఎకరాలు యీ నాటికి కూడా కేవలం మెట్ట భూములలో పడిఉన్నాయి. గండి పూడ్చడానికి దాదాపు నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం కొలతలు వేశారు. ఇన్ని సంవత్సరాల నుండి కొలతలు వేయడం మాత్రం జరుగుతున్నది. గాని మరమ్మత్తుకు పూనుకోవడం లేదు. ఇది విచారకరమైన విషయం. ప్రణాళికలో కోట్లకొలది రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్న ప్రభుత్వానికి గండ్లు పూడ్చే శక్తి లేదా అని ఆలోచించవలసి వస్తోంది. చాల మంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ చాలా పథకాల విషయం

చెప్పారు దేవరకొండ తాలూకాలో ఏ పథకము అమలు లోకి రానందువల్ల కరువుపాలు కావలసి వస్తోంది. ఖండేరాయని చెరువు ఉంది. అది ఇబ్రహీం పట్నం ప్రాంతంలో ఉంది. దాని క్రింద భూములు దేవరకొండ ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. అక్కడ కూడ గండి పూడ్చడం జరగలేదు. గండిని పూడ్చితే దాని క్రింద పదివేల ఎకరాలు సేద్యం అయ్యే అవకాశం ఉంది. ఇకనైనా చెరువులు మరమ్మత్తు చేస్తే గంజి పట్టర్ను ద్వారా మేళ్లమ్మ చెరువు ద్వారా ఖండేరాయని చెరువు ద్వారా మొత్తం 20 వేల ఎకరాల సేద్యం అయ్యే అవకాశం ఆ నియోజకవర్గ ప్రజలకు ఏర్పడుతుంది. ఈ విషయాలు ఎన్నో సార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. ఇక జాగుచేయకుండ వచ్చే బడ్జెటులో సక్రమంగా పరిశీలించి కలెక్టర్లకు ఇతర ఇంజనీర్లకు తెలియపరచి గండ్లు పూడ్చే కార్యక్రమం పూర్తి చేస్తే 20 వేల ఎకరాలు మాగాణి అయి ఆహారకొరత కొంతవరకు తీరుతుంది. దానివల్ల రెండు లక్షల రూపాయలు ఆదాయం ప్రభుత్వానికి దొరుకుతుంది. అందుచేత గండ్లు పూడ్చే వ్యవహారం పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా పెద్దవాగు ప్రాజెక్టు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడింది. ఆ నాడు బ్లాకు కమిటీల ద్వారా జిల్లా కలెక్టరుకు విజ్ఞప్తి చేయగా రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చ బడింది. రెండవ ప్రణాళిక అంతమయినది. మూడవ ప్రణాళిక కూడా నడుపుతున్నాం. పెద్ద వాగు ప్రాజెక్టు మాత్రం పని ప్రారంభించడానికి ఏలాంటి చర్య తీసుకున్నట్లు కనబడలేదు. పెద్దవాగు ప్రాజెక్టు ద్వారా 5 వేల ఎకరాల భూమి దేవరకొండ ఫిర్కాలో సేద్యం కాగలదు. దాని సర్వే భీమనపల్లి ప్రాజెక్టు సర్వే చేసినపుడే చేశారు. దానికి 11 లక్షల రూపాయలు ఖర్చవు తాయని ఎస్టిమేటు కూడా తయారుచేశారు. ఏ కారణం చేతనో యింతవరకు పని అరంభింప లేదు. కాబట్టి యికనైనా ఆ ప్రాజెక్టు సమస్య తీసుకుని పూర్తి చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. దేవరకొండలో శాశ్వత కరువు నివారణ జరగాలంటే యిదివరకు చెప్పిన నాలుగు స్కీములు గండి పూడ్చడం, పెద్ద వాగు ప్రాజెక్టు పూర్తి చేస్తే దాదాపు 25 వేల ఎకరాలు మాగాణి కావడానికి అవకాశం ఏర్పడు తుంది. దేవరకొండ తాలూకాలో 220 గ్రామాలకు నీటి వనరులు లేవు. కేవలం బావుల మీదనే ఆధారపడి సేద్యం చేస్తున్నారు. దేవరకొండలో ఒక గ్రామానికి కూడా విద్యుచ్ఛక్తి లేదు, ఈ నాడు దాదాపు అన్ని ప్రాంతాలలో అక్క డక్కడ కొంతవరకు యిచ్చినట్లు రిపోర్టులు యిచ్చారు. దేవరకొండలో విద్యుచ్ఛక్తి అనే పదమే వాడబడలేదు. అయితే విద్యుచ్ఛక్తి రామగుండం నుంచి నాగార్జునసాగర్‌కు కలిపినారు. తుంగభద్ర నుంచి కల్వకుర్తికి దేవరకొండ పట్టణానికి లైను వేస్తున్నారు. స్తంభాలు పడుతూఉంటే విద్యుచ్ఛక్తి వస్తుంది. బావులు మొదలు బాధతీరుతుందని రైతులు ఆశిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో నాగార్జునసాగర్ నుంచి చలకుర్తికి వచ్చే లైనులో కాలువ లున్నాయి కనుక గ్రామాలలో బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి యిచ్చే సమస్య లేదని అంటారు. ప్రభుత్వం వచ్చే బడ్జెటులో కరువు నివారణ గురించి ఆలోచించి విద్యుచ్ఛక్తి ఆ ప్రాంతానికి ఎక్కువ భాగం యివ్వడానికి ఆలోచించాలి.

బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను. దేవరకొండ తాలూకాలో ఎక్కువ భాగం ఆముదాల పంటనిస్తుంది, లక్షా యిరవై వేల రూపాయలు విలువచేసే ఆముదాలు ఒక్కొక్క సంవత్సరం వేస్తారు. ఆ ప్రాంతంలో ఆముదాలు ప్రధానమైన పంట అని మంత్రులందరకు తెలుసును. బొంబాయి నుంచి షావుకార్లు వచ్చి ఖరీదు చేస్తారు బొంబాయికి ఎగుమతి చేస్తారు. దేవరకొండలో ఆయిల్ మిల్లు ఏర్పాటు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. 5 లక్షల రూపాయల వరకు ఖర్చు అవుతాయని ఎస్టిమేటు వేశారు, పది సంవత్సరాల నుంచి అమలులోకి రావడంలేదు. హామీలు యిచ్చినవారు యీ సమస్యను తీసుకోలేదు. సరుకు యితర ప్రాంతాలవారు ఖరీదు చేయక పోతే తక్కువ ధరకు అమ్ముకోవలసి వచ్చి రైతులు నష్టపడుతున్నారు. ఆయిల్ మిల్లు ఏర్పాటు చేస్తే రైతాంగానికి ధర పడిపోకుండా సరియైన గిట్టుబాటు అవుతుంది. అంతేకాదు, మిల్లు ఏర్పాటు చేయడంవల్ల 1200 మందికి పనికూడా కలుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమం పూర్తిచేయడానికి ఆయిల్ మిల్లు ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అదేవిధముగా నా నియోజక వర్గంలో ఎర్రవల్లి దగ్గర గాజుఫ్యాక్టరీ సిద్ధమవుతుందని శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలు చేశారు. ఆ రాళ్లను పంపించారు గాజు తయారవుతుందని చెప్పారు. శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు రాయి పరిశీలనచేసి ఏర్పాటు చేస్తారని హామీ యిచ్చారు. గాజుఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం చేస్తే ఆ ప్రాంతంలో కొంతమందికి పని దొరికి నిరుద్యోగ సమస్య కొంతవరకు తీరుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తాత్కాలిక కరువు నివారణ కాకుండా శాశ్వత కరువు నివారణ పథకాలను దేవరకొండలో అమలు చేస్తారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

* *ఆర్థికమంత్రి (శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి)*:—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మరల ఈ అవకాశాన్ని తీసుకొని చాల ఎక్కువగా సూచనలు చేశారు. ఇది ఒక miniature general discussion on the budget లాగ కనపడుతోంది. అయి నప్పటికి వారు చేసిన సూచనలకు నా ధన్యవాదాలు. సాధ్యమైనంతవరకు వారు చెప్పిన విషయాలకు నేను సమాధానము చెపుతాను. మొట్టమొదట బాపనయ్యగారు చర్చను ప్రారంభిస్తు సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టు మెంటును గవర్నమెంటే నడిపిస్తే బాగుంటుందని, ఈ కార్యక్రమాన్ని జిల్లా పరిషత్తులకు ఇవ్వడం అంత మంచిది కాదని చెప్పారు. గత శాసన సభలోకూడ ఈ వేదిక నుంచి అనేక మంది శాసన సభ్యులు, ముఖ్యముగా హరిజన శాసన సభ్యులు, ఇతరులు ఈ సూచనను చేశారు. కాని ప్రభుత్వము యొక్క దృష్టిలో సాధ్యమయి నంతవరకు, వీలైనంతవరకు వికేంద్రీకరణ చేస్తే మంచిదని, ఈ కార్య క్రమాలు చురుకుగా సాగడానికి అవకాశము ఉంటుందనే general principle క్రింద చాల అధికారాలు సమితులకు, పరిషత్తులకు అప్పగించడము జరిగినది అయినా ఈ శాసనసభలోనే ఈరోజున శ్రీ లక్ష్మీకాంతరావుగారు కరీంనగర్ నుంచి వచ్చిన సభ్యులు చెప్తుతూ ఈ సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు పరిషత్తుల క్రింద వుండవలసినదేతప్ప ప్రభుత్వం క్రింద ఉండకూడదని అన్నారు.

ఏమైన ఇదివరకు ప్రభుత్వము ఒప్పుకొన్నది. దీనిని ఆలోచించవలసిన అత్యవసరము వుందా లేదా అనేది ప్రభుత్వము ముందు ఆలోచించి నిర్ణయించవలసిన అవసరము వున్నది. జిల్లాపరిషత్తులలోను, సమితులలోను పని చురుకుగా సాగుతోంది. Progressive decentralisation అనే general policy ప్రభుత్వానికి వున్నప్పుడు, కొంతమంది సభ్యులలో ఇంకొక అభిప్రాయం వున్నప్పుడు, ఈ రెంటిని బాగా ఆలోచించి ప్రభుత్వము నిర్ణయం చేసుకోవలసి వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత హాస్టల్సు విషయముచెప్పారు. ఇప్పుడు 800 పైచిలుకు హాస్టల్సువున్నవి. సక్రమముగా నడపడములేదని పదే పదే చెప్పారు. కౌన్సిల్ చర్చలలో బాపనయ్యగారు అక్కడవుండగా ఈ విషయాన్నే చెప్పారు. ఏదయిన సర్దుబాటు చేసుకొంటే చేసుకోవాలి తప్ప వారుచెప్పినది remedy కాదేమోనని అనుకొంటున్నాను. వాటిని నడిపేవారు సక్రమముగా నడపకపోతే correct చేయవలసినదే తప్ప ప్రతి విద్యార్థికి మనము ఇచ్చే 15 రూపాయలో, 16 రూపాయలో సరిపోతుంది వారే చదువుకొంటారు అనేది పొరపాటు అభిప్రాయం. ఒకొక్కక్క హాస్టలులో 40 మందో, 50 మందో students వున్నప్పుడు ప్రభుత్వము మొత్తము మీద కొంత గ్రాంటు ఇస్తుంది. దానిలో పరిమితి చేసుకొని ఖర్చు చేసుకోడానికి అవకాశము వుంటుంది. కాని ప్రతి విద్యార్థికి 15 లేక 16 రూ॥ల చొప్పున ఇచ్చి బస్తీకిపోయి చదువుకోమంటే అది సాధ్యమయ్యే మాటకాదు ఒకపూట హోటలులో తిండి దొరుకుతుంది. ఎక్కడ ఉంటాడు. ఎట్లా చదువుకొంటాడు. ఈ ఇబ్బందులు అన్నీవున్నవి కాబట్టి వారు చెప్పినది remedy కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇదివరకు ఇంకొకటికూడ ఆలోచన చేశారు. ఇప్పుడు హాస్టల్సులో మేనేజర్సుగా వున్నవారిని తీసివేసి ఒక లోయర్ డివిజన్ గుమాస్తానో, లేక ఒక అప్పర్ డివిజన్ గుమాస్తానో తీసుకొనివచ్చి మేనేజరుగావేస్తే పరిస్థితులు బాగుపడతాయా అని ఆలోచనలు చేస్తే అది లాభం లేదని తేలిపోయింది. ఇప్పుడున్న వారిలో కొన్ని లోపాలు లేకపోలేదు. ఏదో సేవచేయాలని కొంతమంది శ్రద్ధ తీసుకొని చేస్తున్నారు. లోట్లు లేవనికాదు. ఉన్నమాట నిజమే. వాటిని సర్దుబాటు చేసుకోడానికి ఆలోచనలు చేయవలసినదే తప్ప ఏదో లోయర్ డివిజన్ గుమాస్తాను వేస్తే జరిగే విషయము కాదు. Scheduled Castes, Scheduled Tribes వారినుంచి Court fees వసూలు చేస్తున్నారని చెప్పారు. 1959 జులై 6వ తేదీగల ఒక జి. ఒ. ఇవ్వబడింది. దానిలో "In exercise of the powers conferred, the Government of Andhra Pradesh hereby remits in the whole of Andhra Pradesh the fee chargeable under the said Act in respect of an application or petition made to the Government, the Board of Revenue or any Public Officer by persons belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and other backward classes including Vimukthi jathis or by associations belonging to the aforesaid classes in respect of the following matters viz.,

1. Grant of land free of cost for house-sites;
2. grant of scholarships or educational facilities;
3. grant of financial assistance;

4. grant of subsidies to private hostels; and

5. adoption of measures necessary to promote their economic or social conditions." అని ఉన్నది. కాబట్టి ఇప్పుడు stamp fee వసూలు చేయడము లేదు.

కృష్ణాబారేజ్ భూముల గురించి చెప్పారు. గుంటూరు జిల్లాలో కూడ కొన్ని గవర్నమెంటు భూములున్నాయి. నాగార్జునసాగర్ను estimate చేసినపుడు ఇవి benefit అవుతాయని వీటియొక్క ఖరీదు project estimate తో తీసుకోనడము జరిగినది. Project estimate తో తీసుకొన్న తరువాత ఇది ఆదాయం, ఇది ఖర్చు అనే విషయము తేలింది. అందుచేత ప్రభుత్వము ఇదివరకు చేసిన నిర్ణయము సక్రమమయినది అవి poor people కు ఇవ్వవచ్చు. Market value పైన ఇవ్వడానికి వీలు అవుతుంది కాని free గా ఇవ్వడానికి వీలుకాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ను estimate చేసినపుడు అక్కడున్న భూములను market value ప్రకారం తీసుకోలేదు. ఈ బంజరు భూములన్నింటిని ఎకరానికి రూ. 100/-, రు.150/-ఖరీదు కట్టి estimate చేశారు. వేలం వేస్తే వచ్చిన రూ. 2,000 లేక 3,000 చొప్పున estimate కట్టలేదు. కృష్ణాబారేజ్ క్రింద ఇదివరకు సాగుఅవుతున్న ప్రాంతాలను extend చేస్తూ వచ్చినది. పెదనందిపాడు కాల్వ మొదలైనవి వస్తున్నవి. రూ. 100 లేక రూ. 150 లు పుచ్చుకొని పేద ప్రజలకు పట్టాలు ఇస్తామనేది ఇదివరకు గవర్నమెంటు పాలసీకాని వేలము వేయడము కాదు. ఇప్పుడు ఈవేలము వేసే పద్ధతి ఎందుకు వస్తోంది?

శ్రీ జి. బాపనయ్య:—6-5-61 న issue చేసిన జి. ఒ. లో కృష్ణాబారేజ్ క్రింద వున్న భూములను auction వేసి, ఆ వచ్చిన డబ్బును హరిజనులకు ఉపయోగిస్తామని అన్నారు. ఒక్క హరిజనుడికే ఇవ్వడము ఏమిటి; స్టేటు మొత్తము మీద ఉపయోగిస్తాము అని అన్నారు. కృష్ణాబారేజ్ క్రింద వున్న భూములకు నాగార్జునసాగర్ క్రింద వున్న భూములకు ఏమీ సంబంధము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair).

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇది వరకు ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయాలు సక్రమమైనవి. వాటిని మార్చటానికి అవకాశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

కండెమ్డ్ జీప్స్ గురించి చెప్పారు. కండెమ్డ్ అంటే అన్‌సర్వీసబుల్ అన్నమాట. పది సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్నవి, అంత మంచి కండిషన్‌లో లేవు కాబట్టి కొత్తవి తీసుకొనటం మంచిదనే ఉద్దేశంతో తీసుకొనటం జరిగింది

కాని ఎక్కువ రిపైర్స్ కానివి, బాగా పనిచేస్తున్నవి కండెమ్ చేసి అమ్మే పరిస్థితి ఎప్పుడూ లేదు. అలా పాడైనవే అమ్మటం జరిగింది.

కమ్యూనల్ జి. వో. ఎవరికి ఉపయోగ పడలేదని చెప్పారు. దాని గురించి నా అభిప్రాయం చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

భూదాన సమ్మేళనం గురించి చెబుతూ ప్రభుత్వం చాలా ఖర్చు పెట్టింది అన్నారు.దానికి ఆర్గనైజ్ చేసిన, దానితో సంబంధం వున్న శ్రీ మూర్తిరాజు గారే దానికి సమాధానం చెప్పారు. ప్రభుత్వం డబ్బు లాండుకు కాని, ఆర్గనైజేషన్‌కు కాని ఇవ్వలేదు. ప్రతి చోట చేసే ఏర్పాట్లు కొరకు చేసే ఖర్చే అక్కడా చేశాము. శానిటరికి, వాటర్ సప్లయికి కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన వుంది. ఇందులో అది సమ్మర్ టైంలో జరిగింది. ఎన్నో లక్షల మంది వచ్చే సందర్భంలో ఆ ఏర్పాటులు చేయాలి కాబట్టి చేసింది కాని ప్రత్యేకంగా ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కు కాని, ఆర్గనైజేషన్‌కు కాని డబ్బు రూపంగా ఇచ్చింది ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అది కేవలం కాంగ్రెసు సంస్థకు సంబంధించినది కాదు. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ వంటివారు కాంగ్రెసులో లేరు. అనేక మంది పెద్దలు, అన్ని పార్టీల వారు, అన్ని అభిప్రాయాల వారు దానిలో వున్నారు. తన పార్టీ కోసం, కాంగ్రెసు పార్టీ కోసం చేసుకొన్నారనే మాట బాగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—నంబుద్రిపాద్ ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు కేరళలో జరిగిన సర్వోదయ మహాసభకు అధికార పూర్వకంగా సహాయం చేశారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నంబుద్రిపాద్ ప్రభుత్వం ఏదైనా చేసి వుండవచ్చు. కాని మేము ఇక్కడ న్యాయంగా చేశామని చెబుతున్నాను.

గోదావరిపై బరాజ్ కట్టాలని చెప్పారు. అంతేగాక గోదావరి ఆనకట్ట డేంజర్‌లో వుందని చెప్పారు. వంద సంవత్సరములయిందని అలా చెప్పారను కొంటాను. కాని అటువంటి ఎలార్మింగ్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ చెప్పటం మంచిది కాదు. బరాజ్ కట్టవలసిందని చెబితే చెప్పవచ్చు, కట్టవలసిన అవసరం వుంటే నాల్గవ ప్లానులోనో, అయిదవ ప్లానులోను చేసుకోవచ్చు. కాని డేంజరస్ పొజిషన్‌లో వుందని చెప్పటం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అది కట్టి వంద సంవత్సరాలు అయినది. తిరిగి కృష్ణ మోస్తరు అవుతుందేమో కొత్తగా కట్టుకొంటే మంచిదనే రిపోర్టు ప్రభుత్వం వద్ద లేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—లేదు. షట్టర్స్ ఆరేడు అడుగులు ఎత్తు చేయాలనుకొన్నప్పుడు అలా చేస్తే ఆనకట్ట నిలుస్తుందా లేదా, ఏదైనా ప్రమాదం వుందా అనే విషయాలు ఆలోచించవలసి వుంది. అందుకు ఆనకట్ట ప్రాంతంలో పరిశోధన చేస్తే కాని తెలియదు. షట్టర్స్ ఎత్తు చేసినప్పుడు ఆ వత్తిడికి

నిలబడుతుందా లేదా అనేది కూడ పరిశోధన జరిగింది, జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—సగం సగం అనుమానాలతో చేయటం కంటె బ్యారేజ్ నిర్మాణం చేయటం మంచిదనే ఇంజనీర్ల అభిప్రాయం వచ్చింది, ప్రజల కోర్కె కూడా అదే కాబట్టి దానిని ఆమోదిస్తే మంచిది కదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—బరాజ్ కడితే మంచిదని ఇంజనీర్లే చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు. మనకు కట్టే శక్తి వున్నదా లేదా అన్నది వేరు.

ఇక, ఫ్లడ్ కంట్రోల్‌కు వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో కొన్ని స్కీములు ప్రారంభించాలన్నారు. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనం ప్రొవైడ్ చేసుకొంటున్నాము. తప్పకుండా పని కొనసాగింప బడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. వెస్ట్ గోదావరిని నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారన్నారు. చాల పొరబాటైన మాట. ఏ జిల్లాకు అయినా ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడిందంటే అది వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా అనే చెప్పాలి. ప్యాకేజ్ స్కీము ప్రోగ్రాం మొదలు పెట్టాము. ప్యాకేజ్ ప్రోగ్రాం అంటే సామాన్యం కాదు. 20, 30 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేసి వ్యవసాయకులకు లోన్స్, ఇంకా ఇతర స్కీములకు ఇవ్వటం జరుగుతున్నప్పుడు ఆ జిల్లాను నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారనుకోవటం పొరబాటు. మూర్తిరాజు గారు అక్కడ్నుంచి వస్తుంటే నెగ్లెట్ చేయటం అంత సాధ్యం కాదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—వెస్ట్ గోదావరిలో వెస్టరన్ పోర్షన్.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో వెస్టరన్ పోర్షన్ వుంది. ఉడ్రై ఏరియా వుంది. పలనాడు ప్రాంతాలు వున్నాయి. వాటన్నింటికి సహాయం చేయవలసిందే. కొల్లేరు లేక్ విషయం చెప్పారు. అది వారికి పెట్ సబ్జెక్ట్. కొల్లేరు లేక్‌లోని వాటర్‌ను సముద్రంలోనికి డ్రైవ్ చేయాలని, ఉప్పుటేరును వైడెన్ చేయాలనే ఆలోచనలున్నప్పుడు అది టూరిస్ట్ సెంటర్ ఎలా అవుతుంది? నీరు వుంటేనే టూరిస్ట్ సెంటర్ వుండాలి కాని నీరంతా సముద్రంలోకి డ్రైవ్ చేసిన తరువాత టూరిస్ట్ సెంటర్ లాభం లేదు. అక్కడ రెండు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు వున్నాయి. వాటిని సక్రమంగా నడిపించి ప్రజలకు కోఆపరేటివ్ ఫార్మింగ్ పై విశ్వాసం కుదిర్చి అవి సక్రమంగా జరుగుతున్నాయనే అభిప్రాయం వారిలో కలుగ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు గురించి చెబుతూ చాలాచోట్ల వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్ వుందని చెప్పారు. హెరిడిటరి సంస్థల కంటె మోర్ హెరిడిటరి సంస్థ అయినదని చెప్పారు. అక్కడక్కడ చట్టం ప్రకారం ఆవిధంగా వున్నట్లుంది. దానిని సరిదిద్దటానికి ఆలోచించాలి. దానికి సంబంధించి అక్టోబరు ప్రాంతంలో ఒక బిల్లు తమ ముందు ప్రవేశ పెడతాము. అప్పుడు తమరందరు తగు సలహాలు ఇవ్వవచ్చు.

శ్రీ విశ్వనాథంగారు విశాఖపట్టణంలో ఇండ్ల గురించి చెప్పారు. 11 లక్షలు ఇచ్చాము. ఏ జిల్లాకు కూడ అంత ఇవ్వలేదు. విశాఖపట్టణంకు ఒక ప్రత్యేకత వుంది. అది సముద్రం పక్కన వుంది. అక్కడ బీచ్ వుంది. ఆ బీచ్‌ను బాగా అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. దానికి 10 లక్షలు ఇచ్చాము. అది చాలదంటు న్నారు. ఇంకా ఇవ్వవలసివుంది. రెంటల్ హౌసింగ్ స్కీము క్రింద ఎల్. ఐ. సి. నుండి అప్పులు తీసుకొని ప్రతి జిల్లాకు పంచిపెడుతున్నాము. గౌరవసభ్యులు శ్రీ పున్నయ్యగారనుకొంటాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు కూడా ఏమి ఇవ్వలేదని చెప్పారు. నాకు జ్ఞాపకం, subject to correction and verification శ్రీకాకుళం జిల్లాకు కూడ లక్ష రూపాయలు ఇచ్చామనుకొంటున్నాను. ఒకే సంవత్సరం, ఒకే చోట తీసుకొన్న అప్పు అంతా ఖర్చు పెట్టుకోము. పారిశ్రామికంగా కూడా అభివృద్ధి జరిగేటట్లు అన్ని చోట్ల కేటాయింపులు చేయవలసి వుంది. హార్సిలి హిల్స్ గురించి విమర్శించారు. అక్కడ ఎన్. జి. వో స్టాఫ్ కొరకు సర్వెంట్స్ క్వార్టర్స్‌కు, ఇతర కార్యక్రమములకు నాలుగు లక్షల పై చిల్లర ఖర్చు పెట్టాము. దానిపై అభిప్రాయ భేధాలు వుంటే వుండవచ్చు. మన రాష్ట్రంలో హిల్ స్టేషన్‌గా ఉపయోగపడే ప్రాంతం అదొక్కటే. అది 4,300 అడుగుల ఎత్తున వుంది. దానిని డెవలప్ చేసుకొంటే బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతో అక్కడ రోడ్డు వసతులు, నీటి సప్లయి సౌకర్యములు, రోజుకు మూడు నాలుగు రూపాయల ఖర్చుతో వుండే విధంగా అక్కడ సౌకర్యములకు, చిన్న చిన్న పార్కులకు, ఇంకా అనేక కార్యక్రమాలకు కొంత డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్న మాట వాస్తవమే. అందులో సర్వెంట్ క్వార్టర్స్, ఇతరమైనవి కట్టవలసివచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత రెండవ item 16 వేలు మాత్రమేనని చెప్పినారు, అది 16 వేలు కాదు. 86 వేలు అని explanatory note లో మొట్టమొదటలోనే చెప్పినాము. కాని అవి surrender అయినాయి. Surrender అయినవే మళ్ళీ re-grant చేస్తున్నాము. తరువాత శ్రీ బాబూరావుగారు tribes విషయం చెప్పినారు. అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు. విశాఖపట్టణం area లో corporation పెట్టినాము. ఈ corporation సక్రమంగానే జరుగుతుందని అనుకొంటున్నాము. మంచి ఉద్యోగస్తులనే వేసినారు. పోయిన సంవత్సరం ఒక conference కూడా పెట్టి, అక్కడికి శ్రీ అనంతరామన్ గారు కూడా వెళ్ళి ఒక పెద్ద report ప్రభుత్వానికి submit చేసినారు. చేసినతరువాత కొన్ని లక్షలు, బహుశ 4 లక్షలకు తక్కువ లేకుండా, దానికి subsidy కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ plan ప్రాంతాలలో Scheduled Tribes కు జరుగుతున్నటువంటి exploiting అది పూర్తిగా లేకుండా చేయడానికి సాధ్యంకాకపోయినా, సాధ్యమైనంతవరకు అది తగ్గించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అదేమాదిరిగా మన మిత్రులు, బూర్గుంపాడు నుంచి వచ్చినటువంటి సభ్యులు కూడా చెప్పినారు. ఈ Corporation యొక్క కార్యక్రమాన్నే కొంత విస్తృతంచేసి తెలంగాణా ప్రాంతములో ఉండేటటువంటి ఈ tribal areas కు కూడ ఆ సంస్థనే విస్తృతం చేస్తే బాగుంటుందనేటటువంటి అభిప్రాయానికి వచ్చారు, ఇంకా నిర్ణయం జరగలేదు, ఇటీవలనే

ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆ అనంతరామన్ గారితో కూడా మాట్లాడినారు. అది ఎట్లా జరుగతుందో చూడవలసియుంటుంది. తరువాత సత్యనారాయణరాజుగారు తుంగభద్ర దగ్గర ఒక Road bridge కట్టవలెనని అన్నారు. ఇటీవలనే కర్నూలు దగ్గర ఒకటి కట్టినారు. ఇప్పటి పరిస్థితులలో మళ్ళీ ఇంకొకటి కట్టడానికి సాధ్యం అవుతుందని నేను అనుకోను. Third Plan లో అది సాధ్యంకాదు. నాల్గవ Plan విషయం నేను చెప్పలేను. పోతే rural electrification చేయవలసిందని అంటున్నారు. మనము సుమారు 65 కోట్లు 3 వ Plan లో పెట్టినాము. దీంట్లోకూడా కొంచెము ఎక్కువభాగము generation కే ఇవ్వవలసి యుంటుందని మనము అనుకొంటున్నాము. నేను ఇదివరకే కూడా ఈ చర్చలలో చెప్పాను. Rural electrification కు సంబంధించినంతవరకు బహుశ Secon Five Year Plan యొక్క tempo ను keep up చేస్తామో లేదో అనేటటువంటిది చాలా అనుమానంగా ఉన్నదని నేను స్పష్టంగానే చెప్పాను. మరి ఇప్పటి పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉన్నప్పటికీ, ఏమైనాసరే tempo ను keep up చేయడానికి మనము ప్రయత్నం చేయవలసియుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ పి. వి. చౌదరిగారు కూడా ఆ విషయాన్నే చెప్పినారు.తరువాత తెలంగాణాకు electricity కొంచెము ఎక్కువగా విస్తరణ చేస్తున్నారు. అదేవిధముగా రాయలసీమకు కూడా చేయవలసిందని చెప్పినారు. రాయలసీమకు కూడా చేయవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నదని మనమంతా అనుకొంటున్నాము.దానికి మీ సందేహము లేదు కాని తెలంగాణాకు ఇస్తున్నటువంటిది మొత్తము బొక్కసములో నుంచి ఇస్తున్నటువంటిది కాదు అనే విషయం అందరికి తెలిసినదే. అక్కడ అదనంగా ఉన్నటువంటి డబ్బును phase చేసి ప్రతి సంవత్సరం మూడుకోట్ల రూపాయలు Plan provision నుంచి ఆవిధంగా తెలంగాణాయొక్క డబ్బు ఇస్తున్నామని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Regional Committee వారు, ఆ Sub-Committee వారు ఇచ్చిన report ప్రకారం రాయలసీమ కంటె తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎక్కువ కార్యక్రమం జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. Upper Pennar Project అని మైసూరు, అనంతపురం ఆ border లో ఉన్నది. అది చాలకాలం అయిందికట్టి. కాని దురదృష్ట వశాత్తు అది కట్టి 5 సంవత్సరములు పూర్తి అయినప్పటికినీ, 1, 2 సంవత్సరాలు మాత్రము దానికి పూర్తిగా నీళ్ళు వచ్చినాయి గాని కొదమ 2, 3 సంవత్సరాలు పూర్తి నీళ్ళు రాలేదు. నేను ఒకసారి రెండుసార్లు పోయి చూచేఅవకాశం దొరికింది. బహుశ upper regions లో మైసూరువారు కొన్ని ప్రాజెక్టులు కట్టినందువలన ఈ ఇబ్బంది వచ్చిందని అనుకొంటున్నాము. ఏమైనప్పటికినీ, నీళ్ళు లేకుండా, కొంత డబ్బును betterment tax వసూలు చేస్తున్నారు అని అన్నారు. అది ప్రత్యేకంగా Revenue Deparment వారు ఆలోచించి తగు సహాయం చేయగలరని ఆశిస్తున్నాను. శ్రీ సూర్యనారాయణగారు హరిజను lands distribution చాలా సక్రముంగా సాగుతుందని అన్నారు. వారికి నా హృదయపూర్వక నమస్కారములు. అది ఇంకా చురుకుగా సాగుతున్నవని నేను మనవిచేశాను.

తరువాత లక్ష్మీనారాయణగారు minor irrigation ను neglect చేయవద్దు అన్నారు. నిజమే మేము దానిని neglect చేయడంలేదు. Minor irrigation కు ఒక ప్రాధాన్యత ఉన్నది. దానివల్ల త్వరగా results వస్తాయి. పని త్వరగా పూర్తి అవుతుంది. All round satisfaction వస్తుంది. కాని minorirrigation ను కూడ మనము neglect చేయడానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు అనంతపురం జిల్లాలో famine వస్తుంది. అక్కడ నీళ్లు లేవు. అక్కడ minor irrigation works ఎన్ని చేసినా famine తప్పలేదు. ఒక్క major project ఉంటె తప్ప, దాన్ని నివారించడానికి సాధ్యంకాదు. అందుకని మనం ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, అక్కడ rain fall ను దృష్టిలో పెట్టుకొని minor irrigation ను develop చేసుకోవాలి, subsidy wells artitisan wells ఇవన్ని మనము develop చేసుకోవలసియుంటుంది. "One is not to the exclusion of the other" అనేటటువంటి మాట వారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత కృష్ణంరాజా బహదూర్ గారు tank bed areas గురించి చెప్పారు, వారుకూడ minnor irrigation గురించి చెప్పారు. లక్ష్మినరసింహారెడ్డిగారు రైతులకు ఏమంత సహాయం జరగడం లేదని అన్నారు. తరువాత ఈ ఖర్చులు వేసేటటువంటి పద్ధతి మార్చవలెనని అంటే జూన్ లేక మే ఆఖరువరకు వస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. నేను ఇదివరకే బడ్జెటు చర్చలలో చెప్పాను, ఈ accounting అంతా 31st March వరకే ఉంటుందని దానికి ఉన్నటువంటి pros and cons అంతా కూడను Government of India తో ఆలోచించిన తరువాతనే వచ్చినటువంటి సమాధానము ఈ సభముందు చెప్పడం జరిగింది. తరువాత లక్ష్మికాంతరావుగారు ఇదివరకే చెప్పిన రెండు విషయాలు కూడా వారు చెప్పినారు. గురుస్వామిరెడ్డిగారు minor irrigation backward areas గురించి చెప్పారు. Electrification గురించి చెప్పారు. కనిగిరి water supply గురించి చెప్పారు. అది ముఖ్యమైన విషయం. అది 2, 3 సంవత్సరములనుంచి ప్రభుత్వ దృష్టిని ఆకర్షించిందిగాని, ఆ పంచాయతీ దానిని భరించేటటువంటి పరిస్థితిలోలేదు. ఒకసారి ఈ విషయాన్ని నేను examine చేసేటటువంటి అవకాశంకూడా దొరికింది. ఏమైనప్పటికినీ, అక్కడ కొంచెము శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం అగుపడుతున్నది. Communications విషయం కూడా వారు చెప్పారు. పున్నయ్యగారు M. L. As. ను M. L. Cs. ను జిల్లాపరిషత్తులో సభ్యులుగా ఉండవలెనని, వారు అందులో ఉండకూడదు అనేటటువంటి అభిప్రాయము సక్రమమైనదికాదని చెప్పినారు. అది concentration of power అనే భావముతో మీరు ఆ విధంగా చేస్తున్నారు, M. L. As. చేతిలో ఏమీ power లేదని చెప్పినారు. Concentration of power అని ఎక్కడ చెప్పలేదు. బహుశ concentration of responsibility అని చెప్పినారేమో గాని power అని చెప్పలేదు. అయిన నేను ఇదివరకే council లో చెప్పినట్లు, ఈ విషయంలో రెండు అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. జిల్లా పరిషత్తులలో M.L.A. లు సభ్యులుగా ఉంటె మంచిదని ఒక honest opinion ఉన్నది, వారు ఉండనవసరంలేదు, స్థానికంగా ఉన్నటువంటి స్నేహితులకే ఇది అప్పగించవలెను అనేటటువంటి

అభిప్రాయంకూడా ఉన్నది. ఇక్కడే కాదు, కేంద్ర ప్రభుత్వములో కూడా అటువంటి అభిప్రాయము ఉన్నది. ఈ రెండు అభిప్రాయాలను ప్రభుత్వము ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి కొద్దిమాసాలలో వస్తుందని అనుకొంటున్నాను. తరువాత ఇదివరకు పంచాయతీ సమితులలో గౌరవ సభ్యులుగానే ఉన్నారు, వోటింగు హక్కు లేదు, ఆ హక్కు కూడా కలుగజేయవలెననే సలహా కూడా ఇచ్చారు. మొదటి నిర్ణయంపైన ఇది కొంతవరకు ఆధారపడి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత District Administration కొంత clean గా జరిగేటట్లు చూడాలని చెప్పారు. అది మనమందరు అనుకొన్నటువంటిదే తరువాత శ్రీకాకుళం ఇళ్ల విషయం చెప్పారు. అది నేను ఇదివరకే మనవిచేశాను. బొబ్బిలి రాజాగారు డబ్బు ఇస్తామని అంటున్నారు గనుక బొబ్బిలిలో ఒక కాలేజి పెట్టవలెనని అన్నారు. ఇతర private colleges కు ప్రభుత్వము ఏవిధంగా సహాయం చేస్తున్నదో దీనిని కూడా, ఆ విధంగానే చేయబడుతుంది. దానిని private management క్రింద పెట్టేదానికి ముందుకు వచ్చినప్పుడు, మామూలుగా ఇతర private colleges కు ఇచ్చే grant దీనికి కూడా ప్రభుత్వము ఇస్తుంది. అది ఒక set pattern గా ఉన్నది. Arts Colleges కు అయితే, 75 వేలు ఎంతో ఇస్తారు. తరువాత building grants మొదలైనవి ఉన్నవి. అదంతా మామూలుగా వారికి లభిస్తుందని చెప్పుతున్నాను. ఆమిదాలవలసలో yarn mill పెట్టవలసిందని చెప్పినారు. ఇప్పుడు దాన్నిగురించి హఠాత్తుగా సమాధానము చెప్పలేను. సమాచారం తెప్పించుకోవలసి యుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను; గోపాల కృష్ణయ్య Revenue Board ను abolish చేయవలసిందని అన్నారు. ఇది చాలా పెద్ద subject ఎప్పటినుంచో, 1937 నుంచో వస్తున్నదని అనుకొంటాను, మొట్టమొదట ప్రకాశంగారు రెవిన్యూ మంత్రిగా ఉన్నప్పటినుంచి వస్తున్నది.

శ్రీ వి. సుందరయ్య:– 1885 నుంచి ఈ సమస్య వస్తున్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:– ఏమైనప్పటికీ, దీనిని మేముకూడా ఆలోచించాము. ఆలోచించలేదు అనడానికి వీలులేదు. బాగా ఆలోచించిన తరువాత ఏదైన ఒక సంస్థను తీసివేసి ఇంకొక సంస్థను పెట్టాలంటె, అది definite గా మంచిదని, more useful అనే అభిప్రాయానికి వస్తేనేతప్ప ఉన్నటువంటి సంస్థను తీసి వేయకూడదని, అనుకొన్నాము, ఇది examine చేయబడింది, అందరి అభిప్రాయాలు కూడా తీసుకోవడం కూడా జరిగింది, దీనివలన తేలించి ఏమిటంటె, ఈ సంస్థను తీసివేసి దీనిప్రక్కన Regional commissioners, వగైరా పెడితే, దానివల్ల వచ్చేటటువంటి ఉపయోగం లేదనేటటువంటి అభిప్రాయానికి రావడం జరిగింది. అది గోపాల కృష్ణయ్యగారు కూడా ఒప్పుకొన్న విషయమే మరి పూర్తిగా ఈ సంస్థను తీసివేసి ఆ entire work అంతే Secretariat లోనే జరుపుకొనే అవకాశం ఉన్నదా అంటె, దాంట్లో divided opinion ఉన్నది. ఉన్నితన్‌గారి Land Reforms Committee లో divided opinion ఉన్నది ఆకమిటీ ఒక report ఇస్తే, దానికి dissenting report ఇంకొకటి ఉన్నది. Head of the

Department లేకుండానే సరాసరి merge చేసేటటువంటి కార్యక్రమము, అది major decision. అది చాలా దీర్ఘంగా ఆలోచించవలసి నటువంటిది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Dissenting note లో రెవిన్యూబోర్డు గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—దానికి కాదు. మెర్జర్ గురించిన దానికి dissenting note ఉందని.

శ్రీ జి. చినవెంకన్న:— కాంగ్రెసు పెత్తనంలోకి రాకమునుపే కాంగ్రెసు నాయకులందరూ చెప్పారు—రెవిన్యూబోర్డు ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి మధ్యగోడగా అడ్డముగా ఉన్నదని చాల నష్టదాయకముగా ఉన్నదని, దానిని తీసివేయాలని కాంగ్రెసువారు పెత్తనంలోకి రాకపూర్వం నుంచి చెబుతున్నారు. ఇన్నాళ్లయినా కూడ దానిని తీసివేయమంటె ఆలోచిస్తామనటం కమిటీలు వేయటం బాగుండ లేదని ప్రజలు అనుకొంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మామూలుగా ఆ అభిప్రాయం నాకుకూడ ఉండినది. గాని లోతుకుపోయి ఆలోచిస్తే అది తీసివేయటం మంచిదికాదని అభిప్రాయ పడుతున్నాము. సాధారణంగా బజారులో ఉండే అభిప్రాయానికి ఆ సమస్యను close గా examine చేసిన తరువాత ఉండే అభిప్రాయానికి భేదము ఉంటుంది. ఏమైనప్పటికీ మనం delays ను avoid చేసి ప్రభుత్వ కార్య కలాపాలను speedy గా జరుపుకొనుటకు తీసుకొంటున్న అనేక చర్యలు మనవిచేశాను. Delegation of powers low levels లో కొన్ని powers వప్పజెప్పటం జరుగుతోంది. Administration Reforms Committee సిఫార్సులు అంగీకరించినందువల్ల గాని, ఇదివరకు అనేక కార్యక్రమాలు చేసినందువల్ల గాని, decentralisation కార్యక్రమం చేసి నందువల్ల గాని, ఏదైనా పరిపాలనలో ఆలస్యం జరగకుండ చేయటానికే. The effort is towards avoiding delays. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఒక అనుమానం లేవదీశారు. ఆ 14 కోట్లు ఏమిటి? గడబిడగా ఉన్నదన్నారు. అదేమీ లేదు, ways and means advance 14 కోట్లు యిచ్చారు. అది repay చేశాము. అది లెక్కలలో చూపించుకోవాలి. అసలు ఇచ్చినది నిజంగా 14 కోట్ల 50 లక్షలు. మనం యిదంతా anticipate చేసి, estimate చేసి 13 కోట్ల 95 లక్షలు యిస్తే యింకా 55 లక్షలు యివ్వవలసి యుంటుందన్నారు. అది మొత్తంగా పుస్తకంలో చూపించటం జరిగింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మీరు చెప్పిన 55 లక్షల సంగతి వప్పుకుంటాను.

The Accountant-General has therefore intimated that this Government will have to repay Rs. 1, 450. 90 lakhs as against the budget provison of Rs. 1, 395. 47 lakhs. Hence an additional sum of Rs. 1, 455. 43 lakhs is included in the supplementary statement.

అందువల్ల ఆ 14 కోట్లు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అదే 14 కోట్లు యిక్కడ expenditure side చూపిస్తున్నారు. మొట్టమొదట 14 కోట్లు, మళ్లీ యింకొక 14 కోట్లు అనేది లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—14 కోట్లు దానిలో లేదు అంటున్నారు. 55 లక్షలు అడిగితే సరిపోయేది. మళ్లీ 14 కోట్లు అడుగుతున్నారు. కాని అది లేదంటున్నారు ఆ discrepancy తేల్చాలి. 53 వ పేజీలో చూడండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—discrepancy ఏమిలేదు. రాజగోపాల నాయుడు గారు చెబుతూ excess grant విషయం 1956-57 ది చాల ఆలస్యంగా వచ్చిందని చెప్పారు. Public Accounts Committee 10 ఏప్రిల్ 61 న చెప్పారు. 1957-58 ది 24-8-61 న సిఫార్సులు చేశారు. ఇది వచ్చిన తరువాత explanations from the concerned departments తీసుకోవలసి వచ్చింది. అవే తీసుకొని సాధ్యమైనంత త్వరలో తమముందు ఉంచటం జరిగింది. Excess grant విషయం గోపాల కృష్ణయ్య గారు కొన్ని items చెప్పారు. తెలంగాణాలో Commission to village Officers అనేది ఉన్నది. ఎక్కువ Collections చేశారు కాబట్టి మామూలుగా 10 % provide చేశారు. ఎక్కువ కలెక్షన్సుకు ఎక్కువ కమిషన్ యివ్వవలసి వచ్చింది. అందువల్ల ఎక్కువ ఖర్చయినది. అట్లాగే జమీందార్లకు నష్టపరిహారం.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:-తెలంగాణా ఖర్చు Andhra Expenditure కు సంబంధించి చూపించారు. అది ఎట్లాజరిగింది?

The excess expenditure is due to larger payment of allowances to Village Officers consequent on large collections of Kist. The Village Officers in the Telangana area are paid remuneration in the form of commission which is worked out on a percentage basis on the land revenue collections for the village. The remuneration due to the village officers is first deducted from the land revenue collections and the balance only credited to "VII-Land Revenue". As such the actual expenditure will be fluctuating and proportionate to the land revenue collections. As the land revenue collections during the year 1956-57 were higher, larger remuneration was paid to the village officers. Hence the excess.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—క్రమక్రమేణి తరువాత చెబుతాను ఒక గౌ. సభ్యుడు చెబుతూ గ్రామాలలో బావులు ఎక్కువ ఉన్నచోట్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువ యివ్వాలన్నారు. ప్రభుత్వం చేసే ప్రయత్నం అదే. మన అవసరాలకు సరిపోయే డబ్బు లేనందున కొంచెం కుంటుపడే అవకాశం ఉన్నది. అయ్యపురెడ్డి గారు చెబుతూ మరుగుదొడ్లు స్త్రీల సౌకర్య నిమిత్తం గ్రామాలలో వైనా యివ్వాలన్నారు నిజమే. ఇది ఎక్కువగా పంచాయతీ బోర్డు చూడవలసిన కార్యక్రమం, జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితులు తగు ఏర్పాట్లు అక్కడక్కడా చేస్తున్నారు. అది వారు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. Abolition of Beggary గురించి చెప్పారు. అనాథశరణాలయాలు పెట్టాలన్నారు. Beggar Homes మనకు కొన్ని ఉన్నవి.

Sri E. Ayyapu Reddy:—The Panchayats do not have the power to acquire patta lands. In most cases, these latrines have to be situated only on patta lands. Will Government take care to see that these

Panchayats are empowered to take land acquisition proceedings for the acquisition of patta lands for the situation of latrines?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:--ఇది పెద్ద విషయం 26 వేల గ్రామాలలో స్త్రీలకు మరుగుదొడ్లు కట్టాలంటే ఒక్కొక్క చోట్ల ఒక వెయ్యి రూపాయలు land acquisition కే కావలసి యుంటుంది. ఒక విషయం జ్ఞాపకం చేస్తాను. Rural Sanitation Scheme అని ఉన్నది. 100 గ్రామాలు తీసుకొని బ్లాక్సుగా work చేయాలను కొన్నాను. అది వదలివేశారు దానిలో విమర్శ వచ్చినది. మరుగు దొడ్లను ఏర్పాటు చేస్తే ప్రజలలో ఎడ్యుకేషన్ లేని కారణం వల్లనో ఏమో, రెండవ రోజుకే వాడటానికి అవకాశం లేక పోయింది. దానిమీద యీ సభలో అనేక చర్చలు వచ్చాయి. Drinking water యిస్తే చాల బాగుంటుంది, యివన్నీ పెట్టి డబ్బు దుబారా చేస్తున్నారనంటే ఆస్కీము ఎత్తివేసే పరిస్థితి ఏర్పడింది. వారు చెప్పింది అవసరమే కాని అన్ని గ్రామాలకు drinking water ముందుగా supply చేయాలంటున్నారు. మూడవ ప్లానులో నైనా మనం మంచి నీటిని యివ్వగలిగే పరిస్థితి వస్తే తరువాత ఆ విషయం ఆలోచించు కొందాము గాని వెంటనే అది సాధ్యం అవుతుందని అనుకొనడానికి వీలులేదు.

పర్వత రెడ్డి గారు ఖండరాయిన చెరువు గురించి చెప్పారు. మిత్రులు లక్ష్మీనరస్సయ్య గారు చెప్పారు. అక్కడ tests జరుగుతున్నవని, preliminary investigation జరుగుతున్నదని, బోరింగ్స్ వేస్తున్నారని చెబుతున్నారు. ఏమి result వస్తుందో చూడలి. ఆముదం మిల్లు అత్యవసర మన్నారు. దేవరకొండ ప్రాంతంలో ఆముదం పంట విపరీతంగా ఉంటుంది. అది ప్రత్యేకంగా పెట్ట వలసిన అవసరం ఉన్నదని గుర్తిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

గౌ. సభ్యులు చేసిన సూచనలకు సమాధానం చెప్పాను. అనేక విషయాల పైన మంచి నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు గౌ. సభ్యులు చేసినందుకు నమస్కారములు చెబుతూ ఏమీ డివిజన్ లేకుండ ఈ పద్దులను ఆమోదించవలసినదని ప్రతి పక్ష నాయకులకు మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :——ఇందాక మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెబుతూ "కృష్ణా బ్యారేజ్ క్రింద భూముల విషయం గురించి ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని మేము మార్చదలచుకో లేదు" అన్నారు. కొత్త కాబినేట్ కూర్చుని తిరిగి ఆలోచించి ఆనిర్ణయానికి వచ్చిందా ? మేము ఇది వరకు ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంట్ చేసినపుడు పాత మంత్రి వర్గం అంతాకలిసి "దానిని రి-కన్సిడర్ చేస్తాము; వేలం వేసే పద్ధతి ఆపు చేస్తాము" అని మాకు వాగ్దానం చేశారు. ఆ విధంగా ఆపు చేశారు. ఆ ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని పునరాలోచించి, ఆ భూములను వేలం వేయలని యీ కొత్త కేబినెట్ నిర్ణయం చేసిందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:——ఇంత వరకు కొత్త కేబినెట్ ఏమీ నిర్ణయం చేయ లేదు. పాత కేబినెట్ చేసిన నిర్ణయం ఏదైతే ఉన్నదో —అవి మార్కెట్

వాల్యూకి ఇవ్వాలనేటటు వంటి దానిని గురించి తిరిగి చర్చ ఏమీ చేయ లేదు. ఉన్నటువంటి నిర్ణయం అదే!

శ్రీ. పి. సుందరయ్య:— మేము రిప్రజెంట్ చేసినపుడు—ఆ నిర్ణయాన్ని తిరిగి పునరాలోచించేదాకా తాత్కాలికంగా దానిని అమలు జరపము; అపు చేశాములని ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు, P.W.D. మంత్రిగారు, ఆర్థికమంత్రిగారు మాకు చెప్పారు. ఆ "అపు చేయటం" అనే దానిని తిరిగి ఇప్పుడు మాని వేసి వేలం వేసే దానికి తిరిగి నిర్ణయించారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నేను జరిగినటువంటి నిర్ణయం చెప్పాను. ఎవరు ఎక్కడ ఎప్పుడు చెప్పారన్నది ఇప్పుడు నేను తెల్పటం సాధ్యం కాదు. ప్రతిపక్ష నాయకులు వేరే ప్రత్యేకంగా ఆ సమాచారం కోరితే—తెప్పించి ఇవ్వ గలను. నాకు తెలిసినంతవరకు అవి మార్కెట్ వాల్యూకు ఇవ్వవలసింది అనే నిర్ణయం తప్ప, దానికి వ్యతిరేకంగా ఇంకోనిర్ణయం నాకు తెలిసి నంతవరకు లేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— మేము ఆనాడు మంత్రివర్గం వద్దకు డిప్యూటేషన్ వచ్చినవుడు—తిరిగి పునరాలోచించేంతవరకు వేలము వేయము-అని ప్రభుత్వ మంత్రులు ఆనాడు మాకు ఇచ్చిన హామీ యీ రోజు అమలులో లేదని మనం అను కోవచ్చునా?

Mr. Speaker:-Hon. Sri Sundarayy'spoint is that on a representation made by him and others, the then Chief Minister and also the Finance Minster gave an assurance.

Sri K. Brahmananda Reddy:-No, Sir. I was never a party to any such thing.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—ఆ రోజు మీ మంత్రివర్గం ఆ హామీ ఇవ్వకపోతే మీ కేబినెట్ నిర్ణయము—భూములను వేలం వేసే నిర్ణయమే—అమలు జరుపు తున్నట్లయితే—నవంబరు నుండి ఇప్పటి వరకు యీ ఐదు నెలలు ఆ నిర్ణయాన్ని ఎందుకు అమలు జరప లేదు? అటువంటి హామీ ఏమీ లేకపోతే, వేలం వేయటాన్ని ఏ కారణాల వల్ల అపు చేశారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ప్రతి పక్షనాయకుని యొక్క ఊహాసరైంది కాదండి-5 నెలలు ప్రభుత్వం అమ్మ లేదు అంటె-5 నెలలే పడుతుందో; 5 సంవ త్సరాలే పడుతుందో? మనం ఎట్లా చెప్పటానికి? ప్రతి పక్షనాయకులకు ఆసమా చారం కావాలను కొంటే; ప్రత్యేకంగా అడిగితే తెప్పించి ఇవ్వగలను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—వేరే తిరిగి నేను ప్రత్యేకంగా అడగటం దేనికి? రేపు ఎప్రొప్రియేషన్ బిల్లుపై సమాధానం చెప్పేటప్పుడు చెబుతారా?

Sri K. Brahmananda Reddy:—He is asserting that the Chief Minister has given assurance. Any way he may seek precise information and the hon. Revenue Minister will give the information.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఒకరు చెప్పింది ఒకరు తెలియదంటున్నారు. ఎవరు చెప్పేది నిజమో ఇక్కడ డిసైడ్ చేయటం సాధ్యంకాదు, గౌ. మాజీ ముఖ్య మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు-వారు సమాధానం చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—గౌ. మాజీ ముఖ్య మంత్రి గారు ఇది వరకు ఏదైనా ఎస్యూరెన్సు ఇస్తే-అది కాగితాలలో ఉంటుంది-వారు ఒక మాటచెప్పినా ఒక నిర్ణయం చేసినా-అది తప్పకుండా అధికారులు నోటు చేసుకొని ఉంటారు-నోట్సు వగైరా ఉంటాయి. ఇవి ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు. స్వంత విషయాలు కావు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఈ ఎకౌంట్ తెలియకుండా యీ 14 కోట్లకు మేం ఎట్లా ఓటు చేయమంటారు అధ్యక్షా! బడ్జెట్ ప్రొవిజన్‌లో ఉన్నది 13 కోట్ల 95 లక్షలు అందుకు గాను 14 కోట్ల 50 లక్షలు ఇవ్వవలసిస్తుందని ఎకౌంటెంట్ జనరల్ చెప్పాడని చెప్పారు. అప్పుడు 45 లక్షలు తేడా వస్తుందనేది నేనూ ఒప్పుకొంటున్నాను. అయినా అదనంగా 14 కోట్ల 45 లక్షల మొత్తాన్ని యీ సప్లిమెంటరీ డిమాండ్స్‌లో "ఇన్‌క్లూడ్" చేశారు—45 లక్షలే అదనంగా ఖర్చుకాగా; 14 కోట్లకు ఓటు చేయమంటే ఎట్లా ఓటు చేస్తాము?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—"వేస్ అండ్ మీన్స్ ఎకౌంట్‌అని" మీద ఒక వాక్యం వ్రాయటం వల్ల ఇది వచ్చింది. "Loans from the Government of India" అని 3rd item క్రింద ఉన్నది. ఆ రీపేమెంటుకు ఇందులో 13 కోట్ల 95 లక్షలు వేశారు,మధ్యన అదనంగా 14 కోట్లు ఇచ్చారుగదండీ!అందుచేత ఆ 14 కోట్లుకూడా మళ్లీ ఇచ్చుకో వలసి వచ్చింది.ఆ 14 కోట్ల చిల్లర; 13 కోట్ల చిల్లర—28 కోట్ల చిల్లర ఔతుంది—అది రివైజ్డ్ బడ్జెట్‌లో చూపించే ఉన్నది.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Thanks !

Sri P. Sundarayya :—Sir, we are not pressing any cut motions for decision.

DEMAND No. I — LAND REVENUE — Rs. 5,12,400.

Mr. Speaker:—The question is—

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

పాత తక్కావి బకాయిలు ఒకేసారి నిర్బంధంగా ప్రభుత్వం వసూళ్లను పూనుకొన్నందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

పత్రి కాల్వల రిపేరింగు సంవత్సరాల తరబడి ప్రభుత్వం చేయించకుండా నిర్లక్ష్యం చూపినందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

నకిరేకల్లు నియోజకవర్గంలోని పల్లాల గ్రామంలో మహాపూజు తాటి చెట్లకు నెంబర్లు వేయకుండా భూస్వాములు గీయించి రెవిన్యూ నష్టం కల్గించి నప్పటికి ప్రభుత్వం చర్యతీసుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

1. తాటిచెట్లు, ఈతచెట్లకు పన్ను రెండు సంవత్సరాల నుండి చెల్లించక పోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

2. బంచరాయి భూములపై 10 పర్సెంటుకు తక్కువవున్నదనే కారణం చేత 5 నుండి 10 రెట్లు తావాను వసూలు చేస్తునందుకు చర్చించుటకుగాను.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduee the allotment of Rs. 5,12,400 for land Revenue by Rs. 100

బంజరు భూములను పంచుటలో లోపయికారీ విధానములు తొలగించి, అలస్యములు జరుగకుండా వెంటనే పంచుటను గురించి చర్చించుట.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

For not abolishing taxes to the peasants who pay taxes upto Rs. 10.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

లంచగొండి విధానాన్ని, అంతమొందించుటకు గాను ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని సరిదిద్దవలెనని చర్చించు నిమిత్తము.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:- The question is:

The reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

To urge upon the Government to solve the problem of Village Officers at once.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

For not amending Survey and Boundaries Act though the peasants are agitating throughout the State to rectify the mistakes done in the implementation of the above Act.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs 100.

For not issuing pattas for the house sites to the residents of Vinayakapuram, Sarvanapuram and Asokapuram in Chittoor.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce—allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

To disapprove the measure of the Government for not allowing enough funds for the rehabilitation of the landless poor house-site slum encroachers who are eligible for free house sites in the Municipal towns.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

బంజరు భూములను బీదలకు సక్రమముగా పట్టాలను యివ్వనందున, కొన్ని చోట్ల వేలమునకు పెట్టుచున్నందున.

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

పంచాయతీలకు లాండు రెవిన్యూ నుండి 15 పర్సెంటు కేటాయించ పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by Rs. 100

Grants-in-aid ను పంచాయతీలకు సకాలంలో ఎడ్జస్టు చేయకపోవుటను గురించి (2) పంచాయతీలకు 0.25 న. పై. యిచ్చే సందర్భములో జనాభానంతా దృష్టిలో తీసుకోకుండా మైనారిటీ వెళ్లనివారిని మినహాయించి 0.25 న. పై. యివ్వటం పంచాయతీలకు కళ్లనీళ్లు తుడవటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

హైద్రాబాదు అగ్రికల్చరల్ ఇన్ కంటాక్సు చట్టంను ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకంగా రద్దుచేయుటను గురించి.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not abolishing watercess for the lands under spring and river channels in Cuddapah, Chittoor, Kurnool and other districts in the State, as in Anantapur District.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not giving remission to the additional cess on sugarcane for the year 1961-62 though the prices of jaggery have fallen to a great extent.

To reduce the allotment of Rs. 5,12,400 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for stopping Tastiq allowances till now given to some religious institutions and Temples in our State.

The motions were negatived.

DEMAND No. III—STAMPS ADMINISTRATION Rs. 1,65,200.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,65,200 for Stamps Administration by .. .. Rs. 100

ప్రభుత్వం చేసిన చట్టములను, ఆర్డర్లను వెంటనే అమలుపరచక నిర్లక్ష్యం చేయుటవలన ప్రభుత్వమునకు నష్టం రావటం, తద్వారా ప్రజలు ఫలితములను పొందకపోవుటను గురించి.

The motion was negatived.

DEMAND No. IV—FOREST DEPARTMENT Rs. 4,75,800.

Mr: *Speaker*:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by .. .. Rs. 100

To discuss the failure of the Government in allotting separate blocks for goat grazing.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by .. .. Rs. 100

అనేక వందల యకరాలు అడవి భూమిని సాగుకు లాయకైన భూములను కృష్ణాజిల్లాలో అడవులనుండి మినహాయించి సాగుకు యిచ్చి అధికాహారోత్పత్తికి పూనుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by .. .. Rs. 100

అడవుల సంరక్షణ పంచాయతీలకు బాధ్యత అప్పగించపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by .. .. Rs. 100

ప్రభుత్వం అడవులను పెంచుట అనే కార్యక్రమం (జీడి, సరుకు చెట్ల పెంపకం) క్రింద లక్షలకొలది ధనం వృధా పర్చుటను గురించి.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,75,800 for Forest Department by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not protecting the wild life in Balapalli game sanctuary of Cuddapah.

The motion was negatived.

DEMAND No. V- REGISTRATION DEPARTMENT Rs. 1,10,000

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,10,000 for Registration Department by Rs. 100

To discuss regarding the mounting corruption in Registration Department and the Failure of the Government to take necessary measures to reduce the bribery in the above Department.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,10,000 for Registration Department by Rs. 100

కృష్ణాజిల్లా, గన్నవరం తాలూకా, ఇందుపల్లి గ్రామంలో సబ్ రిజిష్ట్రార్ ఆఫీసు ఐడినరేటింగు సెంటర్ ను ఓపెన్ చేయకపోవుటను గురించి.

The motion was negatived.

DEMAND VI—TAXES ON VEHICLES ADMINISTRATION Rs. 3,79,900

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,79,900 for Taxes on Vehicles Administration by Rs. 100

ఈ సంవత్సరం ట్రాన్సుపోర్టు ఆఫీసరును చాలా మందిని పరిపాలనా అవసరం పేరుతో విపరీతంగా ట్రాన్సఫర్లు చేయుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 3,79,900 for Taxes on Vehicles Administration by Rs. 100

మోటారు వెహికిల్స్ చట్టం ననుసరించి లారీలకు సక్రమంగా కంట్రోలు చేయకపోవుటను గురించి.

2. లారీలకు స్పీడు కంట్రోలు మెషీన్ ను ప్రవేశపెట్టకపోవుటను గురించి

The motions were negatived.

DEMAND VII-GENERAL SALES TAX ADMINISTRATION
Rs. 5,18,700

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

To urge the Government not to utilise Commercial Tax Officials to collect loans floated by the Government.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

To discuss about the malpractices of the Officials at the Check posts causing much inconvenience and hardship to the poor peasants.

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

To discuss about the harassment done to the merchant class by the Commercial Tax Officials.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

సేల్సు టాక్సు అధికారులకు చాల విపరీతమైన అధికారాలు కలుగచేస్తూ వ్యాపారులకు అధికారుల, దయాధర్మాలకు గురిచేస్తూ, అత్యధిక అధికారాలు యివ్వటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 5,18,700 for General Sales Tax Administration by Rs. 100

జనరల్ సేల్సు టాక్సు చట్టంలో అనేక మార్పులు తెచ్చి వ్యాపారులను అనేక యిక్కట్లకు గురిచేస్తూ 6 సం. రాల పాతలెఖ్ఖలను ఎప్పుడు అడిగితే అప్పుడు చూపించాలని నిర్బంధించటంను గురించి.

The motions were negatived.

DEMAND No. IX-IRRIGATION FOR..Rs. 53,08,800.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not having taken up the repairs to Kottakaluva in Tangatoor Village, Rajampet Taluq, Cuddapah District.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,8,00 for Irrigation by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not having taken up flood relief measures in Rajampet Taluq.

The motion was negatived.

Mr. Speaker :— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by ... .. Rs. 100

తుంగభద్ర ఎగువకాలువలోని భాగముగా, గుంతకల్లు కాలువను, ఇది వరలో అంగీకరించికూడా, ప్రస్తుతము తొలగించినందున విచారిస్తూ, దానిని కూడా చేర్చవలసినదిగా కోరుటకు.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

కృష్ణానదికి flood readings తెల్పె guage లను ప్రతి ఉపనదీ ముఖద్వారాల లోను నెలకొల్పుటకు చర్యలు తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

విజయవాడ సర్కిల్‌లోయున్న spell over works కార్యక్రమమును కృష్ణా జిల్లాలో వెంటనే పూర్తి చేయించక పోవుటనుగురించి.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

బుడమేరు వరదకట్టలు నందిగామా, సెల్లటూరు, వెల్వడం గ్రామాలవద్ద 2 సంవత్సరాల క్రితం గండ్లు పడినను పూడ్పించుటకు చర్యలు తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

జిల్లా పరిషత్‌లకు, పంచాయతీ సమితీలకు మైనరు యిరిగేషన్ అభివృద్ధి కార్యక్రమం రెస్టోరేషన్ కార్యక్రమం అప్పగించినను సకాలంలో డబ్బు మంజూరు చేయక జాప్యం చేయుటను గురించి.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

To urge upon the Government to take up the Bandallapalli Project to give irrigation facilities to Kudunadu, Kurunpalli and other villages.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

To urge upon the Government to take up the Nandipalli Project to feed the tanks upto Chendravagi village in Sidhout Taluk of Cuddapah District.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

To urge upon the Government to take the work of Constructing a new Tank for the Village of Taraballagudem in Sidhout taluk of Cuddapah District.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

To discuss regarding the failure of the Government in impressing the Central Government to treat Nagarjunasagar Project as a National Project.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

1. శాలిగౌరవరం ప్రాజెక్టు (నల్లగొండ తాలూకాలోకి వచ్చు ఏటి కాలువ మరమ్మతు) పూడికను సంవత్సరాలతరబడి చేయించని ప్రభుత్వచర్యను చర్చించుటకుగాను.

2. మేళ్లమ్మచెర్వు, ఖండేరాలోని చెర్వులగండ్లు పూడ్చకపోవటంగురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

చిన్నపాలేరు ప్రాజెక్టు (నల్లగొండతాలూకాలో) మూడవ ప్రణాళికలో చేర్చకపోవటంగురించి చర్చించుటకుగాను.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

నల్గొండ తాలూకాలోని క్రిష్ణాపురం గ్రామం వాగుకు ఆనకట్ట కట్టక పోవటంవల్ల చర్చించుటకుగాను దోనిపాముల (నల్లగొండ తాలూకా) వాగుకు ఆనకట్ట కట్టించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

గూటాల పంపింగు స్కీమువల్ల పోలవరం—కొవ్వూరు తాలూకాలలో 11 గ్రామాలలో 11 వేలు (పదకొండు) ఎకరముల భూమికి నీటిసదుపాయము కలుగును. సదరు స్కీము అమలు నిమిత్తం ఆయాగ్రామాల రైతాంగము తమ వంతు వాటా ఖర్చులు భరించుటకు ముందుకు వచ్చినప్పటికి యింత వరకు పంపింగుస్కీము అమలుజరుపుటకు ప్రయత్నము ప్రారంభించనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పోలవరం తాలూకాలో గూటాలవద్ద పంపింగు స్కీము పూర్తి చేసినట్టయిన 11 వేల యకరముల భూమిసాగు అవుతుంది. గత 15 సంవత్సరముల నిర్మాణముకొరకు అన్నిపార్టీలవారు కోరినప్పటికి యింతవరకు పూర్తి నిర్మాణము పూర్తి చేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. ... Rs. 100

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా పోలవరంతాలూకాలో కోప్రాడవద్ద కాల్వకు రిజర్వాయర్ నిర్మించితే పదిగ్రామాల గిరిజనరైతులు అధికోత్పత్తి చేయుటకు ఆర్థికంగా బాగుపడుటకు వుపయోగపడుతుంది. గత 25 ఏండ్లనుండి ఈ రిజర్వాయర్ నిర్మాణం చేయవలసినదిగా అన్ని రాజకీయ పక్షములు కోరినప్పటికి, యింతవరకు ఆ నిర్మాణము పూర్తిచేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 53,08,800 for Irrigation by .. .. Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పోలవరం తాలూకాలో జాగిపూడివద్ద రిజర్వాయర్ నిర్మించితే 15 గ్రామాల రైతులు అధికోత్పత్తి చేయుటకు—ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డ వారిని బాగుచేయుటకు ఉపయోగపడ్తుంది. గత పది సంవత్సరములనుంచి అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, రైతాంగము కోరినప్పటికి యింతవరకు ఆ నిర్మాణము పూర్తి చేయనందులకు.

The motions were negatived.

DEMAND No. X - HEADS OF STATE, MINISTERS AND HEADQUARTERS STAFF Rs. 12,59,400.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by .. Rs. 100

1. మంత్రులు, పొదుపు ఉద్యమానికి ఆదర్శంగా తమ జీతముల తగ్గింపుకై ఎలాంటి ప్రయత్నం చేసుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

2. చిన్న కుటీర పరిశ్రమలలో జరుగుచున్న, దుబారా, పై ఎలాంటి ఫిర్యాదులొచ్చినా పరిశీలించుటకుసిద్ధంగాలేని ప్రభుత్వచర్యను చర్చించుటకుగాను.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by . Rs. 100

ప్రభుత్వోద్యోగులకు నేటి అధిక ధరలననుసరించి జీతాల పెంపుదలకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by .. Rs. 100

పున్నితన్ కమిటీ రిపోర్టు ననుసరించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by .. Rs. 100

డిస్ట్రిక్టు గెజెటీర్సును సభ్యులకు సకాలంలో అందించుటలో చాలా జాప్యం చేయుటను గురించి,

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by .. Rs. 100

ఆంధ్రప్రదేశ్ యిన్‌ఫర్మేషన్ అండ్ పబ్లిక్ రిలేషన్సుకు ప్రజలతో నిత్యాసంబంధం పెట్టుకొనుటకు వీలుగా తెలుగు తెలిసిన డైరక్టరును నియమించకపోవుటను గురించి.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 12,59,400 for Heads of State Ministers and Headquarters Staff by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not merging the Directorate and Secretariat along with the abolition of Revenue Board.

The motion was negatived.

DEMAND No.XII—DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS FOR Rs. 49,49,200

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and by Miscellaneous by .. Rs. 100

To criticise the Government for utilising the Officials in collecting loans floated by the Government and thereby giving opportunity for corruption to grow–

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To discuss as to how the Panchayat Administration in Telangana area has failed to exercise proper supervision over the affairs of the Pachayats.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To bring to the notice of the Government that the remuneration paid to the Seth Sendis is not actually being paid to them but it is only a virtual payment.

And further to bring to the notice of the Government as to how the system of adjusting the Salaries payable to the Seth Sendis towads the collection of Small Savings Compulsorily although it is a voluntary scheme with particular reference to (1) Shadnagar, Mahbubnagar District. (2) Nirmal, Adilabad District.

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To discuss and bring to the notice of the Government how the Revenue Patels are not so far being supplied their necessary registers and the like free of costs inspite of specific orders of the Government in this regard.

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To discuss and to bring to the notice of the Government as to how the interim relief is not the solution to the problem of Village Officers especially Telangana area.

And further to bring to the notice of the Government that the Kagaz Baha payable to the village officials is not being paid to them in the Yellareddy, Nizamabad District.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

వున్నితన్ కమిటీ రిపోర్టు ననుసరించి గ్రామోద్యోగులకు తగిన సౌకర్యములు కలిగించకపోవుటను గురించి.

(2) జీతాలు పెంచుటకు తగిన చర్యలు తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 49,49,200 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

'ప్లాన్ పబ్లిసిటీ' కార్యక్రమమునంతా ప్రభుత్వ ఆఫీసులకు, అధికారులకే పరిమితం చేస్తూ ప్రజా సహాకారం, ప్రజా సమీకరణ అవుసరంను గుర్తించక పోవుటను గురించి.

The motions were negatived.

DEMAND No. XV - POLICE FOR Rs. 18,60,600

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 18,60,600 for Police by Rs. 100

పోలీసు అధికారులలో కాంగ్రెసు పక్షాభిమానం పెరిగిపోవుటను గురించి.

(2) తిరువూరు పోలీసు స్టేషనుకు గ్రామస్థులు యిచ్చే పిటీషనులు విచారించకపోవుటను గురించి.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 18,60,600 for Police by Rs. 100

జనరల్ ఎన్నికల్లో మిర్యాలగూడెం, నకరకెల్లు నియోజకవర్గాల్లో గుండాయిజానికి తోడ్పాటు యిచ్చిన సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు పోలీసు మిర్యాలగూడెంపై, ఎన్ని ఫిర్యాదులొచ్చిన ఎలాంటి చర్య తీసుకోకపోవుటను గురించి చర్చించుటకుగాను.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 18,60,600 for Police by Rs. 100

To criticise the Government for the groiuing courruption in Police department (Prohibition Police).

The motion was negatived.

DEMAND No. XVI - MINES AND ARCHAEOLOGY ETC. FOR Rs. 1,17,400.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology Etc., by Rs. 100

గంద్రాయి ఏరియాలో యున్న ఇనపరాయిని ప్రవేటు కంపెనీకి ఎగుమతి చేసే సౌకర్యం యివ్వటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeolog Etc., by Rs. 10

గంగ్రాయి ఇనుపరాయిని ఎగుమతి చేయుటకు K. R. B. అనే కంపెనీకి టెండర్సు పిలువకుండా యివ్వటంను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology Etc., by Rs. 100

కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు తాలూకాలో బొగ్గు పరిశోధనకు సత్వర చర్యలు వెనువెంటనే తీసుకోకపోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 1,17,400 for Mines and Archaeology Etc., by Rs. 100

గంగ్రాయినుండి ఇనుపరాయిని ఎగుమతి చేయుటకు అనేక లారీలు హైదరాబాద్ విజయవాడ రోడ్డుపైన తిరుగును కాన హైద్రాబాద్-విజయవాడ రోడ్డు, maintenance కు అదనపు గ్రాంటును మంజూరు చేయకపోవుటను గురించి.

The motions were negatived.

DEMAND NO. XVII - EDUCATION for Rs. 4,59,700

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

To urge upon the Government to permit the examinations for S. S. L. C. Students at Madanapalli to be conducted at Madanapalli itself.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

వుయ్యూరులో పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ స్థాపనకు ప్రభుత్వం కండిషన్సు పెట్టకుండా వెంటనే స్థాపించుటకు సత్వర చర్యలు తీసుకోవటం గురించి.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

To urge upon the Government for opening a High School at Yadamari village in Chittoor Taluq and District.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

To discuss and bring to the notice of the Government as to how the Primary education of the Linguistic Minorities is being neglected in the Telangana area.

In Particular to discuss that no proper management is necessarily made for the education and protection of the Linguistic Minorities in Narayanakhed Taluk, District Medak.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,59,700 for Education by Rs. 100

తెలుగు టైపురైటర్ కీబోర్డును నికరంగా తేల్చి కనీసం 500 ల టైపు రైటర్లను ఆర్డరు యివ్వక తెలుగును అధికార భాషగా అమలు జరుపుటలో జాప్యం వహిస్తున్నందున.

The motion was negatived.

DEMAND No. XIX - PUBLIC HEALTH Rs. 32,63,000

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 32,63,000 for Public Health by Rs. 100

తణుకు తాలూకా ఆరవల్లి పంచాయతీకి జి. ఓ. ఎమ్. ఎస్. నం. 167 తేది. 25 ఫిబ్రవరి, 1954 లో మంచినీళ్ల చెరువు అభివృద్ధి పరచుటకు పంచాయతీ వంతు 10 వేలు రూ. ఖర్చుపెట్టుకున్నచో ప్రభుత్వపరంగా 15 వేలు గ్రాంటు యిచ్చుటకు అంగీకరించి పంచాయతీ తనవంతు పని పూర్తిచేసిన తరువాత ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన గ్రాంటు యిచ్చుటకు నిరాకరించిన కారణంగా ఏర్పడిన పరిస్థితిని గురించి విమర్శించుటకు.

The motion was negatived.

DEMAND NO. XX—AGRICULTURE Rs. 100

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 100 for Agriculture by Rs. 100

To criticise the Government for not conducting ground water survey in the famine stricken areas in the State.

The motion was negatived.

DEMAND No. XXIV - INDUSTRIES : Rs. 10,00,200.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 10,00,200 for Industries by Rs. 100

To discuss about not allotting grants for the construction of Industrial Estate at Chittoor though foundation stone was laid 12 months ago by the Small Scale Industries Minister.

To reduce the allotment of Rs. 10,00,200 for Industries by Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in giving grant to the Coir Society at Yadamari, in Chittoor taluk and district though it was registered one year back.

The motions were negatived.

DEMAND No. XXVI-WELFARE OF SCHEDULED TRIBES, CASTES ETC. : Rs. 6,02,500.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by Rs. 100

To criticise the Government for not formulating an integrated plan to give house sites to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward communities and also for not preparing a plan to provide housing facilities to them.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc., by Rs. 100

ది. 25-4-1958 లో తణుకు తాలూకా ఆరవల్లి గ్రామ హరిజనులకు ఇండ్ల శాంక్షన్ కాబడి ప్రభుత్వంచే ప్రకటించబడి, భూములలో కేటాయించ బడినప్పటికి ఈ రోజు వరకు ఆ భూములకు పట్టాలిచ్చి పేద హరిజనులకు స్వాధీనము చేయనందులకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc., by Rs. 100

తణుకు తాలూకా ఇరగవరం గ్రామశివారు యర్రాయచర్వులో 100 కుటుంబాలవారు శెట్టి బల్జిలు వెనుకబడిన కులాలవారు గత 40 సంవత్సరముల నుండి గ్రామఖంటంలో ఇండ్లు నిర్మించుకొని జీవిస్తూవున్నారు. వీరికి గతంనుండి ఇండ్లకు పట్టాలు యివ్వక జాప్యముచేస్తూ అధికంగా పెనాల్టీలు విధించు చున్నందుకు.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 6,02,500 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc., by Rs. 100

పానుకుపాడు, పణిదెం, చంద్రాజాపాలెం, సత్తెనపల్లి తాలూకా, గుంటూరుజిల్లా గ్రామంలో హరిజనుల యిండ్ల స్థలాలు డైఫర్ కేషన్ యాక్టు క్రింద దరఖాస్తు చేసినా యివ్వనందుకు విమర్శ చేయుటకు.

The motion was negatived.

DEMAND No. XXVII- CIVIL WORKS : Rs. 58,25,700.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 58,25,700 for Civil Works by Rs. 100

తణుకు తాలూకా మంచిలి నుండి ఉనికిత వరకున్న జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డు రైతులకు, ప్రయాణీకులకు నిరుపయోగంగా తయారైనందున ఆ రోడ్డు ప్రక్కన కందసారి యిల్లు వుండి దానివల్ల ప్రభుత్వంవారికి మంచి ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు అ రోడ్డును పునర్నిర్మించి రైతాంగానికి ఉపయోగపడునట్లు చేయనందులకు.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 58,25,700 for Civil Works by Rs. 100

To criticise the Government for not having completed the black topping on the road from Kodur to Nandaloor in Cuddapah District.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 58,25,700 for Civil Works by Rs. 100

పందికుంట, వెంకటాంపల్లి, ఎలుగొండ, మోపిడి, ఆమిదేల, ఇంద్రావతి, ర్యాకట్ల, కాకుంట్ల, మైలార్ పల్లి, ఎర్రిస్వాముదాపురం గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా వెంటనే చేయవలసినదిగా కోరుట.

The motion was negatived.

DEMAND No. XXVIII-ELECTRICITY: Rs. 2,90,400

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

To urge upon the Government not to abolish the electricity Division at Cuddapah and to execute construction work to extend electricity to villages in Sidhout taluk villages i. e., in Kondur, Obular and Vantimitta firkas.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

To discuss as to how the Government has failed to supply power for Agricultural purposes of pumping water especially in Telangana area.

Further to urge the Government to supply Electricity power at the earliest for Agricultural pumping sets at Narayankhed, district Hyderabad scheme.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in extending electricity to Gudipala, Papichettypalle, Narasanpet, Banjareddypalle and Diguvamasapalle in Chittoor taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in extending electricity to Bommasamudram, Marakalakappam Nangamangalam, Panatoor and Pallur villages in Chittoor taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

To discuss regarding the utter neglect of Rayalaseema by the Government in allotting sums this year for the estimation of electricity.

The motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

To criticise the Government for not having located a Thermal Station at Cuddapah to meet the shortage of power.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,400 for Electricity by Rs. 100

గుంటూరుజిల్లా, సత్తెనపల్లి తాలూకా మాదల, నెమలిపురి, చెలంకొండ, రెంటపాళ్ల, పాకాలపాడు, కోసూరు గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా వెంటనే చేయవలసినదిగా కోరుటకు.

The motion was negatived.

DEMAND No. XXIX - FAMINE : Rs. 5,42,400.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 5,42,400 for Famine by Rs. 100

To discuss about the failure of the Government in setting up a high powef committee to go into the problem of finding out ways and means to eradicate famine permanently in our State.

The motion was negatived.

DEMAND NO. XXXV—OTHER MISCELLANEOUS CONTRIBUTIONS AND ASSIGNMENTS : Rs 2,10,000

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,10,000 for Other Miscellaneous Contributions and Assignments by Rs. 100

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పెనుగొండ నియోజకవర్గంలో కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుకు చెందిన సూపర్ వైజర్లు బహిరంగంగా కాంగ్రెసు అభివృద్ధికి అనుకూలంగా ఎన్నికలలో ప్రచారం చేస్తూ, రైతులకు అప్పులు-ఎరువులు, వోట్లు కాంగ్రెసుకు వేయనిచో శాంక్షన్ కాబడవని ప్రచారం చేసినందులకు, అటువంటివారిపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోనందులకు విమర్శించుటకు.

The motion was negatived.

DEMAND NO. XLIII—CAPITAL OUTLAY ON MULTIPURPOSE RIVER SCHEMES: Rs. 1,15,16,000

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,15,16,000 for Capital Outlay on Multipurpose River Schemes by Rs. 100

నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువకు వెంటనే రెండవ టన్నెలు సొరంగం ప్రారంభించి 21,000 క్యూసెక్కు నీరు ప్రవహించుటకు తగు ఏర్పాటు చేయనందుకు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించుటకు.

The motion was negatived.

Mr. Speaker:— We shall now take up the Demands for Grants for further expenditure in the year 1961-62. I shall put the motion to the vote of the House. The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 5,13,96,400 be granted in respect of the following Demands shown in the Notice dated 25th March, 1962:

Demands Nos. I, III, IV, V, VI, VII, IX, X, XII, XV, XVI, XVII, XIX, XX, XXII, XXIV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXXIV, XXXV-A, XXXIX, XLII, XLIII, XLIV, XLVI, XLVII and XLIX. (Vide Annexure I.)

The motion was adopted and the Grants made.

Mr. Speaker:— We shall now take up the Demands for Excess Expenditure for 1956-57. I shall put the motion to the vote of the House. The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 12,42,60,283 be granted to make good the excess expenditure incurred in the year 1956-57, in respect of the following Demands shown in the Notice dated 26th March 1962.

'Demands Nos. I, III, V, VII, X, XI, XVI, XXV, XXVII, XXVIII, XXXIII, XL and XLI.' (Vide Annexure II)

The motion was adopted and the Grants made.

Mr. Speaker:— The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 9,47,14,964 be granted to make good the excess expenditure incurred in the year 1957-58 in respect of the following Demands shown in the Notice dated 26-3-1962.

'Demands Nos. VIII, XI, XII, XIII, XVII, XXVIII, and XLIII.' (Vide Annexure III)

The motion was adopted and the Grants made.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Mr. Speaker:— Under Rule 129 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, notices of amendments to the Bill shall be given one day before the second reading of the Bill. Amendments to the following Bills will be received in the Assembly Office till 9.00 a.m. on 30th March 1962.

1. The Andhra Pradesh (Andhra Area) District Municipalities Amendment) Bill, 1962.

2. The Andhra Pradesh Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) (Amendment) Bill, 1962.

3. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1962.

Amendments to the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962 will be received upto 9 a.m. on 31st March, 1962.

Such amendments as are received after the time limit will not be admitted.

The House now stands adjourned till 8-30 a. m. tomorrow.

(The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Friday, the 30th March, 1962.

ANNEXURE I

DEMANDS FOR GRANTS FOR FURTHER EXPENDITURE FOR THE YEAR 1961-62.

On the recommendation of the Governor, the following Demands for Grants for further expenditure will be made :—

A. EXPENDITURE ON REVENUE ACCOUNT.

	Rs.
Demand I Land Revenue.	5,12.400
Demand III Stamps Administration.	1,65,200
Demand IV Forest Department.	.. 4,75,800
Demand V Registration Department.	1,10,000
Demand VI Taxes on Vehicles Administration.	.. 3,79,900
Demand VII General Sales Tax Administration.	.. 5,18,700
Demand IX Irrigation.	.. 53,08,800
Demand X Heads of State Ministers and Headquarters Staff.	.. 12,59,400
Demand XII District Administration and miscellaneous.	49,49,200
Demand XV Police.	18,60,600
Demand XVI Mines and Archaeology etc.,	.. 1,17,400
Demand XVII Education.	4,59,700
Demand XIX Public Health.	.. 32,63,000
Demand XX Agriculture.	100
Demand XXII Animal Husbandry.	.. 27,000
Demand XXIV Industries.	10,00,200

	Rs,
Demand XXVI Welfare of Scheduled Tribes, Castes etc.,	.. 6,02,500
Demand XXVII Civil Works	58,25,700
Demand XXVIII Electricity.	.. 2,90,400
Demand XXIX Famine.	.. 5,42,400
Demand XXXIV Miscellaneous.	.. 2,03,000
Demand XXXV-A Other Miscellaneous Contributions and Assignments.	.. 2,10,000
Total :	A 2,80,81,400

B. OTHER EXPENDITURE.

Demand XXXIX Capital Outlay on Irrigation.	.. 300
Demand XLII Capital Outlay on Industrial Development.	.. 200
Demand XLIII Capital Outlay on Multipurpose River Schemes.	.. 1,15,16,000
Demand XLIV Capital Outlay on Civil Works.	.. 65,75,300
Demand XLVI-Other State Works.	.. 16,200
Demand XLVII Commuted Value of Pensions.	.. 17,70,000
Demand XLIX Loans and Advances by the State Government.	.. 34,37,000
Total—B	2,33,15,000
Grand Total :	5,13,96,400

ANNEXURE II

DEMANDS FOR GRANTS FOR EXCESS EXPENDITURE IN THE YEAR 1956-57.

	Rs.
Demand I Land Revenue ..	8,99,937
Demand III Stamps Administration. ..	5,17,121
Demand V Registration Department. ..	1,00,424
Demand VII General Sales Tax and Other Taxes and Duties Administration. ..	7,26,813
Demand X State Legislature. ..	9,29,619
Demand XI District Adminisration and Miscellaneous. ..	17,88,458
Demand XVI Medical. ..	25,17,292
Demand XXV Civil works-Establishment and Tools & Plant. ..	1,92,873
Demand XXVII Electricity.	2,34,20,335
Demand XXVIII Famine. ..	4,84,321
Demand XXXIII Payments of compensation to Land Holders on the Abolition of the Zamindari System. ..	1,36,435
Demand XL Capital outlay on Electricity Schemes.	9,25,44,343
Demand XLI Commuted value of pensions. ..	2,312

ANNEXURE III

DEMANDS FOR GRANTS FOR EXCESS EXPENDTIURE FOR THE YEAR 1957–58

		Rs.
Demand VII Irrigation.		55,09,028
Demand XI District Administration and Miscellaneous.	..	3,30,892
Demand XII Administration of Justice.	..	19,075
Demand XIII Jails.	..	1,77,691
Demand XVII Medical.	..	13,04,231
Demand XXVIII Famine.	..	8,90,465
Demand XLIII Capital outlay on Electricity Schemes.		8,64,83,582